

Phaidon

St. 57a

αύτός, ὡς Φαίδων, παρεγένουσι **Σωκράτει** ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ ἢ τὸ φάρμακον ἔπιεν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, ἢ ἄλλου του ἥκουσας; αύτός, ὡς **Ἐχέκρατες**. τί οὖν δῆτιν ἄττα εἶπεν ὁ ἀνὴρ πρὸ τοῦ **Θανάτου**; καὶ πῶς ἐτελεύτα; ἡδεώς γὰρ ἀν ἐγὼ ἀκούσαιμι. καὶ γὰρ οὕτε τῶν πολιτῶν **Φλειασίων** οὐδεὶς πάνυ τι ἐπιχωριάζει τὰ νῦν Ἀθήναζε, οὕτε τις ξένος ἀφίκται **χρόνου συχνοῦ** [57b] ἐκεῖθεν δστις ἀν ἡμῖν **σαφές** τι ἀγγεῖλαι **οἴος** τ' ἦν περὶ τούτων, πλήν γε δὴ ὅτι **φάρμακον** πιῶν ἀποθάνοι· τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν εἶχεν φράζειν.

St. 58a

οὐδὲ τὰ περὶ τῆς **δίκης** ἄρα ἐπύθεσθε δὸν **τρόπον** ἐγένετο; ναί, ταῦτα μὲν ἡμῖν **ῃγγειλέ** τις, καὶ ἔθαυμάζομέν γε ὅτι πάλαι **γενομένης** αύτῆς **πολλῷ** **ὕστερον** **φαίνεται** ἀποθανών. τί οὖν ἦν τοῦτο, ὡς Φαίδων; τύχη τις αύτῷ, ὡς **Ἐχέκρατες**, **συνέβη** ἐτυχεν γὰρ τῇ **προτεραίᾳ** τῆς **δίκης** ἢ **πρύμνα** ἐστεμμένη τοῦ **πλοίου** δὲ εἰς **Δῆλον** **Ἀθηναῖοι** πέμπουσιν. τοῦτο δὲ δὴ τί **ἐστιν**; τοῦτ' ἐστι τὸ **πλοῖον**, ὡς **φασιν** **Ἀθηναῖοι**, ἐν ὡς **Θησεύς** ποτε εἰς **Κρήτην** τοὺς δὶς ἐπτὰ ἐκείνους ὥχετο [58b] **ἄγων** καὶ ἔσωσέ τε καὶ αύτὸς ἐσώθη. τῷ οὖν **Ἀπόλλωνι** **ηὔξαντο** ὡς λέγεται τότε, εἰ σωθεῖεν, ἐκάστου **ἔτους** **Θεωρίαν** ἀπάξειν εἰς **Δῆλον**. ἦν δὴ ἀεὶ καὶ νῦν ἔτι ἐξ ἐκείνους κατ' **ἐνιαυτὸν** τῷ **Θεῷ** πέμπουσιν. ἐπειδὴν οὖν ἄρξωνται τῆς **Θεωρίας**, **νόμος** ἐστὶν αὐτοῖς ἐν τῷ **χρόνῳ** τούτῳ καθαρεύειν τὴν **πόλιν** καὶ δημοσίᾳ μηδένα **ἀποκτεινύναι**, πρὶν ἀν εἰς **Δῆλόν** τε **ἀφίκηται** τὸ **πλοῖον** καὶ πάλιν δεῦρο· τοῦτο δὲ ἐνίστεται ἐν **πολλῷ** **χρόνῳ** γίγνεται, δταν **τύχωσιν** **ἄνεμοι** **ἀπολαβόντες** αύτούς. [58c] **ἀρχὴ** δὲ ἐστὶ τῆς **Θεωρίας** ἐπειδὴν ὁ **Ιερεὺς** τοῦ **Ἀπόλλωνος** **στέψῃ** τὴν **πρύμναν** τοῦ **πλοίου**· τοῦτο δὲ ἐτυχεν, ὥσπερ λέγω, τῇ **προτεραίᾳ** τῆς **δίκης** **γεγονός**. διὰ ταῦτα καὶ **πολὺς** **χρόνος** ἐγένετο τῷ **Σωκράτει** ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ὁ μεταξὺ τῆς **δίκης** τε καὶ τοῦ **Θανάτου**. τί δὲ δὴ τὰ περὶ αὐτὸν τὸν **Θάνατον**, ὡς Φαίδων; τί ἦν τὰ **λεχθέντα** καὶ **πραχθέντα**, καὶ τίνες οἱ **παραγενόμενοι** τῶν **ἐπιτηδείων** τῷ ἀνδρὶ; ἢ οὐκ εἴων οἱ **ἄρχοντες** **παρεῖναι**, ἀλλ' **ἔρημος** ἐτελεύτα **φίλων**; οὐδαμῶς, [58d] ἀλλὰ παρῆσάν τινες, καὶ **πολλοί** γε. ταῦτα δὴ πάντα προθυμήθητι ὡς **σαφέστατα** ἡμῖν ἀπαγγεῖλαι, εἰ μή τίς σοι **άσχολία** τυγχάνει οὖσα. ἀλλὰ **σχολάζω** γε καὶ **πειράσομαι** ύμῖν **διηγήσασθαι**· καὶ γὰρ τὸ **μεμνῆσθαι** **Σωκράτους** καὶ αύτὸν **λέγοντα** καὶ ἄλλου **ἀκούοντα** **ἔμοιγε** ἀεὶ πάντων **ἡδιστον**. ἀλλὰ μήν, ὡς Φαίδων, καὶ τοὺς **ἀκουσομένους** γε **τοιούτους** **ἔτέρους** **ἔχεις**· ἀλλὰ **πειρῶ** ὡς ἀν δύνη **ἀκριβέστατα** **διεξελθεῖν** **πάντα**.

St. 59a

καὶ μὴν **ἔγωγε** **θαυμάσια** **ἔπαθον** **παραγενόμενος**. οὕτε γὰρ ὡς **θανάτῳ** **παρόντα** με **ἀνδρὸς** **ἐπιτηδείου** **ἔλεος** εἰσήει· **εὐδαίμων** γάρ μοι **ἀνὴρ** **ἔφαίνετο**, ὡς **Ἐχέκρατες**, καὶ τοῦ **τρόπου** καὶ τῶν **λόγων**, ὡς ἀδεῶς καὶ γενναίως ἐτελεύτα, **ώστε** μοι **ἐκείνον** **παρίστασθαι** μηδ' εἰς **Ἄιδου** **Ιόντα** **ἄνευ Θείας** **μοίρας** **Ιέναι**, ἀλλὰ καὶ **ἐκείσε** **ἀφικόμενον** εῦ **πράξειν** εἴπερ τις πώποτε καὶ ἄλλος. διὰ δὴ ταῦτα οὐδὲν πάνυ μοι **ἔλειπον** εἰσῆει, ὡς εἰκὸς ἀν δόξειν εἴναι παρόντι **πένθει**, οὕτε αὖ **ἡδονὴ** ὡς ἐν **φιλοσοφίᾳ** ἡμῶν **ὄντων** **ώσπερ** **εἰώθεμεν** — καὶ γὰρ οἱ **λόγοι** **τοιοῦτοι** τινες **ἥσαν** — ἀλλ' **ἀτεχνῶς** **ἄτοπόν** τί μοι **πάθος** παρῆν καὶ τις **ἀήθης** **κρᾶσις** ἀπό τε τῆς **ἡδονῆς** **συγκεκραμένη** ὄμοῦ καὶ ἀπὸ τῆς **λύπης**, **ἐνθυμουμένω** δτι **αὐτίκα** **ἐκείνος** **ἔμελλε** **τελευτᾶν**. καὶ πάντες οἱ **παρόντες** **σχεδόν** τι οὗτω **διεκείμεθα**, τοτὲ μὲν **γελῶντες**, **ἐνίστεται** δὲ **δακρύοντες**, εἰς δὲ ἡμῶν καὶ **διαφερόντως**, **Ἀπολλόδωρος** — **οἰσθα** [59b] γάρ που τὸν **ἄνδρα** καὶ τὸν **τρόπον** αύτοῦ. πῶς γὰρ οὖ; **ἐκείνος** τε τοίνυν παντάπασιν οὗτως **εἶχεν**, καὶ αύτὸς **ἔγωγε** **ἔτεταράγμην** καὶ οἱ **ἄλλοι**. **ἔτυχον** δέ, ὡς Φαίδων, τίνες **παραγενόμενοι**; οὗτός τε δὴ ὁ **Ἀπολλόδωρος** τῶν **ἐπιχωρίων** παρῆν καὶ **Κριτόβουλος** καὶ ὁ **πατὴρ** αύτοῦ καὶ **ἔτι** **Ἐμρογένης** καὶ **Ἐπιγένης** καὶ **Αἰσχίνης** καὶ **Ἀντισθένης**. ἦν δὲ καὶ **Κτήσιππος** ὁ **Παιανιεὺς** καὶ **Μενέξενος** καὶ **ἄλλοι** τινὲς τῶν **ἐπιχωρίων**. **Πλάτων** δὲ οἵμαι **ἥσθενει**. **ἔνοι** δέ τινες **παρῆσαν**; ναί, [59c] **Σιμμίας** τέ γε ὁ **Θηβαῖος** καὶ **Κέβης** καὶ **Φαιδώνδης** καὶ **Μεγαρόθεν** **Εὐκλείδης** τε καὶ **Τερψίων**. τί δέ; **Ἀρίστιππος** καὶ **Κλεόμβροτος** παρεγένοντο; οὐ δῆτα· ἐν **Αιγίνῃ** γὰρ ἐλέγοντο εἴναι. **ἄλλος** δέ τις **παρῆν**; **σχεδόν** τι οἴμαι

τούτους παραγενέσθαι. τί οὖν δή; τίνες φὴς ἡσαν οἱ λόγοι; ἐγώ σοι ἐξ ἀρχῆς πάντα πειράσομαι διηγήσασθαι. ἀεὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς πρόσθεν ἡμέρας εἰώθεμεν φοιτᾶν καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ἄλλοι παρὰ τὸν Σωκράτη, συλλεγόμενοι ἔωθεν εἰς τὸ δικαστήριον ἐν ᾧ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο· πλησίον γὰρ ἦν τοῦ δεσμωτηρίου. περιεμένομεν οὖν ἐκάστοτε ἔως ἀνοιχθείη τὸ δεσμωτήριον, διατρίβοντες μετ' ἀλλήλων, ἀνεῳγετο γὰρ οὐ πρώτη ἐπειδὴ δὲ ἀνοιχθείη, εἰσῆμεν παρὰ τὸν Σωκράτη καὶ τὰ πολλὰ διημερεύομεν μετ' αὐτοῦ. καὶ δὴ καὶ τότε πρωαίτερον συνελέγημεν· τῇ γὰρ προτεραίᾳ ἡμέρᾳ ἐπειδὴ [59e] ἔξηλθομεν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου ἐσπέρας, ἐπυθόμεθα ὅτι τὸ πλοῖον ἐκ Δήλου ἀφιγμένον εἴη. παρηγγείλαμεν οὖν ἀλλήλοις ἡκειν ὡς πρωαίτατα εἰς τὸ εἰωθός. καὶ ἥκομεν καὶ ἡμῖν ἔξελθων ὁ Θυρωρός, δσπερ εἰώθει ὑπακούειν, εἶπεν περιμένειν καὶ μὴ πρότερον παριέναι ἔως ἂν αὐτὸς κελεύσῃ· λύουσι γάρ, ἔφη, οἱ ἔνδεκα Σωκράτη καὶ παραγγέλλουσιν ὅπως ἂν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ τελευτᾶ.

St. 60a

οὐ πολὺν δ' οὖν χρόνον ἐπισχῶν ἡκεν καὶ ἐκέλευεν ἡμᾶς εἰσιέναι. εἰσιόντες οὖν κατελαμβάνομεν τὸν μὲν Σωκράτη ἄρτι λελυμένον, τὴν δὲ Ξανθίππην — γιγνώσκεις γάρ — ἔχουσάν τε τὸ παιδίον αὐτοῦ καὶ παρακαθημένην. ὡς οὖν εἶδεν ἡμᾶς ἡ Ξανθίππη, ἀνηυφήμησέ τε καὶ τοιάδ' ἄττα εἶπεν, οἷα δὴ εἰώθασιν αἱ γυναῖκες, ὅτι ᾧ Σώκρατες, ὕστατον δῆ σε προσεροῦσι νῦν οἱ ἐπιτήδειοι καὶ σὺ τούτους. καὶ ὁ Σωκράτης βλέψας εἰς τὸν Κρίτωνα, ᾧ Κρίτων, ἔφη, ἀπαγέτω τις αὐτὴν οἰκαδε. καὶ ἐκείνην μὲν ἀπῆγόν τινες τῶν τοῦ Κρίτωνος βοῶσάν τε [60b] καὶ κοπτομένην· δὲ Σωκράτης ἀνακαθιζόμενος εἰς τὴν κλίνην συνέκαμψε τε τὸ σκέλος καὶ ἐξέτριψε τῇ χειρί, καὶ τρίβων ἄμα, ὡς ἄτοπον, ἔφη, ᾧ ἄνδρες, ἔοικέ τι εἶναι τοῦτο ὃ καλοῦσιν οἱ ἄνθρωποι ἡδύ· ὡς θαυμασίως πέφυκε πρὸς τὸ δοκοῦν ἐναντίον εἶναι, τὸ λυπηρόν, τὸ ἄμα μὲν αὐτῷ μὴ θέλειν παραγίγνεσθαι τῷ ἀνθρώπῳ, ἐὰν δέ τις διώκῃ τὸ ἔτερον καὶ λαμβάνῃ, σχεδόν τι ἀναγκάζεσθαι ἀεὶ λαμβάνειν καὶ τὸ ἔτερον, ὃσπερ ἐκ μιᾶς κορυφῆς ἡμένω δύ' [60c] ὄντε. καί μοι δοκεῖ, ἔφη, εἰ ἐνενόσηεν αὐτὰ Αἰσωπος, μῦθον ἀν συνθεῖναι ὡς ὁ Θεὸς βουλόμενος αὐτὰ διαλλάξαι πολεμοῦντα, ἐπειδὴ οὐκ ἐδύνατο, συνῆψεν εἰς ταύτον αὐτοῖς τὰς κορυφάς, καὶ διὰ ταῦτα ᾧ ἀν τὸ ἔτερον παραγένηται ἐπακολουθεῖ ὕστερον καὶ τὸ ἔτερον. ὃσπερ οὖν καὶ αὐτῷ μοι ἔοικεν· ἐπειδὴ ὑπὸ τοῦ δεσμοῦ ἦν ἐν τῷ σκέλει τὸ ἀλγεινόν, ἡκειν δὴ φαίνεται ἐπακολουθοῦν τὸ ἡδύ. δὲ οὖν Κέβης ὑπολαβών, νὴ τὸν Δία, ᾧ Σώκρατες, ἔφη, εὗ γ' ἐποίησας ἀναμνήσας με. περὶ γάρ τοι τῶν ποιημάτων [60d] ὧν πεποίηκας ἐντείνας τοὺς τοῦ Αἰσώπου λόγους καὶ τὸ εἰς τὸν Άπόλλω προοίμιον καὶ ἄλλοι τινές με ἡδη ἥροντο, ἀτὰρ καὶ Εὔηνος πρώην, ὅτι ποτὲ διανοηθείς, ἐπειδὴ δεῦρο ἥλθες, ἐποίησας αὐτά, πρότερον οὐδὲν πώποτε ποιήσας. εἰ οὖν τί σοι μέλει τοῦ ἔχειν ἐμὲ Εὐήνω ἀποκρίνασθαι ὅταν με αὐθις ἐρωτᾷ — εὗ οἶδα γὰρ ὅτι ἐρήσεται — εἰπε τί χρὴ λέγειν. λέγε τοίνυν, ἔφη, αὐτῷ, ᾧ Κέβης, τάληθη, ὅτι οὐκ ἐκείνω βουλόμενος οὐδὲ τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ ἀντίτεχνος εἶναι [60e] ἐποίησα ταῦτα — ἡδη γὰρ ὡς οὐ ράδιον εἴη — ἀλλ' ἐνυπνίων τινῶν ἀποπειρώμενος τί λέγοι, καὶ ἀφοσιούμενος εἰ ἄρα πολλάκις ταύτην τὴν δημάδη μουσικὴν μοι ἐπιτάττοι ποιεῖν. ἦν γὰρ δὴ ἄττα τοιάδε· πολλάκις μοι φοιτῶν τὸ αὐτὸν ἐνύπνιον ἐν τῷ παρελθόντι βίω, ἄλλοτ' ἐν ἄλλῃ ὅψει φαινόμενον, τὰ αὐτὰ δὲ λέγον, ᾧ Σώκρατες, ἔφη, μουσικὴν ποίει καὶ ἐργάζου.

St. 61a

καὶ ἐγὼ ἐν γε τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὅπερ ἐπραττον τοῦτο ὑπελάμβανον αὐτό μοι παρακελεύεσθαι τε καὶ ἐπικελεύειν, ὃσπερ οἱ τοῖς Θεούσι διακελευόμενοι, καὶ ἐμοὶ οὕτω τὸ ἐνύπνιον ὅπερ ἐπραττον τοῦτο ἐπικελεύειν, μουσικὴν ποιεῖν, ὡς φιλοσοφίας μὲν οὕσης μεγίστης μουσικῆς, ἐμοῦ δὲ τοῦτο πράττοντος. νῦν δ' ἐπειδὴ ἡ τε δίκη ἐγένετο καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ ἐօρτὴ διεκώλυε με ἀποθηῆσκειν, ἔδοξε χρῆναι, εἰ ἄρα πολλάκις μοι προστάττοι τὸ ἐνύπνιον ταύτην τὴν δημάδη μουσικὴν ποιεῖν, μὴ ἀπειθῆσαι αὐτῷ ἄλλὰ ποιεῖν· ἀσφαλέστερον γὰρ εἶναι μὴ ἀπιέναι πρὶν ἀφοσιώσασθαι ποιήσαντα [61b] ποιήματα καὶ πιθόμενον τῷ ἐνυπνίῳ. οὕτω δὴ πρῶτον μὲν εἰς τὸν Θεὸν ἐποίησα οὐ ἦν ἡ παροῦσα θυσία· μετὰ δὲ τὸν Θεόν, ἐνυοήσας ὅτι τὸν ποιητὴν δέοι, εἴπερ μέλλοι ποιητὴς εἶναι, ποιεῖν μύθους ἀλλ' οὐ λόγους, καὶ αὐτὸς οὐκ ἡ μυθολογικός, διὰ ταῦτα δὴ οὓς προχείρους εἶχον μύθους καὶ ἡπιστάμην τοὺς Αἰσώπους, τούτων ἐποίησα οἵ πρώτοις ἐνέτυχον. ταῦτα οὖν, ᾧ Κέβης, Εὐήνω φράζε, καὶ ἐρρῶσθαι καί, ἀν σωφρονῆ, ἐμὲ διώκειν ὡς τάχιστα. [61c] ἀπειμι δέ, ὡς ἔοικε,

τήμερον· κελεύουσι γάρ **Αθηναῖοι**. καὶ ὁ **Σιμμίας**, οἶνον παρακελεύῃ, ἔφη, τοῦτο, ὡς **Σώκρατες**, Εὐήνω. πολλὰ γάρ ἡδη ἐντεύχηκα τῷ ἀνδρὶ· σχεδὸν οὖν ἐξ ὧν ἐγὼ ἥσθημαι οὐδ' ὅπωστιοῦν σοι ἔκὼν εἴναι πείσεται. τί δέ; ἢ δ' ὅς, οὐ φιλόσοφος **Εὕηνος**; ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη ὁ **Σιμμίας**, ἐθελήσει τοίνυν καὶ **Εὕηνος** καὶ πᾶς ὅτῳ ἀξίως τούτου τοῦ **πράγματος** μέτεστιν. οὐ μέντοι ἵσως βιάσεται αὐτόν· οὐ γάρ φασι **Θεμιτὸν** εἴναι. καὶ ἂμα λέγων ταῦτα καθῆκε τὰ [61d] **σκέλη** ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ **καθεζόμενος** οὕτως ἡδη τὰ **λοιπὰ** διελέγετο. ἦρετο οὖν αὐτὸν ὁ **Κέβης**· πῶς τοῦτο λέγεις, ὡς **Σώκρατες**, τὸ μὴ **Θεμιτὸν** εἴναι ἐσυτὸν βιάζεσθαι, ἐθέλειν δ' ἀν τῷ ἀποθυήσκοντι τὸν φιλόσοφον ἔπεσθαι; τί δέ, ὡς **Κέβης**; οὐκ ἀκηκόατε σύ τε καὶ **Σιμμίας** περὶ τῶν **τοιούτων** **Φιλολάω** συγγεγονότες; οὐδέν γε **σαφὲς**, ὡς **Σώκρατες**. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐγὼ ἐξ ἀκοῆς περὶ αὐτῶν λέγω· ἂ μὲν οὖν **τυγχάνω** ἀκηκοῶς **φθόνος** οὐδεὶς λέγειν. καὶ γὰρ ἵσως καὶ [61e] μάλιστα πρέπει μέλλοντα ἔκεισε ἀποδημεῖν διασκοπεῖν τε καὶ **μυθολογεῖν** περὶ τῆς ἀποδημίας τῆς ἔκει, ποίαν τινὰ αὐτὴν οἰόμεθα εἴναι· τί γὰρ ἄν τις καὶ **ποιοῖ** ἄλλο ἐν τῷ μέχρι **ἡλίου** δυσμῶν **χρόνῳ**; κατὰ τί δὴ οὗν ποτε οὐ φασι **Θεμιτὸν** εἴναι αὐτὸν ἐσυτὸν **ἀποκτεινύναι**, ὡς **Σώκρατες**; ἡδη γὰρ ἔγωγε, ὅπερ νυνδὴ σὺ **ἥρου**, καὶ **Φιλολάου** **ἥκουσα**, ὅτε παρ' ἡμῖν διητάτο, ἡδη δὲ καὶ ἄλλων τινῶν, ὡς οὐ δέοι τοῦτο **ποιεῖν**. **σαφὲς** δὲ περὶ αὐτῶν οὐδενὸς πώποτε οὐδὲν **ἀκήκοα**.

St. 62a

ἀλλὰ προθυμεῖσθαι χρή, ἔφη· τάχα γὰρ ἄν καὶ ἀκούσαις. ἵσως μέντοι **θαυμαστόν** σοι φανεῖται εἰ τοῦτο **μόνον** τῶν ἄλλων ἀπάντων **ἀπλοῦν** ἐστιν, καὶ οὐδέποτε **τυγχάνει** τῷ ἀνθρώπῳ, ὥσπερ καὶ τάλλα, ἔστιν ὅτε καὶ οἵς **βέλτιον** ὃν **τεθνάναι** ἡ **ζῆν**, οἵς δὲ **βέλτιον** **τεθνάναι**, **θαυμαστὸν** ἵσως σοι φαίνεται εἰ τούτοις τοῖς ἀνθρώποις μὴ **ὅσιον** αὐτοὺς ἐσυτοὺς εὖ ποιεῖν, ἀλλὰ ἄλλουν δεῖ περιμένειν **εὔεργέτην**. καὶ ὁ **Κέβης** ἡρέμα **ἐπιγελάσας**, **Ἴττω Ζεύς**, ἔφη, τῇ αὐτοῦ **φωνῇ** εἰπών. καὶ [62b] γὰρ ἄν δόξειν, ἔφη ὁ **Σωκράτης**, οὕτω γ' εἴναι **ἄλογον**· οὐ μέντοι ἄλλ' ἵσως γ' ἔχει τινὰ **λόγον**. ὁ μὲν οὖν ἐν **ἀπορρήτοις** λεγόμενος περὶ αὐτῶν **λόγος**, ὡς ἔν τινι **φρουρᾷ** ἔσμεν οἱ **ἄνθρωποι** καὶ οὐ δεῖ δὴ ἐσυτὸν ἐκ ταύτης **λύειν** οὐδ' ἀποδιδράσκειν, μέγας τέ τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ **ῥάδιος** διιδεῖν· οὐ μέντοι ἀλλὰ τόδε γέ μοι δοκεῖ, ὡς **Κέβης**, εὖ λέγεσθαι, τὸ **θεοὺς** εἴναι ἡμῶν τοὺς **ἐπιμελουμένους** καὶ ἡμᾶς τοὺς **ἀνθρώπους** ἐν τῶν **κτημάτων** τοῖς **θεοῖς** εἴναι. ἡ σοὶ οὐ δοκεῖ οὕτως; ἔμοιγε, **φησὶν** ὁ **Κέβης**. οὐκοῦν, [62c] ἢ δ' ὅς, καὶ σὺ ἄν τῶν **σαυτοῦ** **κτημάτων** εἴ τι αὐτὸν ἐσυτὸν **ἀποκτεινύοι**, μὴ **σημήναντός** σου ὅτι **βούλει** αὐτὸν **τεθνάναι**, **χαλεπαίνοις** ἄν αὐτῷ καί, εἴ τινα **ἔχοις** **τιμωρίαν**, **τιμωροῖο** ἄν; πάνυ γ', ἔφη. ἵσως τοίνυν ταύτη οὐκ **ἄλογον** μὴ πρότερον αὐτὸν **ἀποκτεινύναι** δεῖν, πρὶν **ἀνάγκην** τινὰ **θεὸς** **ἐπιπέμψῃ**, ὥσπερ καὶ τὴν νῦν ἡμῖν **παροῦσαν**. ἄλλ' **εἰκός**, ἔφη ὁ **Κέβης**, τοῦτο γε φαίνεται. ὁ μέντοι νυνδὴ **ἔλεγες**, τὸ τοὺς **φιλοσόφους** ῥαδίως ἄν **ἔθελειν** **ἀποθυήσκειν**, [62d] **ἔοικεν** τοῦτο, ὡς **Σώκρατες**, **ἀτόπῳ**, εἰπερ ὃ νυνδὴ **ἔλεγομεν** **εὐλόγως** ἔχει, τὸ **θεόν** τε εἴναι τὸν **ἐπιμελούμενον** ἡμῶν καὶ ἡμᾶς ἔκείνου **κτήματα** εἴναι. τὸ γὰρ μὴ **ἀγανακτεῖν** τοὺς **φρονιμωτάτους** ἐκ ταύτης τῆς **θεραπείας** **ἀπιόντας**, ἐν ἡ **ἐπιστατοῦσιν** αὐτῶν οἵπερ **ἄριστοί** εἰσιν τῶν **ὄντων** **ἐπιστάται**, **θεοί**, οὐκ ἔχει **λόγον**· οὐ γάρ που αὐτός γε αὐτοῦ **οἰεται** **ἄμεινον** **ἐπιμελήσεσθαι** **ἔλευθερος** **γενόμενος**. ἀλλ' **ἀνόητος** μὲν **ἄνθρωπος** τάχ' ἄν **οἰηθεί** ταῦτα, **φευκτέον** εἴναι [62e] ἀπὸ τοῦ **δεσπότου**, καὶ οὐκ ἄν **λογίζοιτο** ὅτι οὐ δεῖ ἀπό γε τοῦ **ἀγαθοῦ** **φεύγειν** ἀλλ' ὅτι μάλιστα **παραμένειν**, διὸ ἀλογίστως ἄν **φεύγοι**· ὅ δὲ **νοῦν** **ἔχων** **ἐπιθυμοῖ** που ἄν ἀεὶ εἴναι παρὰ τῷ αὐτοῦ **βελτίονι**. καίτοι οὕτως, ὡς **Σώκρατες**, **τούնαντίον** εἴναι εἰκὸς ἡ ὁ νυνδὴ **ἔλεγετο**· τοὺς μὲν γὰρ **φρονίμους** **ἀγανακτεῖν** **ἀποθυήσκοντας** πρέπει, τοὺς δὲ **ἄφρονας** **χαίρειν**.

St. 63a

ἀκούσας οὖν ὁ **Σωκράτης** ἡσθηναί τέ μοι **ἔδοξε** τῇ τοῦ **κέβητος** **πραγματείᾳ**, καὶ **ἐπιβλέψας** εἰς ἡμᾶς, ἀεί τοι, ἔφη, ὁ **Κέβης** λόγους τινὰς **ἀνερευνᾶ**, καὶ οὐ πάνυ **εύθεως** **ἔθελει** **πείθεσθαι** ὅτι ἄν τις εἴπῃ. καὶ ὁ **Σιμμίας**, ἀλλὰ μήν, ἔφη, ὡς **Σώκρατες**, νῦν γέ μοι δοκεῖ τι καὶ αὐτῷ λέγειν **Κέβης**. τί γὰρ ἄν **βουλόμενοι** **ἄνδρες** **σοφοὶ** ως ἀληθῶς **δεσπότας** **άμεινους** αὐτῶν **φεύγοιεν** καὶ ῥαδίως **ἀπαλλάττοιντο** αὐτῶν; καί μοι δοκεῖ **Κέβης** εἰς σὲ **τείνειν** τὸν **λόγον**, ὅτι οὕτω ῥαδίως φέρεις καὶ ἡμᾶς **ἀπολείπων** καὶ **ἄρχοντας** **ἀγαθούς**, ως αὐτὸς **όμολογεῖς**, **θεούς**. **δίκαια**, [63b] ἔφη, λέγετε· οἴμαι γὰρ ὑμᾶς λέγειν ὅτι **χρή** με πρὸς ταῦτα **ἀπολογήσασθαι** **ώσπερ** ἐν **δικαστηρίῳ**. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ **Σιμμίας**. φέρε δή, ἢ δ' ὅς, **πειραθῶ** **πιθανώτερον** πρὸς ὑμᾶς **ἀπολογήσασθαι** ἢ

πρὸς τοὺς δικαστάς. ἐγὼ γάρ, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, εἰ μὲν μὴ ὥμην ἥξειν πρῶτον μὲν παρὰ Θεοὺς ἄλλους σοφούς τε καὶ ἀγαθούς, ἐπειτα καὶ παρ' ἀνθρώπους τετελευτηκότας ἀμείνους τῶν ἐνθάδε, ἡδίκουν ἀν οὐκ ἀγανακτῶν τῷ Θανάτῳ υῦν δὲ εὗ ἵστε ὅτι παρ' ἄνδρας [63c] τε ἐλπίζω ἀφίξεσθαι ἀγαθούς — καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἀν πάνυ δισχυρισαίμην — ὅτι μέντοι παρὰ Θεοὺς δεσπότας πάνυ ἀγαθοὺς ἥξειν, εὗ ἵστε ὅτι εἴπερ τι ἄλλο τῶν τοιούτων δισχυρισαίμην ἀν καὶ τοῦτο. ὥστε διὰ ταῦτα οὐχ ὁμοίως ἀγανακτῶ, ἀλλ' εὔελπίς εἰμι εἶναι τι τοῖς τετελευτηκόσι καί, ὥσπερ γε καὶ πάλαι λέγεται, πολὺ ἀμεινον τοῖς ἀγαθοῖς ἢ τοῖς κακοῖς. τί οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς Σώκρατες; αὐτὸς ἔχων τὴν διάνοιαν ταύτην ἐν νῷ ἔχεις ἀπίεναι, ἢ καν ήμιν μεταδοίης; κοινὸν [63d] γάρ δὴ ἔμοιγε δοκεῖ καὶ ήμιν εἶναι ἀγαθὸν τοῦτο, καὶ ἄμα σοι ἢ ἀπολογία ἔσται, ἐὰν ἀπερ λέγεις ήμας πείσης. ἀλλὰ πειράσομαι, ἔφη. πρῶτον δὲ Κρίτωνα τόνδε σκεψώμεθα τί ἔστιν ὃ βούλεσθαι μοι δοκεῖ πάλαι εἰπεῖν. τί δέ, ὡς Σώκρατες, ἔφη ὁ Κρίτων, ἄλλο γε ἢ πάλαι μοι λέγει ὃ μέλλων σοι δώσειν τὸ φάρμακον ὅτι χρή σοι φράζειν ὡς ἐλάχιστα διαλέγεσθαι; φησὶ γάρ θερμαίνεσθαι μᾶλλον διαλεγομένους, δεῖν δὲ οὐδὲν τοιούτον προσφέρειν τῷ [63e] φαρμάκῳ· εἰ δὲ μή, ἐνίστε ἀναγκάζεσθαι καὶ δίς καὶ τρίς πίνειν τούς τι τοιούτον ποιοῦντας. καὶ ὁ Σωκράτης, ἔστι, ἔφη, χαίρειν αὐτόν· ἀλλὰ μόνον τὸ ἐαυτοῦ παρασκευαζέτω ὡς καὶ δίς δώσων, ἐὰν δὲ δέῃ, καὶ τρίς. ἀλλὰ σχεδὸν μέν τι ἥδη, ἔφη ὁ Κρίτων· ἀλλά μοι πάλαι πράγματα παρέχει. ἔστι αὐτόν, ἔφη.

St. 64a

ἀλλ' ὑμῖν δὴ τοῖς δικασταῖς βούλομαι ἥδη τὸν λόγον ἀποδοῦναι, ὡς μοι φαίνεται εἰκότως ἀνήρ τῷ ὄντι ἐν φιλοσοφίᾳ διατρίψας τὸν βίον θαρρεῖν μέλλων ἀποθανεῖσθαι καὶ εὔελπις εἶναι ἐκεὶ μέγιστα οἰσεσθαι ἀγαθὰ ἐπειδὴν τελευτήσῃ. πῶς ἀν οὖν δὴ τοῦθ' οὕτως ἔχοι, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἐγὼ πειράσομαι φράσαι. κινδυνεύουσι γάρ ὅσοι τυγχάνουσιν ὄρθως ἀπτόμενοι φιλοσοφίας λεληθέναι τοὺς ἄλλους ὅτι οὐδὲν ἄλλο αὐτοὶ ἐπιτηδεύουσιν ἢ ἀποθυήσκειν τε καὶ τεθνάναι. εἰ οὖν τοῦτο ἀληθές, ἄτοπον δῆπου ἀν εἴη προθυμεῖσθαι μὲν ἐν παντὶ τῷ βίῳ μηδὲν ἄλλο ἢ τοῦτο, ἥκοντος δὲ δὴ αὐτοῦ ἀγανακτεῖν ὃ πάλαι προυθυμοῦντό τε καὶ ἐπετήδευον. καὶ ὁ Σιμμίας γελάσας, νὴ τὸν Δία, ἔφη, ὡς Σώκρατες, [64b] οὐ πάνυ γέ με υνυδὴ γελασείοντα ἐποίησας γελάσαι. οἷμαι γὰρ ἀν τοὺς πολλοὺς αὐτὸ τοῦτο ἀκούσαντας δοκεῖν εὗ πάνυ εἰρῆσθαι εἰς τοὺς φιλοσοφοῦντας — καὶ συμφάναι ἀν τοὺς μὲν παρ' ήμιν ἀνθρώπους καὶ πάνυ — ὅτι τῷ ὄντι οἱ φιλοσοφοῦντες θανατῶσι, καὶ σφᾶς γε οὐ λελήθασιν ὅτι ἄξιοί εἰσιν τοῦτο πάσχειν. καὶ ἀληθῆ γ' ἀν λέγοιεν, ὡς Σιμμία, πλήν γε τοῦ σφᾶς μὴ λεληθέναι. λέληθεν γὰρ αὐτοὺς ἢ τε θανατῶσι καὶ ἢ ἄξιοί εἰσιν θανάτου καὶ οἴου θανάτου οἱ ὡς ἀληθῶς φιλόσοφοι. εἰπώμεν [64c] γάρ, ἔφη, πρὸς ήμας αὐτούς, χαίρειν εἰπόντες ἐκείνοις· ἡγούμεθά τι τὸν θάνατον εἶναι; πάνυ γε, ἔφη ὑπολαβὼν ὁ Σιμμίας. ἄρα μὴ ἄλλο τι ἢ τὴν τῆς ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγῆν; καὶ εἶναι τοῦτο τὸ τεθνάναι, χωρὶς μὲν ἀπὸ τῆς ψυχῆς ἀπαλλαγὴν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ σῶμα γεγονέναι, χωρὶς δὲ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος ἀπαλλαγεῖσαν αὐτὴν καθ' αὐτὴν εἶναι; ἄρα μὴ ἄλλο τι ἢ ὁ θάνατος ἢ τοῦτο; οὐκ, ἀλλὰ τοῦτο, ἔφη. σκέψαι δή, ὡγαθέ, ἐὰν ἄρα καὶ σοὶ συνδοκῇ ἀπερ ἐμοὶ· ἐκ [64d] γὰρ τούτων μᾶλλον οἷμαι ήμας εἰσεσθαι περὶ ὧν σκοποῦμεν. φαίνεται σοι φιλοσόφου ἀνδρὸς εἶναι ἐσπουδακέναι περὶ τὰς ἥδουνάς καλούμενας τὰς τοιάσδε, οἷον σιτίων τε καὶ ποτῶν; ἥκιστα, ὡς Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας. τί δὲ τὰς τῶν ἀφροδισίων; οὐδαμῶς. τί δὲ τὰς ἄλλας τὰς περὶ τὸ σῶμα θεραπείας; δοκεῖ σοι ἐντίμους ἡγεῖσθαι ὃ τοιοῦτος; οἷον ἴματίων διαφερόντων κτήσεις καὶ ὑποδημάτων καὶ τοὺς ἄλλους καλλωπισμοὺς τοὺς περὶ τὸ σῶμα πότερον τιμᾶν δοκεῖ σοι ἢ ἀτιμάζειν, καθ' [64e] ὅσον μὴ πολλὴ ἀνάγκη μετέχειν αὐτῶν; ἀτιμάζειν ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὃ γε ὡς ἀληθῶς φιλόσοφος. οὐκοῦν ὅλως δοκεῖ σοι, ἔφη, ἢ τοῦ τοιούτου πραγματεία οὐ περὶ τὸ σῶμα εἶναι, ἀλλὰ καθ' ὅσον δύναται ἀφεστάναι αὐτοῦ, πρὸς δὲ τὴν ψυχὴν τετράφθαι; ἔμοιγε.

St. 65a

ἄρ' οὖν πρῶτον μὲν ἐν τοῖς τοιούτοις δῆλός ἔστιν ὃ φιλόσοφος ἀπολύων ὅτι μάλιστα τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς τοῦ σώματος κοινωνίας διαφερόντως τῶν ἄλλων ἀνθρώπων; φαίνεται. καὶ δοκεῖ γέ που, ὡς Σιμμία, τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις ὡς μηδὲν ἥδυ τῶν τοιούτων μηδὲ μετέχει αὐτῶν οὐκ ἄξιον εἶναι ζῆν, ἀλλ' ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι ὃ μηδὲν φροντίζων τῶν ἥδουν αἱ διὰ τοῦ σώματός εἰσιν. πάνυ μὲν οὖν ἀληθῆ λέγεις. τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν;

πότερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα ἡ οὕ, ἔάν τις αὐτὸν ἐν τῇ ζητήσει κοινωνὸν [65b] συμπαραλαμβάνῃ; οἶον τὸ τοιόνδε λέγω· ἄρα ἔχει ἀλήθειάν τινα ὅψις τε καὶ ἀκοὴ τοῖς ἀνθρώποις, ἡ τά γε τοιαῦτα καὶ οἱ ποιηταὶ ἡμῖν ἀεὶ θρυλοῦσιν, ὅτι οὕτ’ ἀκούομεν ἀκριβὲς οὐδὲν οὔτε ὄρῶμεν; καίτοι εἰ αὗται τῶν περὶ τὸ σῶμα αἰσθήσεων μὴ ἀκριβεῖς εἰσιν μηδὲ σαφεῖς, σχολῆ αἱ γε ἄλλαι· πᾶσαι γάρ που τούτων φαυλότεραί εἰσιν. ἡ σοὶ οὐ δοκοῦσιν; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη· πότε οὖν, ἡ δ’ ὅς, ἡ ψυχὴ τῆς ἀληθείας ἀπτεται; ὅταν μὲν γὰρ μετὰ τοῦ σώματος ἐπιχειρῇ τι σκοπεῖν, δῆλον ὅτι τότε ἔξαπατᾶται ὑπ’ αὐτοῦ. ἀληθὴ [65c] λέγεις. ἄρ’ οὖν οὐκ ἐν τῷ λογίζεσθαι εἴπερ που ἄλλοι κατάδηλον αὐτῇ γίγνεται τι τῶν ὄντων; ναί. λογίζεται δέ γέ που τότε κάλλιστα, ὅταν αὐτὴν τούτων μηδὲν παραλυπῇ, μήτε ἀκοὴ μήτε ὅψις μήτε ἀλγηδῶν μηδέ τις ἡδονή, ἀλλ’ ὅτι μάλιστα αὐτὴ καθ’ αὐτὴν γίγνηται ἐῶσα χαίρειν τὸ σῶμα, καὶ καθ’ ὅσον δύναται μὴ κοινωνοῦσα αὐτῷ μηδ’ ἀπτομένη ὄρέγηται τοῦ ὄντος. ἔστι ταῦτα. οὐκοῦν καὶ ἐνταῦθα ἡ τοῦ φιλοσόφου ψυχὴ μάλιστα ἀτιμάζει [65d] τὸ σῶμα καὶ φεύγει ἀπ’ αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ αὐτῇ καθ’ αὐτὴν γίγνεσθαι; φαίνεται. τί δὲ δὴ τὰ τοιάδε, ὡς Σιμμία; φαμέν τι εἶναι δίκαιον αὐτὸν ἡ οὐδέν; φαμὲν μέντοι νὴ Δία. καὶ αὖ καλόν γέ τι καὶ ἀγαθόν; πῶς δ’ οὕ; ἡδη οὖν πώποτέ τι τῶν τοιούτων τοῖς ὄφθαλμοῖς εἶδες; οὐδαμῶς, ἡ δ’ ὅς. ἀλλ’ ἄλλη τινὶ αἰσθήσει τῶν διὰ τοῦ σώματος ἐφήψω αὐτῶν; λέγω δὲ περὶ πάντων, οἶον μεγέθους πέρι, ὄγιείας, ἴσχυος, καὶ τῶν ἄλλων ἐνὶ λόγῳ ἀπάντων τῆς οὐσίας ὃ τυγχάνει [65e] ἔκαστον ὄν· ἄρα διὰ τοῦ σώματος αὐτῶν τὸ ἀληθέστατον θεωρεῖται, ἡ ὥδε ἔχει· ὃς ἀν μάλιστα ἡμῶν καὶ ἀκριβέστατα παρασκευάσηται αὐτὸν ἔκαστον διανοηθῆναι περὶ οὐ σκοπεῖ, οὗτος ἀν ἐγγύτατα ἵοι τοῦ γνῶναι ἔκαστον; πάνυ μὲν οὖν.

St. 66a

ἄρ’ οὖν ἐκεῖνος ἀν τοῦτο ποιήσειν καθαρώτατα ὅστις ὅτι μάλιστα αὐτῇ τῇ διανοίᾳ ἵοι ἔφ’ ἔκαστον, μήτε τιν’ ὅψιν παρατιθέμενος ἐν τῷ διανοεῖσθαι μήτε τινὰ ἄλλην αἰσθησιν ἐφέλκων μηδεμίαν μετὰ τοῦ λογισμοῦ, ἀλλ’ αὐτῇ καθ’ αὐτὴν εἰλικρινεῖ τῇ διανοίᾳ χρώμενος αὐτὸν καθ’ αὐτὸν εἰλικρινὲς ἔκαστον ἐπιχειροῦ θηρεύειν τῶν ὄντων, ἀπαλλαγεὶς ὅτι μάλιστα ὄφθαλμῶν τε καὶ ὄτων καὶ ὡς ἔπος εἴπειν σύμπαντος τοῦ σώματος, ὡς ταράττοντος καὶ οὐκ ἐώντος τὴν ψυχὴν κτήσασθαι ἀλήθειάν τε καὶ φρόνησιν ὅταν κοινωνῇ; ἄρ’ οὐχ οὗτός ἔστιν, ὡς Σιμμία, εἴπερ τις καὶ ἄλλος ὁ τευχόμενος τοῦ ὄντος; ὑπερφυῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἀληθὴ λέγεις, ὡς Σώκρατες. οὐκοῦν [66b] ἀνάγκη, ἔφη, ἐκ πάντων τούτων παρίστασθαι δόξαν τοιάνδε τινὰ τοῖς γνησίως φιλοσόφοις, ὥστε καὶ πρὸς ἄλλήλους τοιαῦτα ἄττα λέγειν, ὅτι κινδυνεύει τοι ὥσπερ ἀτραπός τις ἐκφέρειν ἡμᾶς μετὰ τοῦ λόγου ἐν τῇ σκέψει, ὅτι, ἔως ἀν τὸ σῶμα ἔχωμεν καὶ συμπεφυρμένη ἡ ἡμῶν ἡ ψυχὴ μετὰ τοιούτου κακοῦ, οὐ μή ποτε κτησώμεθα ἱκανῶς οὖν ἐπιθυμοῦμεν· φαμὲν δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθές. μυρίας μὲν γὰρ ἡμῖν ἀσχολίας παρέχει τὸ σῶμα διὰ τὴν ἀναγκαίαν τροφήν· [66c] ἔτι δέ, ἀν τινες νόσοι προσπέσωσιν, ἐμποδίζουσιν ἡμῶν τὴν τοῦ ὄντος θήραν. ἐρώτων δὲ καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ φόβων καὶ εἰδώλων παντοδαπῶν καὶ φυλαρίας ἐμπίμπλησιν ἡμᾶς πολλῆς, ὥστε τὸ λεγόμενον ὡς ἀληθῶς τῷ ὄντι ὑπ’ αὐτοῦ οὐδὲ φρονησαι ἡμῖν ἐγγίγνεται οὐδέποτε οὐδέν. καὶ γὰρ πολέμους καὶ στάσεις καὶ μάχας οὐδὲν ἄλλο παρέχει ἡ τὸ σῶμα καὶ αἱ τούτου ἐπιθυμίαι. διὰ γὰρ τὴν τῶν χρημάτων κτῆσιν πάντες οἱ πόλεμοι γίγνονται, τὰ δὲ χρήματα ἀναγκαζόμεθα [66d] κτᾶσθαι διὰ τὸ σῶμα, δουλεύοντες τῇ τούτου θεραπείᾳ· καὶ ἐκ τούτου ἀσχολίαν ἄγομεν φιλοσοφίας πέρι διὰ πάντα ταῦτα. τὸ δ’ ἔσχατον πάντων ὅτι, ἔάν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένεται ἀπ’ αὐτοῦ καὶ τραπώμεθα πρὸς τὸ σκοπεῖν τι, ἐν ταῖς ζητήσεσιν αὖ πανταχοῦ παραπίπτον θόρυβον παρέχει καὶ ταραχὴν καὶ ἐκπλήττει, ὥστε μὴ δύνασθαι ὑπ’ αὐτοῦ καθορᾶν τάληθές. ἀλλὰ τῷ ὄντι ἡμῖν δέδεικται ὅτι, εἰ μέλλομεν ποτε καθαρῶς τι εἰσεσθαι, ἀπαλλακτέον [66e] αὐτοῦ καὶ αὐτῇ τῇ ψυχῇ θεατέον αὐτὰ τὰ πράγματα· καὶ τότε, ὡς ἔοικεν, ἡμῖν ἔσται οὖν ἐπιθυμοῦμεν τε καὶ φαμεν ἐραστὰ εἶναι, φρονήσεως, ἐπειδὰν τελευτήσωμεν, ὡς ὁ λόγος σημαίνει, ζῶσιν δὲ οὕ. εἰ γὰρ μὴ οἶον τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρῶς γνῶναι, δυοῖν θάτερον, ἡ οὐδαμοῦ ἔστιν κτήσασθαι τὸ εἰδέναι ἡ τελευτήσασιν· τότε

St. 67a

γὰρ αὐτὴ καθ’ αὐτὴν ἡ ψυχὴ ἔσται χωρὶς τοῦ σώματος, πρότερον δ’ οὕ. καὶ ἐν ᾧ ἀν ζῶμεν, οὗτως, ὡς ἔοικεν, ἐγγυτάτω ἐσόμεθα τοῦ εἰδέναι, ἐὰν ὅτι μάλιστα μηδὲν ὄμιλωμεν τῷ σώματι μηδὲ κοινωνῶμεν, ὅτι μὴ πᾶσα ἀνάγκη, μηδὲ ἀναπιμπλώμεθα τῆς τούτου φύσεως, ἀλλὰ

καθαρεύωμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἔως ἂν ὁ θεὸς αὐτὸς ἀπολύσῃ ἡμᾶς· καὶ οὕτω μὲν καθαροὶ ἀπαλλαττόμενοι τῆς τοῦ σώματος ἀφροσύνης, ὡς τὸ εἰκὸς μετὰ τοιούτων τε ἐσόμεθα καὶ γνωσόμεθα δι' ἡμῶν αὐτῶν [67b] πᾶν τὸ εἰλικρινές, τοῦτο δ' ἐστὶν ἵσως τὸ ἀληθές· μὴ καθαρῷ γάρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι μὴ οὐ θεμιτὸν ἦ· τοιαῦτα οἴμαι, ὡς Σιμμία, ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἀλλήλους λέγειν τε καὶ δοξάζειν πάντας τοὺς ὄρθως φιλομαθεῖς. ἢ οὐ δοκεῖ σοι οὕτως; παντός γε μᾶλλον, ὡς Σώκρατες, οὐκοῦν, ἔφη ὁ Σώκρατης, εἰ ταῦτα ἀληθῆ, ὡς ἔταῖρε, πολλὴ ἐλπὶς ἀφικομένῳ οἱ ἐγὼ πορεύομαι, ἐκεῖ ἱκανῶς, εἴπερ που ἄλλοθι, κτήσασθαι τοῦτο οὖ ἔνεκα ἡ πολλὴ πραγματεία ἡμῖν ἐν τῷ παρελθόντι βίῳ γέγονεν, ὥστε ἢ γε ἀποδημίᾳ [67c] ἡ νῦν μοι προστεταγμένη μετὰ ἀγαθῆς ἐλπίδος γίγνεται καὶ ἄλλω ἀνδρὶ δὲ ἡγεῖται οἱ παρεσκευάσθαι τὴν διάνοιαν ὥσπερ κεκαθαρένην. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Σιμμίας. κάθαρσις δὲ εἶναι ἄρα οὐ τοῦτο συμβαίνει, ὅπερ πάλαι ἐν τῷ λόγῳ λέγεται, τὸ χωρίζειν ὅτι μάλιστα ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχὴν καὶ ἔθισαι αὐτὴν καθ' αὐτὴν πανταχόθεν ἐκ τοῦ σώματος συναγείρεσθαι τε καὶ ἀθροίζεσθαι, καὶ οἰκεῖν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ ἐν τῷ νῦν παρόντι καὶ ἐν τῷ ἐπειτα [67d] μόνην καθ' αὐτήν, ἐκλυομένην ὥσπερ ἐκ δεσμῶν ἐκ τοῦ σώματος; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. οὐκοῦν τοῦτο γε θάνατος ὄνομάζεται, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος; παντάπασί γε, ἢ δ' ὅς. λύειν δέ γε αὐτήν, ὡς φαμεν, προθυμοῦνται ἀεὶ μάλιστα καὶ μόνοι οἱ φιλοσοφοῦντες ὄρθως, καὶ τὸ μελέτημα αὐτὸ τοῦτο ἐστιν τῶν φιλοσόφων, λύσις καὶ χωρισμὸς ψυχῆς ἀπὸ σώματος. ἢ οὕ; φαίνεται. οὐκοῦν, ὅπερ ἐν ἀρχῇ ἐλεγον, γελοῖον ἀν εἴη ἄνδρα παρασκευάζονθ' [67e] ἐσυτὸν ἐν τῷ βίῳ ὅτι ἐγγυτάτω ὅντα τοῦ τεθνάναι οὕτω ζῆν, κάπειθ' ἡκοντος αὐτῷ τούτου ἀγανακτεῖν; γελοῖον· πῶς δ' οὕ; τῷ ὅντι ἄρα, ἔφη, ὡς Σιμμία, οἱ ὄρθως φιλοσοφοῦντες ἀποθυήσκειν μελετῶσι, καὶ τὸ τεθνάναι ἡκιστα αὐτοῖς ἀνθρώπων φοβερόν. ἐκ τῶνδε δὲ σκόπει.

St. 68a

εἰ γάρ διαβέβληνται μὲν πανταχῇ τῷ σώματι, αὐτὴν δὲ καθ' αὐτὴν ἐπιθυμοῦσι τὴν ψυχὴν ἔχειν, τούτου δὲ γιγνομένου εἰ φοβοῖντο καὶ ἀγανακτοῖεν, οὐ πολλὴ ἀν ἀλογίᾳ εἴη, εἰ μὴ ἄσμενοι ἐκεῖσε ιοιεν, οἱ ἀφικομένοις ἐλπίς ἐστιν οὖ διὰ βίου ἥρων τυχεῖν — ἥρων δὲ φρονήσεως — ὡς τε διεβέβληντο, τούτου ἀπηλλάχθαι συνόντος αὐτοῖς; ἢ ἀνθρωπίνων μὲν παιδικῶν καὶ γυναικῶν καὶ ὑέων ἀποθανόντων πολλοὶ δὴ ἐκόντες ἡθέλησαν εἰς Ἀιδου μετελθεῖν, ὑπὸ ταύτης ἀγόμενοι τῆς ἐλπίδος, τῆς τοῦ ὄψεσθαί τε ἐκεῖ ὧν ἐπεθύμουν καὶ συνέσεσθαι· φρονήσεως δὲ ἄρα τις τῷ ὅντι ἔρων, καὶ λαβὼν σφόδρα τὴν αὐτὴν ταύτην ἐλπίδα, μηδαμοῦ ἄλλοθι ἐντεύξεσθαι αὐτῇ ἀξίως [68b] λόγου ἢ ἐν Ἀιδου, ἀγανακτήσει τε ἀποθυήσκων καὶ οὐχ ἄσμενος εἰσιν αὐτόσε; οἵεσθαί γε χρή, ἐὰν τῷ ὅντι γε ἢ, ὡς ἔταῖρε, φιλόσοφος· σφόδρα γάρ αὐτῷ ταῦτα δόξει, μηδαμοῦ ἄλλοθι καθαρῶς ἐντεύξεσθαι φρονήσει ἀλλ' ἢ ἐκεῖ. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅπερ ἄρτι ἐλεγον, οὐ πολλὴ ἀν ἀλογίᾳ εἴη εἰ φοβοῖτο τὸν θάνατον ὁ τοιοῦτος; πολλὴ μέντοι νὴ Δία, ἢ δ' ὅς. οὐκοῦν ίκανόν σοι τεκμήριον, ἔφη, τοῦτο ἀνδρός, δὸν ἀν ἴδης ἀγανακτοῦντα μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι, ὅτι οὐκ ἄρ' ἦν [68c] φιλόσοφος ἀλλά τις φιλοσώματος; ὁ αὐτὸς δὲ που οὕτος τυγχάνει ὧν καὶ φιλοχρήματος καὶ φιλότιμος, ἡτοι τὰ ἔτερα τούτων ἢ ἀμφότερα. πάνυ, ἔφη, ἔχει οὕτως ὡς λέγεις. ἄρ' οὕν, ἔφη, ὡς Σιμμία, οὐ καὶ ἡ ὄνομαζομένη ἀνδρεία τοῖς οὕτω διακειμένοις μάλιστα προσήκει; πάντως δῆπου, ἔφη. οὐκοῦν καὶ ἡ σωφροσύνη, ἦν καὶ οἱ πολλοὶ ὄνομάζουσι σωφροσύνην, τὸ περὶ τὰς ἐπιθυμίας μὴ ἐπιτοήσθαι ἀλλ' ὀλιγώρως ἔχειν καὶ κοσμίως, ἄρ' οὐ τούτοις μόνοις προσήκει, τοῖς μάλιστα τοῦ σώματος ὀλιγωροῦσίν τε καὶ ἐν φιλοσοφίᾳ ζῶσιν; ἀνάγκη, ἔφη. εἰ γάρ ἐθέλεις, ἢ δ' ὅς, ἔννοησαι τὴν γε τῶν ἄλλων ἀνδρείαν τε καὶ σωφροσύνην, δόξει σοι εἶναι ἄτοπος. πῶς δή, ὡς Σώκρατες; οἴσθα, ἢ δ' ὅς, ὅτι τὸν θάνατον ἡγοῦνται πάντες οἱ ἄλλοι τῶν μεγάλων κακῶν; καὶ μάλ', ἔφη. οὐκοῦν φόβῳ μειζόνων κακῶν ὑπομένοντιν αὐτῶν οἱ ἀνδρεῖοι τὸν θάνατον, ὅταν ὑπομένωσιν; ἔστι ταῦτα. τῷ δεδιέναι ἄρα καὶ δέει ἀνδρεῖοι εἰσι πάντες πλὴν οἱ φιλόσοφοι· καίτοι ἀλογόν γε δέει τινὰ καὶ δειλίᾳ ἀνδρεῖον εἶναι. πάνυ [68e] μὲν οὖν. τί δὲ οἱ κόσμοι αὐτῶν; οὐ ταύτὸν τοῦτο πεπόνθασιν· ἀκολασίᾳ τινὶ σώφρονές εἰσιν; καίτοι φαμέν γε ἀδύνατον εἶναι, ἀλλ' ὅμως αὐτοῖς συμβαίνει τούτω ὅμοιον τὸ πάθος τὸ περὶ ταύτην τὴν εὐήθη σωφροσύνην· φοβούμενοι γάρ ἐτέρων ἥδονῶν στερηθῆναι καὶ ἐπιθυμοῦντες ἐκείνων, ἄλλων ἀπέχονται ὑπ' ἄλλων κρατούμενοι.

St. 69a

καίτοι καλοῦσί γε ἀκολασίαν τὸ ὑπὸ τῶν ἡδουῶν ἄρχεσθαι, ἀλλ' ὅμως συμβαίνει αὐτοῖς κρατουμένοις ὑφ' ἡδουῶν κρατεῖν ἄλλων ἡδουῶν. τοῦτο δ' ὅμοιόν ἐστιν ὡς νυνδὴ ἐλέγετο, τῷ τρόπῳ τινὰ δι' ἀκολασίαν αὐτοὺς σεσωφρονίσθαι. ἔοικε γάρ. ὡς μακάριε Σιμμία, μὴ γὰρ οὐχ αὕτη ἡ ὄρθὴ πρὸς ἀρετὴν ἀλλαγῆ, ἡδουὰς πρὸς ἡδουὰς καὶ λύπας πρὸς λύπας καὶ φόβον πρὸς φόβον καταλλάττεσθαι, καὶ μείζω πρὸς ἐλάττω ὥσπερ υομίσματα, ἀλλ' ἡ ἐκεῖνο μόνον τὸ νόμισμα ὄρθον, ἀντὶ οὗ δεῖ πάντα ταῦτα καταλλάττεσθαι, φρόνησις, καὶ [69b] τούτου μὲν πάντα καὶ μετὰ τούτου ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα τῷ ὄντι ἡ καὶ ἀνδρεία καὶ σωφροσύνη καὶ δικαιοσύνη καὶ συλλήβδην ἀληθῆς ἀρετῆς, μετὰ φρονήσεως, καὶ προσγιγνομένων καὶ ἀπογιγνομένων καὶ ἡδουῶν καὶ φόβων καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῶν τοιούτων· χωριζόμενα δὲ φρονήσεως καὶ ἀλλαττόμενα ἀντὶ ἀλλήλων μὴ σκιαγραφία τις ἡ ἡ τοιαύτη ἀρετὴ καὶ τῷ ὄντι ἀνδραποδῶντος τε καὶ οὐδὲν ὑγιὲς οὐδ' ἀληθὲς ἔχη, τὸ δ' ἀληθὲς τῷ ὄντι ἡ κάθαρσίς [69c] τις τῶν τοιούτων πάντων καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ δικαιοσύνη καὶ ἀνδρεία, καὶ αὐτὴ ἡ φρόνησις μὴ καθαρμός τις ἡ. καὶ κινδυνεύουσι καὶ οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὔτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοί τινες εἶναι, ἀλλὰ τῷ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι ὅτι δὲς ἀν ἀμύντος καὶ ἀτέλεστος εἰς Ἀιδου ἀφίκηται ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει. εἰσὶν γὰρ δῆ, ὡς φασιν οἱ περὶ τὰς τελετάς, ναρθηκοφόροι μὲν [69d] πολλοί, βάκχοι δέ τε παῦροι οὔτοι δ' εἰσὶν κατὰ τὴν ἐμὴν δόξαν οὐκ ἄλλοι ἡ οἱ πεφιλοσοφηκότες ὄρθως. ὃν δὴ καὶ ἐγὼ κατά γε τὸ δυνατὸν οὐδὲν ἀπέλιπον ἐν τῷ βίῳ ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ προυθυμήθην γενέσθαι· εἰ δ' ὄρθως προυθυμήθην καί τι ἡνύσαμεν, ἐκεῖσε ἐλθόντες τὸ σαφὲς εἰσόμεθα, ἀν θεὸς ἐθέλῃ, ὀλίγον ὕστερον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. ταῦτ' οὖν ἐγὼ, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἀπολογοῦμαι, ὡς εἰκότως ὑμᾶς τε ἀπολείπων καὶ τοὺς ἐνθάδε δεσπότας οὐ χαλεπῶς φέρω οὐδ' ἀγανακτῶ, ἡγούμενος κάκει οὐδὲν ἦττον ἡ ἐνθάδε δεσπόταις τε ἀγαθοῖς ἐντεύξεσθαι καὶ ἐταίροις· τοῖς δὲ πολλοῖς ἀπιστίαν παρέχει· εἴ τι οὖν ὑμῖν πιθανώτερός εἴμι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ ἡ τοῖς Ἀθηναίων δικασταῖς, εῦ ἀν ἔχοι.

St. 70a

εἰπόντος δὴ τοῦ Σωκράτους ταῦτα, ὑπολαβὼν ὁ Κέβης ἔφη· ὡς Σώκρατες, τὰ μὲν ἄλλα ἔμοιγε δοκεῖ καλῶς λέγεσθαι, τὰ δὲ περὶ τῆς ψυχῆς πολλὴν ἀπιστίαν παρέχει τοῖς ἀνθρώποις μή, ἐπειδὴν ἀπαλλαγῆ τοῦ σώματος, οὐδαμοῦ ἔτι ἡ, ἀλλ' ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ διαφθείρηται τε καὶ ἀπολλύηται ἡ ἀν ὁ ἀνθρωπὸς ἀποθνήσκῃ, εὐθὺς ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος, καὶ ἐκβαίνουσα ὥσπερ πνεῦμα ἡ καπνὸς διασκεδασθεῖσα οἴχηται διαπτομένη καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἡ. ἐπει, εἴπερ εἴη που αὐτὴ καθ' αὐτὴν συνηθροισμένη καὶ ἀπηλαγμένη τούτων τῶν κακῶν ὃν σὺ νυνδὴ διηλθεῖς, πολλὴ ἀν εἴη ἐλπὶς καὶ καλή, ὡς Σώκρατες, [70b] ὡς ἀληθῆ ἐστιν ἀ σὺ λέγεις· ἀλλὰ τοῦτο δὴ ἵσως οὐκ ὀλίγης παραμυθίας δεῖται καὶ πίστεως, ὡς ἔστι τε ψυχὴ ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου καί τινα δύναμιν ἔχει καὶ φρόνησιν. ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις, ὁ Σωκράτης, ὡς Κέβης· ἀλλὰ τί δὴ ποιῶμεν; ἡ περὶ αὐτῶν τούτων βούλει διαμυθολογῶμεν, εἴτε εἰκὸς οὕτως ἔχειν εἴτε μή; ἐγὼ γοῦν, ἔφη ὁ Κέβης, ἡδέως ἀν ἀκούσαιμι ἥντινα δόξαν ἔχεις περὶ αὐτῶν. οὔκουν γ' ἀν οἴμαι, ἡ δ' δὲς ὁ Σωκράτης, εἴπειν τινα νῦν ἀκούσαντα, οὐδ' εἰ κωμῳδοποίὸς εἴη, ὡς ἀδολεσχῶ καὶ οὐ περὶ προσηκόντων τοὺς λόγους ποιοῦμαι. εἰ οὖν δοκεῖ, χρὴ διασκοπεῖσθαι. σκεψώμεθα δὲ αὐτὸ τῇδε πῃ, εἴτ' ἄρα ἐν Ἀιδου εἰσὶν αἱ ψυχαὶ τελευτησάντων τῶν ἀνθρώπων εἴτε καὶ οὕ. παλαιὸς μὲν οὖν ἔστι τις λόγος οὗ μεμνήμεθα, ὡς εἰσὶν ἐνθένδε ἀφικόμεναι ἔκει, καὶ πάλιν γε δεῦρο ἀφικυνοῦνται καὶ γίγνονται ἐκ τῶν τεθνεώτων· καὶ εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, πάλιν γίγνεσθαι ἐκ τῶν ἀποθανόντων τοὺς ζῶντας, ἄλλο τι ἡ εἰέν τὸν [70d] αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἔκει; οὐκ γὰρ ἀν που πάλιν ἐγίγνοντο μὴ οὔσαι, καὶ τοῦτο ίκανὸν τεκμήριον τοῦ ταῦτ' εἶναι, εἰ τῷ ὄντι φανερὸν γίγνοιτο ὅτι οὐδαμόθεν ἄλλοθεν γίγνονται οἱ ζῶντες ἡ ἐκ τῶν τεθνεώτων· εἰ δὲ μὴ ἔστι τοῦτο, ἄλλου ἄν του δέοι λόγου. πάνυ μὲν οὖν, ἔφη ὁ Κέβης, μὴ τοίνυν κατ' ἀνθρώπων, ἡ δ' δὲς, σκόπει μόνον τοῦτο, εἰ βούλει ῥῆσον μαθεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ ζῶντας πάντων καὶ φυτῶν, καὶ συλλήβδην ὅσαπερ ἔχει γένεσιν περὶ πάντων ἵδωμεν [70e] ἄρ' οὐτωσὶ γίγνεται πάντα, οὐκ ἄλλοθεν ἡ ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία, ὅσοις τυγχάνει ὃν τοιοῦτόν τι, οἷον τὸ καλὸν τῷ αἰσχρῷ ἐναντίον που καὶ δίκαιον ἀδίκω, καὶ ἄλλα δὴ μυρία οὕτως ἔχει. τοῦτο οὖν σκεψώμεθα, ἄρα ἀναγκαῖον ὅσοις ἔστι τι ἐναντίον, μηδαμόθεν ἄλλοθεν αὐτὸ γίγνεσθαι ἡ ἐκ τοῦ αὐτῷ ἐναντίου. οἷον ὅταν μεῖζόν τι

γίγνηται, ἀνάγκη που ἔξι ἐλάττονος ὅντος πρότερον ἔπειτα μεῖζον γίγνεσθαι; ναί.

St. 71a

ούκοῦν κανέλαττον γίγνηται, ἐκ μεῖζονος ὅντος πρότερον ὕστερον ἐλαττον γενήσεται; ἔστιν οὕτω, ἔφη. καὶ μὴν ἔξι ἰσχυροτέρου γε τὸ ἀσθενέστερον καὶ ἐκ βραδυτέρου τὸ θᾶττον; πάνυ γε. τί δέ; ἂν τι χεῖρον γίγνηται, οὐκέ ἔξι ἀμείνονος, καὶ ἀν δικαιότερον, ἔξι ἀδικωτέρου; πῶς γὰρ οὐ; ίκανῶς οὖν, ἔφη, ἔχομεν τοῦτο, ὅτι πάντα οὕτω γίγνεται, ἔξι ἐναντίων τὰ ἐναντία πράγματα; πάνυ γε. τί δ' αὖ; ἔστι τι καὶ τοιόνδε ἐν αὐτοῖς, οἷον μεταξὺ ἀμφοτέρων πάντων τῶν ἐναντίων δυοῖν ὅντοιν δύο γενέσεις, ἀπὸ [71b] μὲν τοῦ ἐτέρου ἐπὶ τὸ ἐτέρον, ἀπὸ δ' αὖ τοῦ ἐτέρου πάλιν ἐπὶ τὸ ἐτέρον· μεῖζονος μὲν πράγματος καὶ ἐλάττονος μεταξὺ αὔξησις καὶ φθίσις, καὶ καλούμενον οὕτω τὸ μὲν αὔξανεσθαι, τὸ δὲ φθίνειν; ναί, ἔφη. ούκοῦν καὶ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, καὶ ψύχεσθαι καὶ θερμαίνεσθαι, καὶ πάντα οὕτω, κανέ εἰ μὴ χρώμεθα τοῖς ὄνόμασιν ἐνιαχοῦ, ἀλλ' ἔργῳ γοῦν πανταχοῦ οὕτως ἔχειν ἀναγκαῖον, γίγνεσθαι τε αὐτὰ ἔξι ἀλλήλων γένεσιν τε εἶναι ἐκατέρου εἰς ἄλληλα; πάνυ μὲν οὖν, ἡ δ' ὅς. τί [71c] οὖν; ἔφη, τῷ ζῆν ἔστι τι ἐναντίον, ὥσπερ τῷ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. τί; τὸ τεθνάναι, ἔφη. ούκοῦν ἔξι ἀλλήλων τε γίγνεται ταῦτα, εἴπερ ἐναντία ἔστιν, καὶ αἱ γενέσεις εἰσὶν αὐτοῖν μεταξὺ δύο δυοῖν ὅντοιν; πῶς γὰρ οὗ; τὴν μὲν τοίνυν ἐτέραν συζυγίαν ὡν νυνδὴ ἔλεγον ἐγώ σοι, ἔφη, ἐρῶ, ὁ Σωκράτης, καὶ αὐτὴν καὶ τὰς γενέσεις· σὺ δέ μοι τὴν ἐτέραν. λέγω δὲ τὸ μὲν καθεύδειν, τὸ δὲ ἐγρηγορέναι, καὶ ἐκ τοῦ καθεύδειν τὸ ἐγρηγορέναι γίγνεσθαι καὶ ἐκ [71d] τοῦ ἐγρηγορέναι τὸ καθεύδειν, καὶ τὰς γενέσεις αὐτοῖν τὴν μὲν καταδαρθάνειν εἶναι, τὴν δὲ ἀνεγείρεσθαι. ίκανῶς σοι, ἔφη, ἡ οὕ; πάνυ μὲν οὖν. λέγε δῆ μοι καὶ σύ, ἔφη, οὕτω περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. οὐκέ ἐναντίον μὲν φῆς τῷ ζῆν τὸ τεθνάναι εἶναι; ἔγωγε. γίγνεσθαι δὲ ἔξι ἀλλήλων; ναί. ἔξι οὖν τοῦ ζῶντος τί τὸ γιγνόμενον; τὸ τεθνηκός, ἔφη. τί δέ, ἡ δ' ὅς, ἐκ τοῦ τεθνεῶτος; ἀναγκαῖον, ἔφη, ὀμολογεῖν ὅτι τὸ ζῶν. ἐκ τῶν τεθνεώτων ἄρα, ὡς Κέβης, τὰ ζῶντά τε καὶ οἱ ζῶντες γίγνονται; φαίνεται, ἔφη. εἰσὶν ἄρα, ἔφη, αἱ ψυχαὶ ἡμῶν ἐν Ἀιδου. ἔοικεν. ούκοῦν καὶ τοῖν γενεσέοιν τοῖν περὶ ταῦτα ἡ γ' ἐτέρα σαφῆς οὖσα τυγχάνει; τὸ γὰρ ἀποθνήσκειν σαφὲς δῆπου, ἡ οὕ; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. πῶς οὖν, ἡ δ' ὅς, ποιήσομεν; οὐκέ ἀνταποδώσομεν τὴν ἐναντίαν γένεσιν, ἀλλὰ ταύτη χωλὴ ἔσται ἡ φύσις; ἡ ἀνάγκη ἀποδοῦναι τῷ ἀποθνήσκειν ἐναντίαν τινὰ γένεσιν; πάντως που, ἔφη. τίνα ταύτην; τὸ ἀναβιώσκεσθαι.

St. 72a

ούκοῦν, ἡ δ' ὅς, εἴπερ ἔστι τὸ ἀναβιώσκεσθαι, ἐκ τῶν τεθνεώτων ἀν εἴη γένεσις εἰς τοὺς ζῶντας αὐτῇ, τὸ ἀναβιώσκεσθαι; πάνυ γε. ὀμολογεῖται ἄρα ἡμῖν καὶ ταύτῃ τοὺς ζῶντας ἐκ τῶν τεθνεώτων γεγονέναι οὐδὲν ἥττον ἡ τοὺς τεθνεώτας ἐκ τῶν ζῶντων, τούτου δὲ ὅντος ίκανόν που ἐδόκει τεκμήριον εἶναι ὅτι ἀναγκαῖον τὰς τῶν τεθνεώτων ψυχὰς εἶναί που, ὅθεν δὴ πάλιν γίγνεσθαι. δοκεῖ μοι, ἔφη, ὡς Σώκρατες, ἐκ τῶν ὠμολογημένων ἀναγκαῖον οὕτως ἔχειν. ίδε τοίνυν οὕτως, ἔφη, ὡς Κέβης, ὅτι οὐδὲν ἀδίκως ὠμολογήκαμεν, ὃς ἐμοὶ δοκεῖ. εἰ γὰρ μὴ ἀεὶ ἀνταποδιδοίη τὰ ἐτέρα [72b] τοῖς ἐτέροις γιγνόμενα, ὥσπερεὶ κύκλῳ περιιόντα, ἀλλ' εὐθείᾳ τις εἴη ἡ γένεσις ἐκ τοῦ ἐτέρου μόνον εἰς τὸ καταντικρὺ καὶ μὴ ἀνακάμπτοι πάλιν ἐπὶ τὸ ἐτέρον μηδὲ καμπῆν ποιοῖτο, οἰσθ' ὅτι πάντα τελευτῶντα τὸ αὐτὸ σχῆμα ἀν σχοίη καὶ τὸ αὐτὸ πάθος ἀν πάθοι καὶ παύσαιτο γιγνόμενα; πῶς λέγεις; ἔφη. οὐδὲν χαλεπόν, ἡ δ' ὅς, ἐννοήσαι δὲ λέγω· ἀλλ' οἷον εἰ τὸ καταδαρθάνειν μὲν εἴη, τὸ δὲ ἀνεγείρεσθαι μὴ ἀνταποδιδοίη γιγνόμενον ἐκ τοῦ καθεύδοντος, οἰσθ' ὅτι τελευτῶντα πάντ' ἀν [72c] λῆρον τὸν Ἐνδυμίωνα ἀποδείξειν καὶ οὐδαμοῦ ἀν φαίνοιτο διὰ τὸ καὶ τάλλα πάντα ταύτων ἐκείνω πεπονθέναι, καθεύδειν. κανέ εἰ συγκρίνοιτο μὲν πάντα, διακρίνοιτο δὲ μή, ταχὺ ἀν τὸ τοῦ Αναξαγόρου γεγονὸς εἴη, ὀμοῦ πάντα χρήματα. ώσαύτως δέ, ὡς φίλε Κέβης, καὶ εἰ ἀποθνήσκοι μὲν πάντα ὅσα τοῦ ζῆν μεταλάβοι, ἐπειδὴ δὲ ἀποθάνοι, μένοι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τὰ τεθνεώτα καὶ μὴ πάλιν ἀναβιώσκοιτο, ἄρ' οὐ πολλὴ ἀνάγκη τελευτῶντα πάντα τεθνάναι [72d] καὶ μηδὲν ζῆν; εἰ γὰρ ἐκ μὲν τῶν ἄλλων τὰ ζῶντα γίγνοιτο, τὰ δὲ ζῶντα θυήσκοι, τίς μηχανὴ μὴ οὐχὶ πάντα καταναλωθῆναι εἰς τὸ τεθνάναι; οὐδὲ μία μοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κέβης, ὡς Σώκρατες, ἀλλά μοι δοκεῖς παντάπασιν ἀληθῆ λέγειν. ἔστιν γάρ, ἔφη, ὡς Κέβης, ὃς ἐμοὶ δοκεῖ, παντὸς μᾶλλον οὕτω, καὶ ἡμεῖς αὐτὰ ταῦτα οὐκέ ἔξαπατώμενοι ὀμολογοῦμεν, ἀλλ' ἔστι τῷ ὄντι καὶ τὸ ἀναβιώσκεσθαι καὶ ἐκ τῶν τεθνεώτων τοὺς ζῶντας γίγνεσθαι καὶ τὰς τῶν τεθνεώτων

ψυχὰς εἶναι [72e] καὶ ταῖς μέν γε ἀγαθαῖς ἄμεινον εἶναι, ταῖς δὲ κακαῖς κάκιον. καὶ μήν, ἔφη ὁ Κέβης ὑπολαβών, καὶ κατ' ἐκεῖνόν γε τὸν λόγον, ὡς Σώκρατες, εἰ ἀληθῆς ἐστιν, ὃν σὺ εἴωθας θαμὰ λέγειν, ὅτι ἡμῖν ἡ μάθησις οὐκ ἄλλο τι ἢ ἀνάμνησις τυγχάνει οὕσα, καὶ κατὰ τοῦτον ἀνάγκη που ἡμᾶς ἐν προτέρῳ τινὶ χρόνῳ μεμαθηκέναι ἢ νῦν ἀναμιμησκόμεθα.

St. 73a

τοῦτο δὲ ἀδύνατον, εἰ μὴ ἦν που ἡμῖν ἡ ψυχὴ πρὶν ἐν τῷ παρόντες τῷ ἀνθρωπίνῳ εἶδει γενέσθαι· ὥστε καὶ ταύτη ἀθάνατον ἡ ψυχὴ τι ἔοικεν εἶναι. ἀλλά, ὡς Κέβης, ἔφη ὁ Σιμμίας ὑπολαβών, ποιῶν τούτων αἱ ἀποδείξεις; ὑπόμνησόν με· οὐ γὰρ σφόδρα ἐν τῷ παρόντι μέμνημαι. ἐνὶ μὲν λόγῳ, ἔφη ὁ Κέβης, καλλίστῳ, ὅτι ἐρωτώμενοι οἱ ἀνθρωποι, ἐάν τις καλῶς ἐρωτᾷ, αὐτοὶ λέγουσιν πάντα ἢ ἔχει — καίτοι εἰ μὴ ἐτύγχανεν αὐτοῖς ἐπιστήμη ἐνοῦσα καὶ ὅρθος λόγος, οὐκ ἀν οἷοί τ' ἡσαν τοῦτο ποιῆσαι — ἔπειτα ἐάν [73b] τις ἐπὶ τὰ διαγράμματα ἄγη ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἐνταῦθα σαφέστατα κατηγορεῖ ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει. εἰ δὲ μὴ ταύτη γε, ἔφη, πείθῃ, ὡς Σιμμία, ὁ Σωκράτης, σκέψαι ἀν τῇδε πή σοι σκοπουμένῳ συνδόξῃ. ἀπιστεῖς γὰρ δὴ πῶς ἡ καλουμένη μάθησις ἀνάμνησίς ἐστιν; ἀπιστῶ μέν σοι ἔγωγε, ἢ δ' ὃς ὁ Σιμμίας, οὗ, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἔφη, δέομαι παθεῖν περὶ οὗ ὁ λόγος, ἀναμνησθῆναι. καὶ σχεδόν γε εξ ὧν Κέβης ἐπεχείρησε λέγειν ἡδη μέμνημαι καὶ πείθομαι· οὐδὲν μεντάν ἡττον ἀκούοιμι νῦν πῃ σὺ ἐπεχείρησας λέγειν. τῇδ' [73c] ἔγωγε, ἢ δ' ὃς. ὁμολογοῦμεν γὰρ δήπου, εἴ τις τι ἀναμνησθήσεται, δεῖν αὐτὸν τοῦτο πρότερον ποτε ἐπίστασθαι. πάνυ γ', ἔφη. ἄρ' οὖν καὶ τόδε ὁμολογοῦμεν, ὅταν ἐπιστήμη παραγίγνηται τρόπῳ τοιούτῳ, ἀνάμνησιν εἶναι; λέγω δὲ τίνα τρόπον; τόνδε. ἐάν τις τι ἔτερον ἢ ίδων ἢ ἀκούσας ἢ τινα ἄλλην αἰσθησιν λαβὼν μὴ μόνον ἐκεῖνο γνῶ, ἀλλὰ καὶ ἔτερον ἐννοήσῃ οὗ μὴ ἡ αὐτὴ ἐπιστήμη ἄλλ' ἄλλη, ἄρα οὐχὶ τοῦτο δικαίως λέγομεν ὅτι ἀνεμνήσθη, οὗ τὴν ἔννοιαν ἔλαβεν; πῶς λέγεις; οἷον τὰ τοιάδε· ἄλλη που ἐπιστήμη ἀνθρώπου καὶ λύρας. πῶς γὰρ οὗ; οὐκοῦν οἶσθα ὅτι οἱ ἐρασταί, ὅταν ἵδωσιν λύραν ἢ ἴμάτιον ἢ ἄλλο τι οἵ τα παιδικὰ αὐτῶν εἴωθε χρῆσθαι, πάσχουσι τοῦτο· ἔγνωσάν τε τὴν λύραν καὶ ἐν τῇ διανοίᾳ ἔλαβον τὸ εἶδος τοῦ παιδὸς οὐδὲν ἢ λύρα; τοῦτο δέ ἐστιν ἀνάμνησις· ὥσπερ γε καὶ Σιμμίαν τις ίδων πολλάκις κέβητος ἀνεμνήσθη, καὶ ἄλλα που μυρία τοιαῦτ' ἀν εἴη. μυρία μέντοι νὴ Δία, ἔφη ὁ Σιμμίας. οὐκοῦν, [73e] ἢ δ' ὃς, τὸ τοιούτον ἀνάμνησίς τίς ἐστι; μάλιστα μέντοι ὅταν τις τοῦτο πάθη περὶ ἐκεῖνα ἢ ὑπὸ χρόνου καὶ τοῦ μὴ ἐπισκοπεῖν ἡδη ἐπελέληστο; πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. τί δέ; ἢ δ' ὃς· ἐστιν ἵππον γεγραμμένον ιδόντα καὶ λύραν γεγραμμένην ἀνθρώπου ἀναμνησθῆναι, καὶ Σιμμίαν ιδόντα γεγραμμένον κέβητος ἀναμνησθῆναι; πάνυ γε.

St. 74a

οὐκοῦν καὶ Σιμμίαν ιδόντα γεγραμμένον αὐτοῦ Σιμμίου ἀναμνησθῆναι; ἐστι μέντοι, ἔφη. ἄρ' οὖν οὐ κατὰ πάντα ταῦτα συμβαίνει τὴν ἀνάμνησιν εἶναι μὲν ἀφ' ὁμοίων, εἶναι δὲ καὶ ἀπὸ ἀνομοίων; συμβαίνει. ἀλλ' ὅταν γε ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἀναμιμησκηταί τίς τι, ἄρ' οὐκ ἀναγκαῖον τόδε προσπάσχειν, ἔννοειν εἴτε τι ἔλλείπει τοῦτο κατὰ τὴν ὁμοιότητα εἴτε μὴ ἐκεῖνου οὗ ἀνεμνήσθη; ἀνάγκη, ἔφη. σκόπει δή, ἢ δ' ὃς, εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει. φαμέν πού τι εἶναι ἵσον, οὐ δύλον λέγω δύλω οὐδὲ λίθον λίθω οὐδὲ ἄλλο τῶν τοιούτων οὐδέν, ἀλλὰ παρὰ ταῦτα πάντα ἔτερόν τι, αὐτὸ τὸ ἵσον· φῶμέν τι εἶναι ἢ μηδέν; φῶμεν [74b] μέντοι νὴ Δί', ἔφη ὁ Σιμμίας, θαυμαστῶς γε. ἢ καὶ ἐπιστάμεθα αὐτὸ δ ἐστιν; πάνυ γε, ἢ δ' ὃς. πόθεν λαβόντες αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην; ἄρ' οὐκ ἐξ ὧν νυνδὴ ἔλεγομεν, ἢ δύλα ἢ λίθους ἢ ἄλλα ἄττα ιδόντες ἵσα, ἐκ τούτων ἐκεῖνο ἔνενοήσαμεν, ἔτερον δὲν τούτων; ἢ οὐχ ἔτερόν σοι φαίνεται; σκόπει δὲ καὶ τῇδε. ἄρ' οὐ λίθοι μὲν ἵσοι καὶ δύλα ἐνίστε ταῦτα δύντα τῷ μὲν ἵσα φαίνεται, τῷ δ' οὐ; πάνυ μὲν οὖν. τί [74c] δέ; αὐτὰ τὰ ἵσα ἐστιν ὅτε ἄνισά σοι ἐφάνη, ἢ ἡ ἵστης ἄνιστης; οὐδεπώτε γε, ὡς Σώκρατες. οὐ ταύτον ἄρα ἐστίν, ἢ δ' ὃς, ταῦτα τε τὰ ἵσα καὶ αὐτὸ τὸ ἵσον. οὐδαμῶς μοι φαίνεται, ὡς Σώκρατες. ἀλλὰ μὴν ἐκ τούτων γ', ἔφη, τῶν ἵσων, ἔτέρων δύντων ἐκεῖνου τοῦ ἵσου, δύμως αὐτοῦ τὴν ἐπιστήμην ἔννενόηκάς τε καὶ εἰληφας; ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. οὐκοῦν ἢ ὁμοίου δύντος τούτοις ἢ ἀνομοίου; πάνυ γε. διαφέρει δέ γε, ἢ δ' ὃς, οὐδέν· ἔως ἀν ἄλλο ίδων ἀπὸ ταύτης [74d] τῆς ὄψεως ἄλλο ἔννοήσης, εἴτε ὁμοιόν εἴτε ἀνόμοιον, ἀναγκαῖον, ἔφη, αὐτὸ ἀνάμνησιν γεγονέναι. πάνυ μὲν οὖν. τί δέ; ἢ δ' ὃς· ἢ πάσχομέν τι τοιούτον περὶ τὰ ἐν τοῖς δύλοις τε καὶ οἵ τις νυνδὴ ἔλεγομεν τοῖς ἵσοις; ἄρα φαίνεται ἡμῖν οὕτως ἵσα εἶναι ὥσπερ αὐτὸ τὸ δ ἐστιν,

ἢ ἐνδεῖ τι ἔκείνου τῷ τοιοῦτον εἶναι οἷον τὸ ἵσον, ἢ οὐδέν; καὶ πολύ γε, ἔφη, ἐνδεῖ. οὐκοῦν ὄμολογοῦμεν, δταν τίς τι ἰδὼν ἐννοήσῃ δτι βούλεται μὲν τοῦτο ὃ νῦν ἐγὼ ὄρῳ εἶναι οἷον ἄλλο τι τῶν δυτῶν, ἐνδεῖ δὲ καὶ οὐ δύναται τοιοῦτον εἶναι ἵσον οἷον ἔκείνο, ἀλλ' ἔστιν φαυλότερον, ἀναγκαῖον που τὸν τοῦτο ἐννοοῦντα τυχεῖν προειδότα ἔκείνο ὡ φησιν αὐτὸ προσεοικέναι μέν, ἐνδεεστέρως δὲ ἔχειν; ἀνάγκη. τί οὖν; τὸ τοιοῦτον πεπόνθαμεν καὶ ήμεῖς ἢ οὐ περί τε τὰ ἵσα καὶ αὐτὸ τὸ ἵσον; παντάπασί γε.

St. 75a

ἀναγκαῖον ἄρα ήμᾶς προειδέναι τὸ ἵσον πρὸ ἔκείνου τοῦ χρόνου δτε τὸ πρῶτον ἰδόντες τὰ ἵσα ἐνενοήσαμεν δτι ὄρέγεται μὲν πάντα ταῦτα εἶναι οἷον τὸ ἵσον, ἔχει δὲ ἐνδεεστέρως. ἔστι ταῦτα. ἀλλὰ μὴν καὶ τόδε ὄμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ ἐννενοηκέναι μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐννοήσαι ἀλλ' ἢ ἐκ τοῦ ἰδεῖν ἢ ἄψασθαι ἢ ἐκ τινος ἄλλης τῶν αἰσθήσεων· ταύτον δὲ πάντα ταῦτα λέγω. ταύτον γὰρ ἔστιν, ὡ σώκρατες, πρός γε ὃ βούλεται δηλῶσαι ὁ λόγος. ἀλλὰ μὲν δὴ ἐκ γε τῶν αἰσθήσεων δεῖ ἐννοήσαι δτι πάντα [75b] τὰ ἐν ταῖς αἰσθήσεσιν ἔκείνου τε ὄρέγεται τοῦ ὃ ἔστιν ἵσον, καὶ αὐτοῦ ἐνδεεστέρα ἔστιν· ἢ πῶς λέγομεν; οὕτως. πρὸ τοῦ ἄρα ἄρξασθαι ήμᾶς ὄραν καὶ ἀκούειν καὶ τάλλα αἰσθάνεσθαι τυχεῖν ἔδει που εἰληφότας ἐπιστήμην αὐτοῦ τοῦ ἵσου δτι ἔστιν, εὶ ἐμέλλομεν τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων ἵσα ἔκείσε ανοίσειν, δτι προθυμεῖται μὲν πάντα τοιαῦτ' εἶναι οἷον ἔκείνο, ἔστιν δὲ αὐτοῦ φαυλότερα. ἀνάγκη ἐκ τῶν προειρημένων, ὡ σώκρατες. οὐκοῦν γενόμενοι εὐθὺς ἐωρῶμεν τε καὶ ἥκούμενοι καὶ τὰς ἄλλας αἰσθήσεις εἶχομεν; πάνυ γε. ἔδει [75c] δὲ γε, φαμέν, πρὸ τούτων τὴν τοῦ ἵσου ἐπιστήμην εἰληφέναι; ναί. πρὶν γενέσθαι ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἀνάγκη ήμιν αὐτὴν εἰληφέναι. ἔοικεν. οὐκοῦν εὶ μὲν λαβόντες αὐτὴν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἔχοντες ἐγενόμεθα, ἡπιστάμεθα καὶ πρὶν γενέσθαι καὶ εὐθὺς γενόμενοι οὐ μόνον τὸ ἵσον καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλαττον ἄλλα καὶ σύμπαντα τὰ τοιαῦτα; οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἵσου νῦν ὁ λόγος ήμιν μᾶλλον τι ἢ καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ καλοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀγαθοῦ [75d] καὶ δικαίου καὶ ὄστιον καί, ὅπερ λέγω, περὶ ἀπάντων οἵς ἐπισφραγιζόμεθα τὸ αὐτὸ ὃ ἔστι καὶ ἐν ταῖς ἐρωτήσεσιν ἐρωτῶντες καὶ ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ἀποκρινόμενοι. ὥστε ἀναγκαῖον ήμιν τούτων πάντων τὰς ἐπιστήμας πρὸ τοῦ γενέσθαι εἰληφέναι. ἔστι ταῦτα. καὶ εὶ μέν γε λαβόντες ἐκάστοτε μὴ ἐπιλελήσμεθα, εἰδότας ἀεὶ γίγνεσθαι καὶ ἀεὶ διὰ βίου εἰδέναι· τὸ γὰρ εἰδέναι τοῦτ' ἔστιν, λαβόντα του ἐπιστήμην ἔχειν καὶ μὴ ἀπολωλεκέναι· ἢ οὐ τοῦτο λήθην λέγομεν, ὡ σιμμία, ἐπιστήμης ἀποβολήν; πάντως δῆπου, ἔφη, ὡ σώκρατες. εὶ δέ γε οἷμαι λαβόντες πρὶν γενέσθαι γιγνόμενοι ἀπωλέσαμεν, ὕστερον δὲ ταῖς αἰσθήσεσι χρώμενοι περὶ αὐτὰ ἔκείνας ἀναλαμβάνομεν τὰς ἐπιστήμας ἃς ποτε καὶ πρὶν εἶχομεν, ἀρ' οὐχ ὃ καλοῦμεν μανθάνειν οἰκείαν ἀν ἐπιστήμην ἀναλαμβάνειν εἴη; τοῦτο δέ που ἀναμιμνήσκεσθαι λέγοντες ὄρθως ἀν λέγοιμεν; πάνυ γε.

St. 76a

δυνατὸν γὰρ δὴ τοῦτό γε ἐφάνη, αἰσθόμενόν τι ἢ ἰδόντα ἢ ἀκούσαντα ἢ τινα ἄλλην αἰσθησιν λαβόντα ἔτερόν τι ἀπὸ τούτου ἐννοήσαι ὃ ἐπελέληστο, ὡ τοῦτο ἐπλησίαζεν ἀνόμοιον ὃν ἢ ὡ δημοιον. ὥστε, ὅπερ λέγω, δυοῖν θάτερα, ἥτοι ἐπιστάμενοί γε αὐτὰ γεγόναμεν καὶ ἐπιστάμεθα διὰ βίου πάντες, ἢ ὕστερον, οὓς φαμεν μανθάνειν, οὐδὲν ἀλλ' ἢ ἀναμιμνήσκονται οὗτοι, καὶ ἡ μάθησις ἀνάμνησις ἀν εἴη. καὶ μάλα δὴ οὕτως ἔχει, ὡ σώκρατες. πότερον οὖν αἱρῇ, ὡ σιμμία; ἐπισταμένους ήμᾶς γεγονέναι, [76b] ἢ ἀναμιμνήσκεσθαι ὕστερον ὃν πρότερον ἐπιστήμην εἰληφότες ἦμεν; οὐκ ἔχω, ὡ σώκρατες, ἐν τῷ παρόντι ἐλέσθαι. τί δέ; τόδε ἔχεις ἐλέσθαι, καὶ πῆ σοι δοκεῖ περὶ αὐτοῦ; ἀνὴρ ἐπιστάμενος περὶ ὃν ἐπίσταται ἔχοι ἀν δοῦναι λόγον ἢ οὐ; πολλὴ ἀνάγκη, ἔφη, ὡ σώκρατες. ἢ καὶ δοκοῦσί σοι πάντες ἔχειν διδόναι λόγον περὶ τούτων ὃν νυνδὴ ἐλέγομεν; βουλοίμην μεντάν, ἔφη ὃ σιμμίας· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον φιβοῦμαι μὴ αὔριον τηνικάδε οὐκέτι ἢ ἀνθρώπων οὐδεὶς ἀξίως οἰός τε τοῦτο ποιήσαι. οὐκ [76c] ἄρα δοκοῦσί σοι ἐπίστασθαι γε, ἔφη, ὡ σιμμία, πάντες αὐτά; οὐδαμῶς. ἀναμιμνήσκονται ἄρα ἃ ποτε ἔμαθον; ἀνάγκη. πότε λαβοῦσαι αἱ ψυχαὶ ήμῶν τὴν ἐπιστήμην αὐτῶν; οὐ γὰρ δὴ ἀφ' οὗ γε ἀνθρώποι γεγόναμεν. οὐ δῆτα. πρότερον ἄρα. ναί. ἥσαν ἄρα, ὡ σιμμία, αἱ ψυχαὶ καὶ πρότερον, πρὶν εἶναι ἐν ἀνθρώπου εἴδει, χωρὶς σωμάτων, καὶ φρόνησιν εἶχον. εὶ μὴ ἄρα ἄμα γιγνόμενοι λαμβάνομεν, ὡ σώκρατες, ταύτας τὰς ἐπιστήμας· οὗτος γὰρ λείπεται ἔτι ὃ χρόνος. εἴεν, [76d] ὡ ἔταιρε· ἀπόλλυμεν δὲ αὐτὰς ἐν ποίᾳ ἄλλῳ χρόνῳ; — οὐ γὰρ δὴ ἔχοντές γε αὐτὰς γιγνόμεθα, ὡς ἄρτι ὠμολογήσαμεν

— ἡ ἐν τούτῳ ἀπόλλυμεν ἐν ὥπερ καὶ λαμβάνομεν; ἡ ἔχεις ἄλλον τινὰ εἰπεῖν χρόνον; οὐδαμῶς, ὡς Σώκρατες, ἀλλὰ ἔλαθον ἐμαυτὸν οὐδὲν εἰπών. ἂρ' οὖν οὕτως ἔχει, ἔφη, ἡμῖν, ὡς Σιμμία; εἰ μὲν ἔστιν ἀ θρυλοῦμεν ἀεί, καλόν τέ τι καὶ ἀγαθὸν καὶ πᾶσα ἡ τοιαύτη οὐσία, καὶ ἐπὶ ταύτην τὰ ἐκ τῶν αἰσθήσεων πάντα ἀναφέρομεν, ὑπάρχουσαν [76e] πρότερον ἀνευρίσκοντες ἡμετέραν οὔσαν, καὶ ταῦτα ἐκείνη ἀπεικάζομεν, ἀναγκαῖον, οὕτως ὕσπερ καὶ ταῦτα ἔστιν, οὕτως καὶ τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εἶναι καὶ πρὶν γεγονέναι ἡμᾶς· εἰ δὲ μὴ ἔστι ταῦτα, ἄλλως ἀν ὁ λόγος οὗτος εἰρημένος εἴη; ἂρ' οὕτως ἔχει, καὶ ἵση ἀνάγκη ταῦτα τε εἶναι καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς πρὶν καὶ ἡμᾶς γεγονέναι, καὶ εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ τάδε;

St. 77a

ὑπερψυῶς, ὡς Σώκρατες, ἔφη ὁ Σιμμίας, δοκεῖ μοι ἡ αὐτὴ ἀνάγκη εἶναι, καὶ εἰς καλόν γε καταφεύγει ὁ λόγος εἰς τὸ ὅμοίως εἶναι τὴν τε ψυχὴν ἡμῶν πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς καὶ τὴν οὐσίαν ἦν σὺ νῦν λέγεις. οὐ γὰρ ἔχω ἔγωγε οὐδὲν οὕτω μοι ἐναργές ὃν ὡς τοῦτο, τὸ πάντα τὰ τοιαῦτ' εἶναι ὡς οἶόν τε μάλιστα, καλόν τε καὶ ἀγαθὸν καὶ τάλλα πάντα ἀ σὺ νυνδὴ ἔλεγες· καὶ ἔμοιγε δοκεῖ ίκανῶς ἀποδέδεικται. τί δὲ δὴ Κέβητι; ἔφη ὁ Σωκράτης· δεῖ γὰρ καὶ Κέβητα πείθειν. ίκανῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς ἔγωγε οἷμαι· καίτοι καρτερώτατος ἀνθρώπων ἔστιν πρὸς τὸ ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' οἷμαι οὐκ ἐνδεῶς τοῦτο πεπεῖσθαι αὐτόν, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς [77b] ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ· εἰ μέντοι καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν ἔτι ἔσται, οὐδὲ αὐτῷ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὡς Σώκρατες, ἀποδεδεῖχθαι, ἀλλ' ἔτι ἐνέστηκεν ὃ νυνδὴ Κέβητος ἔλεγε, τὸ τῶν πολλῶν, ὅπως μὴ ἄμα ἀποθνήσκοντος τοῦ ἀνθρώπου διασκεδάννυται ἡ ψυχὴ καὶ αὐτῇ τοῦ εἶναι τοῦτο τέλος ἦ. τί γὰρ κωλύει γίγνεσθαι μὲν αὐτὴν καὶ συνίστασθαι ἄλλοθέν ποθεν καὶ εἶναι πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπειον σῶμα ἀφικέσθαι, ἐπειδὰν δὲ ἀφίκηται καὶ ἀπαλλάττηται τούτου, τότε καὶ αὐτῇν τελευτᾶν καὶ διαφθείρεσθαι; [77c] εὖ λέγεις, ἔφη, ὡς Σιμμία, ὁ Κέβητος. φαίνεται γὰρ ὕσπερ ἡμισυ ἀποδεδεῖχθαι οὐδὲ, ὅτι πρὶν γενέσθαι ἡμᾶς ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ, δεῖ δὲ προσαποδεῖξαι ὅτι καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν οὐδὲν ἥττον ἔσται ἡ πρὶν γενέσθαι, εἰ μέλλει τέλος ἡ ἀπόδειξις ἔξειν. ἀποδέδεικται μέν, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβητος, ὁ Σωκράτης, καὶ νῦν, εἰ θέλετε συνθεῖναι τοῦτον τε τὸν λόγον εἰς ταύτον καὶ δὸν πρὸ τούτου ὠμολογήσαμεν, τὸ γίγνεσθαι πᾶν τὸ ζῶν ἐκ τοῦ τεθνεῶτος. εἰ γὰρ ἔστιν μὲν [77d] ἡ ψυχὴ καὶ πρότερον, ἀνάγκη δὲ αὐτῇ εἰς τὸ ζῆν ιούσῃ τε καὶ γιγνομένη μηδαμόθεν ἄλλοθεν ἡ ἐκ Θανάτου καὶ τοῦ τεθνάναι γίγνεσθαι, πῶς οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνῃ εἶναι, ἐπειδή γε δεῖ αὐθις αὐτῇν γίγνεσθαι; ἀποδέδεικται μὲν οὖν ὅπερ λέγετε καὶ νῦν. ὅμως δέ μοι δοκεῖς σύ τε καὶ Σιμμίας ἡδέως ἀν καὶ τοῦτον διαπραγματεύσασθαι τὸν λόγον ἔτι μᾶλλον, καὶ δεδιέναι τὸ τῶν παίδων, μὴ ὡς ἀληθῶς ὁ ἄνεμος αὐτῇν ἐκβαίνουσαν ἐκ τοῦ σώματος διαφυσᾷ καὶ [77e] διασκεδάννυσιν, ἄλλως τε καὶ ὅταν τύχῃ τις μὴ ἐν νηνεμίᾳ ἀλλ' ἐν μεγάλῳ τινὶ πνεύματι ἀποθνήσκων. καὶ ὁ Κέβητος ἐπιγελάσας, ὡς δεδιότων, ἔφη, ὡς Σώκρατες, πειρῶ ἀναπείθειν· μᾶλλον δὲ μὴ ὡς ἡμῶν δεδιότων, ἀλλ' ἵσως ἔνι τις καὶ ἐν ἡμῖν παῖς ὅστις τὰ τοιαῦτα φοβεῖται. τοῦτον οὖν πειρῶ μεταπείθειν μὴ δεδιέναι τὸν Θάνατον ὕσπερ τὰ μορμολύκεια. ἀλλὰ χρή, ἔφη ὁ Σωκράτης, ἐπάδειν αὐτῷ ἐκάστης ἡμέρας ἔως ἀν ἔξεπάσητε.

St. 78a

πόθεν οὖν, ἔφη, ὡς Σώκρατες, τῶν τοιούτων ἀγαθὸν ἐπωδὸν ληψόμεθα, ἐπειδὴ σύ, ἔφη, ἡμᾶς ἀπολείπεις; πολλὴ μὲν ἡ Ἑλλάς, ἔφη, ὡς Κέβητος, ἐν ᾧ ἔνεισί που ἀγαθοὶ ἄνδρες, πολλὰ δὲ καὶ τὰ τῶν βαρβάρων γένη, οὓς πάντας χρὴ διερευνᾶσθαι ζητοῦντας τοιοῦτον ἐπωδόν, μήτε χρημάτων φειδομένους μήτε πόνων, ὡς οὐκ ἔστιν εἰς ὅτι ἀν εὐκαιρότερον ἀναλίσκοιτε χρήματα. ζητεῖν δὲ χρὴ καὶ αὐτοὺς μετ' ἀλλήλων· ἵσως γὰρ ἀν οὐδὲ ρἀδίως εὔροιτε μᾶλλον ὅμῶν δυναμένους τοῦτο ποιεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν δῆ, ἔφη, ὑπάρξει, ὁ Κέβητος· δόθεν δὲ ἀπελίπομεν [78b] ἐπανέλθωμεν, εἰ σοι ἡδομένω ἔστιν. ἀλλὰ μὴν ἡδομένω γε· πῶς γὰρ οὐ μέλλει; καλῶς, ἔφη, λέγεις. οὐκοῦν τοιόνδε τι, ἦ δ' ὃς ὁ Σωκράτης, δεῖ ἡμᾶς ἀνερέσθαι ἔαυτούς, τῷ ποίῳ τινὶ ἄρα προσήκει τοῦτο τὸ πάθος πάσχειν, τὸ διασκεδάννυσθαι, καὶ ὑπὲρ τοῦ ποίου τινὸς δεδιέναι μὴ πάθη αὐτό, καὶ τῷ ποίῳ τινὶ οὐ· καὶ μετὰ τοῦτο αὐτὸν ἐπισκέψασθαι πότερον ἡ ψυχὴ ἔστιν, καὶ ἐκ τούτων θαρρεῖν ἢ δεδιέναι ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς; ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. ἂρ' [78c] οὖν τῷ μὲν συντεθέντι τε καὶ συνθέτῳ ὄντι φύσει προσήκει τοῦτο πάσχειν, διαιρεθῆναι ταύτῃ ἡπερ συνετέθη· εἰ δέ τι τυγχάνει ὃν ἀσύνθετον, τούτῳ μόνῳ προσήκει μὴ πάσχειν ταῦτα, εἰπερ τῷ ἄλλῳ; δοκεῖ μοι, ἔφη, οὕτως

ἔχειν, ὁ Κέβης. οὐκοῦν ἄπερ ἀεὶ κατὰ ταύτα καὶ ὡσαύτως ἔχει, ταῦτα μάλιστα εἰκὸς εἶναι τὰ ἀσύνθετα, τὰ δὲ ἄλλοτ’ ἄλλως καὶ μηδέποτε κατὰ ταύτα, ταῦτα δὲ σύνθετα; ἔμοιγε δοκεῖ οὕτως. θῶμεν δῆ, ἔφη, ἐπὶ ταύτα ἐφ’ ἄπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν λόγῳ. [78d] αὐτὴ ἡ οὐσία ἡς λόγου δίδομεν τοῦ εἶναι καὶ ἐρωτῶντες καὶ ἀποκρινόμενοι, πότερον ὡσαύτως ἀεὶ ἔχει κατὰ ταύτα ἡ ἄλλοτ’ ἄλλως; αὐτὸ τὸ ισον, αὐτὸ τὸ καλόν, αὐτὸ ἔκαστον ὃ ἔστιν, τὸ δὲ, μή ποτε μεταβολὴν καὶ ἡντινοῦν ἐνδέχεται; ἡ ἀεὶ αὐτῶν ἔκαστον ὃ ἔστι, μονοειδὲς δὲν αὐτὸ καθ’ αὐτό, ὡσαύτως κατὰ ταύτα ἔχει καὶ οὐδέποτε οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἄλλοιώσιν οὐδεμίαν ἐνδέχεται; ὡσαύτως, ἔφη, ἀνάγκη, ὁ Κέβης, κατὰ ταύτα ἔχειν, ὡς Σώκρατες. τί δὲ τῶν πολλῶν καλῶν, οἷον ἀνθρώπων ἡ ἵππων ἡ ἴματίων [78e] ἡ ἄλλων ὠντινωνοῦν τοιούτων, ἡ ισων ἡ καλῶν ἡ πάντων τῶν ἐκείνοις δύμωνύμων; ἅρα κατὰ ταύτα ἔχει, ἡ πᾶν τούναντίον ἐκείνοις οὔτε αὐτὰ αὐτοῖς οὔτε ἀλλήλοις οὐδέποτε ὡς ἔπος εἰπεῖν οὐδαμῶς κατὰ ταύτα; οὕτως αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, ταῦτα· οὐδέποτε ὡσαύτως ἔχει.

St. 79a

οὐκοῦν τούτων μὲν κἀν ἄψαιο κἀν ιδοις κἀν ταῖς ἄλλαις αἰσθήσεσιν αἴσθοιο, τῶν δὲ κατὰ ταύτα ἔχόντων οὐκ ἔστιν ὅτω ποτ’ ἀν ἄλλω ἐπιλάβοιο ἡ τῷ τῆς διανοίας λογισμῷ, ἀλλ’ ἔστιν ἀιδῆ τὰ τοιαῦτα καὶ οὐχ ὄρατά; παντάπασιν, ἔφη, ἀληθῆ λέγεις. θῶμεν οὖν βούλει, ἔφη, δύο εἰδῆ τῶν ὄντων, τὸ μὲν ὄρατόν, τὸ δὲ ἀιδές; θῶμεν, ἔφη. καὶ τὸ μὲν ἀιδές ἀεὶ κατὰ ταύτα ἔχον, τὸ δὲ ὄρατὸν μηδέποτε κατὰ ταύτα; καὶ τοῦτο, ἔφη, θῶμεν. φέρε [79b] δῆ, ἡ δ’ ὅς, ἄλλο τι ήμῶν αὐτῶν τὸ μὲν σῶμά ἔστι, τὸ δὲ ψυχή; οὐδὲν ἄλλο, ἔφη. ποτέρω οὖν δύμοιότερον τῷ εἶδει φαμὲν ἀν εἶναι καὶ συγγενέστερον τὸ σῶμα; παντί, ἔφη, τοῦτο γε δῆλον, ὅτι τῷ ὄρατῷ. τί δὲ ἡ ψυχή; ὄρατὸν ἡ ἀιδές; οὐχ ὑπ’ ἀνθρώπων γε, ὡς Σώκρατες, ἔφη. ἀλλὰ μὴν ἡμεῖς γε τὰ ὄρατὰ καὶ τὰ μὴ τῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει ἐλέγομεν· ἡ ἄλλῃ τινὶ οἵει; τῇ τῶν ἀνθρώπων. τί οὖν περὶ ψυχῆς λέγομεν; ὄρατὸν ἡ ἀόρατον εἶναι; οὐχ ὄρατόν. ἀιδές ἄρα; ναί. δύμοιότερον ἄρα ψυχὴ σώματός ἔστιν τῷ ἀιδεῖ, τὸ δὲ τῷ ὄρατῷ. πᾶσα ἀνάγκη, ὡς Σώκρατες. οὐκοῦν καὶ τόδε πάλαι ἐλέγομεν, ὅτι ἡ ψυχή, ὅταν μὲν τῷ σώματι προσχρῆται εἰς τὸ σκοπεῖν τι ἡ διὰ τοῦ ὄραν ἡ διὰ τοῦ ἀκούειν ἡ δι’ ἄλλης τινὸς αἰσθήσεως — τοῦτο γάρ ἔστιν τὸ διὰ τοῦ σώματος, τὸ δι’ αἰσθήσεως σκοπεῖν τι — τότε μὲν ἔλκεται ὑπὸ τοῦ σώματος εἰς τὰ οὐδέποτε κατὰ ταύτα ἔχοντα, καὶ αὐτὴ πλανᾶται καὶ ταράττεται καὶ εἰλιγγιᾶ ὥσπερ μεθύουσα, ἀτε τοιούτων ἐφαπτομένη; πάνυ γε. ὅταν [79d] δέ γε αὐτὴ καθ’ αὐτὴν σκοπῆ, ἐκεῖσε οἴχεται εἰς τὸ καθαρόν τε καὶ ἀεὶ δὲν καὶ ἀθανάτον καὶ ὡσαύτως ἔχον, καὶ ὡς συγγενῆς οὖσα αὐτοῦ ἀεὶ μετ’ ἐκείνου τε γίγνεται, ὅτανπερ αὐτὴ καθ’ αὐτὴν γένηται καὶ ἔξῃ αὐτῇ, καὶ πέπαυταί τε τοῦ πλάνου καὶ περὶ ἐκείνα ἀεὶ κατὰ ταύτα ὡσαύτως ἔχει, ἀτε τοιούτων ἐφαπτομένη· καὶ τοῦτο αὐτῆς τὸ πάθημα φρόνησις κέκληται; παντάπασιν, ἔφη, καλῶς καὶ ἀληθῆ λέγεις, ὡς Σώκρατες. ποτέρω οὖν αὖ σοι δοκεῖ τῷ εἶδει καὶ ἐκ τῶν πρόσθεν καὶ ἐκ τῶν [79e] νῦν λεγομένων ψυχὴ δύμοιότερον εἶναι καὶ συγγενέστερον; πᾶς ἀν μοι δοκεῖ, ἡ δ’ ὅς, συγχωρῆσαι, ὡς Σώκρατες, ἐκ ταύτης τῆς μεθόδου, καὶ ὁ δυσμαθέστατος, ὅτι ὅλω καὶ παντὶ δύμοιότερόν ἔστι ψυχὴ τῷ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντι μᾶλλον ἡ τῷ μή. τί δὲ τὸ σῶμα; τῷ ἐτέρῳ.

St. 80a

ὅρα δὴ καὶ τῇδε ὅτι ἐπειδὰν ἐν τῷ αὐτῷ ὕσι ψυχὴ καὶ σῶμα, τῷ μὲν δουλεύειν καὶ ἀρχεσθαι ἡ φύσις προστάττει, τῇ δὲ ἄρχειν καὶ δεσπόζειν· καὶ κατὰ ταῦτα αὖ πότερόν σοι δοκεῖ δύμοιον τῷ θείᾳ εἶναι καὶ πότερον τῷ θυητῷ; ἡ οὐ δοκεῖ σοι τὸ μὲν θείου οἷον ἄρχειν τε καὶ ἡγεμονεύειν πεφυκέναι, τὸ δὲ θυητὸν ἄρχεσθαι τε καὶ δουλεύειν; ἔμοιγε. ποτέρω οὖν ἡ ψυχὴ ἔοικεν; δῆλα δῆ, ὡς Σώκρατες, ὅτι ἡ μὲν ψυχὴ τῷ θείᾳ, τὸ δὲ σῶμα τῷ θυητῷ. σκόπει δῆ, ἔφη, ὁ Κέβης, εἰ ἐκ πάντων τῶν εἰρημένων τάδε [80b] ήμιν συμβαίνει, τῷ μὲν θείᾳ καὶ ἀθανάτῳ καὶ νοητῷ καὶ μονοειδεῖ καὶ ἀδιαλύτῳ καὶ ἀεὶ ὡσαύτως κατὰ ταύτα ἔχοντι ἐσαυτῷ δύμοιότατον εἶναι ψυχὴ, τῷ δὲ ἀνθρωπίνῳ καὶ θυητῷ καὶ πολυειδεῖ καὶ ἀνοήτῳ καὶ διαλυτῷ καὶ μηδέποτε κατὰ ταύτα ἔχοντι ἐσαυτῷ δύμοιότατον αὖ εἶναι σῶμα. ἔχομέν τι παρὰ ταῦτα ἄλλο λέγειν, ὡς φίλε Κέβης, ἡ οὐχ οὕτως ἔχει; οὐκ ἔχομεν. τί οὖν; τούτων οὕτως ἔχόντων ἄρ’ οὐχὶ σώματι μὲν ταχὺ διαλύεσθαι προσήκει, ψυχὴ δὲ αὖ τὸ παράπαν ἀδιαλύτῳ εἶναι ἡ ἐγγύς τι τούτου; πῶς [80c] γὰρ οὗ; ἐννοεῖς οὖν, ἔφη, ἐπειδὰν ἀποθάνῃ ὁ ἀνθρωπος, τὸ μὲν ὄρατὸν αὐτοῦ, τὸ σῶμα, καὶ ἐν ὄρατῷ κείμενον, ὃ δὴ

νεκρὸν καλοῦμεν, ὡς προσήκει διαιλύεσθαι καὶ διαπίπτειν καὶ διαπνεῖσθαι, οὐκ εὐθὺς τούτων οὐδὲν πέπονθεν, ἀλλ’ ἐπιεικῶς συχνὸν ἐπιμένει χρόνον, ἐὰν μέν τις καὶ χαριέντως ἔχων τὸ σῶμα τελευτήσῃ καὶ ἐν τοιαύτῃ ὥρᾳ, καὶ πάνυ μάλα· συμπεσὸν γὰρ τὸ σῶμα καὶ ταριχευθέν, ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες, ὀλίγου ὅλον μένει ἀμήχανον ὅσον χρόνον, ἔνια [80d] δὲ μέρη τοῦ σώματος, καὶ ἂν σαπῆ, ὁστᾶ τε καὶ νεῦρα καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα, ὅμως ὡς ἐπος εἰπεῖν ἀθάνατα ἐστιν· ἡ οὕ; ναί. ἡ δὲ ψυχὴ ἄρα, τὸ ἀιδές, τὸ εἰς τοιοῦτον τόπον ἔτερον οἰχόμενον γενναῖον καὶ καθαρὸν καὶ ἀιδῆ, εἰς Ἀιδου ὡς ἀληθῶς, παρὰ τὸν ἀγαθὸν καὶ φρόνιμον θεόν, οἴ, ἀν θεὸς θέλη, αὐτίκα καὶ τῇ ἐμῇ ψυχῇ ἵτεον, αὕτη δὲ δὴ ἡμῖν ἡ τοιαύτη καὶ οὕτω πεφυκυῖα ἀπαλλαττομένη τοῦ σώματος εὐθὺς διαπεφύσηται καὶ ἀπόλωλεν, ὡς φασιν οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι; [80e] πολλοῦ γε δεῖ, ὡς φίλε Κέβης τε καὶ Σιμμία, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον ὕδρει ἔχει· ἐὰν μὲν καθαρὰ ἀπαλλάττηται, μηδὲν τοῦ σώματος συνεφέλκουσα, ἀτε οὐδὲν κοινωνοῦσα αὐτῷ ἐν τῷ βίῳ ἐκοῦσα εἶναι, ἀλλὰ φεύγουσα αὐτὸ καὶ συνηθροισμένη αὐτῇ εἰς ἑαυτήν, ἀτε μελετῶσα ἀεὶ τοῦτο — τὸ δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἡ ὄρθως φιλοσοφοῦσα καὶ τῷ ὄντι

St. 81a

τεθνάναι μελετῶσα ῥαδίως· ἡ οὐ τοῦτ’ ἀν εἴη μελέτη θανάτου;

St. 82a

παντάπασί γε. οὐκοῦν οὕτω μὲν ἔχουσα εἰς τὸ ὅμοιον αὐτῇ τὸ ἀιδές ἀπέρχεται, τὸ θεῖόν τε καὶ ἀθάνατον καὶ φρόνιμον, οἱ ἀφικομένη ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι, πλάνης καὶ ἀνοίας καὶ φόβων καὶ ἀγρίων ἔρωτῶν καὶ τῶν ἄλλων κακῶν τῶν ἀνθρωπείων ἀπηλαγμένη, ὥσπερ δὲ λέγεται κατὰ τῶν μεμυημένων, ὡς ἀληθῶς τὸν λοιπὸν χρόνον μετὰ θεῶν διάγουσα; οὕτω φῶμεν, ὡς Κέβης, ἡ ἄλλως; οὕτω νὴ Δία, ἔφη ὁ Κέβης. ἐὰν [81b] δέ γε οἷμαι μεμιασμένη καὶ ἀκάθαρτος τοῦ σώματος ἀπαλλάττηται, ἀτε τῷ σώματι ἀεὶ συνοῦσα καὶ τοῦτο θεραπεύουσα καὶ ἔρωσα καὶ γοητευομένη ὑπ’ αὐτοῦ ὑπό τε τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ ἡδονῶν, ὥστε μηδὲν ἄλλο δοκεῖν εἶναι ἀληθὲς ἄλλ’ ἡ τὸ σωματοειδές, οὐ τις ἀν ἄψαιτο καὶ ἵδιοι καὶ πίοι καὶ φάγοι καὶ πρὸς τὰ ἀφροδίσια χρήσαιτο, τὸ δὲ τοῖς ὅμμασι σκοτῶδες καὶ ἀιδές, νοητὸν δὲ καὶ φιλοσοφία αἰρετόν, τοῦτο δὲ εἰθισμένη μισεῖν τε καὶ τρέμειν καὶ φεύγειν, οὕτω δὴ [81c] ἔχουσαν οἵει ψυχὴν αὐτὴν καθ’ αὐτὴν εἰλικρινῆ ἀπαλλάξεσθαι; οὐδ’ ὀπωστιοῦν, ἔφη. ἀλλὰ καὶ διειλημμένην γε οἷμαι ὑπὸ τοῦ σωματοειδοῦς, ὃ αὐτῇ ἡ ὄμιλία τε καὶ συνουσία τοῦ σώματος διὰ τὸ ἀεὶ συνεῖναι καὶ διὰ τὴν πολλὴν μελέτην ἐνεποίησε σύμφυτον; πάνυ γε. ἐμβριθὲς δέ γε, ὡς φίλε, τοῦτο οἰεσθαι χρὴ εἶναι καὶ βαρὺ καὶ γεῶδες καὶ ὄρατόν· ὃ δὴ καὶ ἔχουσα ἡ τοιαύτη ψυχὴ βαρύνεται τε καὶ ἔλκεται πάλιν εἰς τὸν ὄρατὸν τόπον φόβῳ τοῦ ἀιδοῦς τε καὶ Ἀιδου, ὥσπερ λέγεται, περὶ τὰ μνήματά [81d] τε καὶ τοὺς τάφους κυλινδουμένη, περὶ ἀ δὴ καὶ ὠφθη ἄττα ψυχῶν σκιοειδῆ φαντάσματα, οἵα παρέχονται αἱ τοιαῦται ψυχαὶ εἰδωλα, αἱ μὴ καθαρῶς ἀπολυθεῖσαι ἀλλὰ τοῦ ὄρατοῦ μετέχουσαι, διὸ καὶ ὄρωνται. εἰκός γε, ὡς Σώκρατες. εἰκὸς μέντοι, ὡς Κέβης· καὶ οὕ τι γε τὰς τῶν ἀγαθῶν αὐτὰς εἶναι, ἀλλὰ τὰς τῶν φαύλων, αἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἀναγκάζονται πλανᾶσθαι δίκην τίνουσαι τῆς προτέρας τροφῆς κακῆς οὕσης. καὶ μέχρι γε τούτου πλανῶνται, ἔως ἀν τῇ τοῦ [81e] συνεπακολουθοῦντος, τοῦ σωματοειδοῦς, ἐπιθυμίᾳ πάλιν ἐνδεθῶσιν εἰς σῶμα· ἐνδοῦνται δέ, ὥσπερ εἰκός, εἰς τοιαῦτα ἡθη ὁποῖ’ ἄττ’ ἀν καὶ μεμελετηκούιαι τύχωσιν ἐν τῷ βίῳ. τὰ ποῖα δὴ ταῦτα λέγεις, ὡς Σώκρατες; οἵον τοὺς μὲν γαστριμαργίας τε καὶ ὕβρεις καὶ φιλοποσίας μεμελετηκότας καὶ μὴ διηυλαβημένους εἰς τὰ τῶν ὄντων γένη καὶ τῶν τοιούτων θηρίων εἰκός ἐνδύεσθαι.

St. 83a

ἡ οὐκ οἵει; πάνυ μὲν οὖν εἰκὸς λέγεις. τοὺς δέ γε ἀδικίας τε καὶ τυραννίδας καὶ ἀρπαγὰς προτετιμηκότας εἰς τὰ τῶν λύκων τε καὶ ιεράκων καὶ ίκτίνων γένη· ἡ ποὶ ἀν ἄλλοσε φαμεν τὰς τοιαύτας ιέναι; ἀμέλει, ἔφη ὁ Κέβης, εἰς τὰ τοιαῦτα. οὐκοῦν, ἡ δ’ ὄς, δῆλα δὴ καὶ τᾶλλα ἡ ἀν ἔκαστα ἵοι κατὰ τὰς αὐτῶν ὄμοιότητας τῆς μελέτης; δῆλον δή, ἔφη· πῶς δ’ οὕ; οὐκοῦν εὔδαιμονέστατοι, ἔφη, καὶ τούτων εἰσὶ καὶ εἰς βέλτιστον τόπον ιόντες οἱ τὴν δημοτικὴν καὶ πολιτικὴν ἀρετὴν [82b] ἐπιτετηδευκότες, ἦν δὴ καλοῦσι σωφροσύνην τε καὶ δικαιοσύνην, ἔξ ἔθους τε καὶ μελέτης γεγονυῖαν ἄνευ φιλοσοφίας τε καὶ νοῦ; πῆ δὴ οὕτοι εὔδαιμονέστατοι; ὅτι τούτους

είκός είστιν είς τοιοῦτον πάλιν ἀφικνεῖσθαι πολιτικὸν καὶ ἡμερον γένος, ἢ που μελιττῶν ἡ σφηκῶν ἡ μυρμήκων, καὶ εἰς ταύτον γε πάλιν τὸ ἀνθρώπινον γένος, καὶ γίγνεσθαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας μετρίους. είκός. εἰς δέ γε θεῶν γένος μὴ φιλοσοφήσαντι καὶ παντελῶς καθαρῷ [82c] ἀπιόντι οὐθὲνις ἀφικνεῖσθαι ἀλλ' ἡ τῷ φιλομαθεῖ. ἀλλὰ τούτων ἔνεκα, ὥς ἐταῖρε Σιμμία τε καὶ Κέβης, οἵ ὁρθῶς φιλόσοφοι ἀπέχονται τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐπιθυμιῶν ἀπασῶν καὶ καρτεροῦσι καὶ οὐ παραδιδόσιν αὐταῖς ἔσωτούς, οὕτι τι οἰκοφθορίαν τε καὶ πενίαν φοβούμενοι, ὥσπερ οἱ πολλοὶ καὶ φιλοχρήματοι· οὐδὲ αὖτις ἀτιμίαν τε καὶ ἀδοξίαν μοχθηρίας δεδιότες, ὥσπερ οἱ φίλαρχοί τε καὶ φιλότιμοι, ἔπειτα ἀπέχονται αὐτῶν. οὐ γάρ ἂν πρέποι, ἔφη, ὥς Σώκρατες, ὁ Κέβης. οὐθὲν [82d] μέντοι μὰ Δία, ἢ δ' ὅς. τοιγάρτοι τούτοις μὲν ἀπασιν, ὥς Κέβης, ἐκεῖνοι οἵ τι μέλει τῆς ἔσωτον ψυχῆς ἀλλὰ μὴ σώματι πλάττοντες ζῶσι, χαίρειν εἰπόντες, οὐ κατὰ ταύτα πορεύονται αὐτοῖς ὡς οὐκ εἰδόσιν ὅπῃ ἔρχονται, αὐτοὶ δὲ ἡγούμενοι οὐδεὶν ἔναντία τῇ φιλοσοφίᾳ πράττειν καὶ τῇ ἐκείνης λύσει τε καὶ καθαρῷ ταύτη δὴ τρέπονται ἐκείνη ἐπόμενοι, ἢ ἐκείνη ὑφηγεῖται. πῶς, ὥς Σώκρατες; ἔγὼ ἔρω, ἔφη. γιγνώσκουσι γάρ, ἢ δ' ὅς, οἱ φιλομαθεῖς ὅτι [82e] παραλαβοῦσα αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡ φιλοσοφία ἀτεχνῶς διαδεδεμένην ἐν τῷ σώματι καὶ προσκεκολλημένην, ἀναγκαζομένην δὲ ὥσπερ διὰ εἰργμοῦ διὰ τούτου σκοπεῖσθαι τὰ ὄντα ἀλλὰ μὴ αὐτὴν δι' αὐτῆς, καὶ ἐν πάσῃ ἀμαθίᾳ κυλινδουμένην, καὶ τοῦ εἰργμοῦ τὴν δεινότητα κατιδοῦσα ὅτι δι' ἐπιθυμίας ἐστίν, ὡς ἂν μάλιστα αὐτὸς ὁ δεδεμένος συλλήπτωρ εἴη τοῦ δεδέσθαι, — ὅπερ οὖν λέγω, γιγνώσκουσιν οἱ φιλομαθεῖς ὅτι οὕτω παραλαβοῦσα ἡ φιλοσοφία ἔχουσαν αὐτῶν τὴν ψυχὴν ἡρέμα παραμυθεῖται καὶ λύειν ἐπιχειρεῖ, ἐνδεικνυμένη ὅτι ἀπάτης μὲν μεστὴ ἡ διὰ τῶν ὄμμάτων σκέψις, ἀπάτης δὲ ἡ διὰ τῶν ὄτων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων, πείθουσα δὲ ἐκ τούτων μὲν ἀναχωρεῖν, ὅσον μὴ ἀνάγκη αὐτοῖς χρῆσθαι, αὐτὴν δὲ εἰς αὐτὴν συλλέγεσθαι καὶ ἀθροίζεσθαι παρακελευμένη, πιστεύειν δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ἀλλ' ἡ [83b] αὐτὴν αὐτῇ, ὅτι ἂν νοήσῃ αὐτὴ καθ' αὐτὴν αὐτὸν καθ' αὐτὸν τῶν ὄντων· ὅτι δ' ἂν δι' ἄλλων σκοπῆ ἐν ἄλλοις ὃν ἄλλο, μηδὲν ἡγεῖσθαι ἀληθές· εἶναι δὲ τὸ μὲν τοιοῦτον αἰσθητόν τε καὶ ὄρατόν, δὲ δὲ αὐτὴ ὄρᾳ νοητόν τε καὶ ἀιδές. ταύτη οὖν τῇ λύσει οὐκ οἰομένη δεῖν ἔναντιοῦσθαι ἡ τοῦ ὡς ἀληθῶς φιλοσόφου ψυχὴ οὕτως ἀπέχεται τῶν ἡδονῶν τε καὶ ἐπιθυμιῶν καὶ λυπῶν καὶ φόβων καθ' ὅσον δύναται, λογιζομένη ὅτι, ἐπειδάν τις σφόδρα ἡσθῇ ἡ φοβηθῇ ἡ λυπηθῇ ἡ ἐπιθυμήσῃ, οὐδὲν τοσοῦτον κακὸν ἐπαθεῖν ἀπ' αὐτῶν [83c] ὃν ἂν τις οἰηθείη, οἷον ἡ νοσήσας ἡ τι ἀναλώσας διὰ τὰς ἐπιθυμίας, ἀλλ' ὁ πάντων μέγιστόν τε κακῶν καὶ ἔσχατόν ἐστι, τοῦτο πάσχει καὶ οὐ λογίζεται αὐτό. τί τοῦτο, ὥς Σώκρατες; ἔφη ὁ Κέβης. ὅτι ψυχὴ παντὸς ἀνθρώπου ἀναγκάζεται ἄμα τε ἡσθῆναι σφόδρα ἡ λυπηθῆναι ἐπί τῷ καὶ ἡγεῖσθαι περὶ ὃ ἂν μάλιστα τοῦτο πάσχῃ, τοῦτο ἐναργέστατόν τε εἶναι καὶ ἀληθέστατον, οὐχ οὕτως ἔχον· ταῦτα δὲ μάλιστα τὰ ὄρατά· ἡ οὕ; πάνυ γε. οὐκοῦν [83d] ἐν τούτῳ τῷ πάθει μάλιστα καταδεῖται ψυχὴ ὑπὸ σώματος; πῶς δῆ; ὅτι ἐκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη ὥσπερ ἥλον ἔχουσα προσηλοῦ αὐτὴν πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾶ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ, δοξάζουσαν ταῦτα ἀληθῆ εἶναι ἄπερ ἂν καὶ τὸ σῶμα φῆ. ἐκ γὰρ τοῦ ὁμοδοξεῖν τῷ σώματι καὶ τοῖς αὐτοῖς χαίρειν ἀναγκάζεται οἵμαι ὁμότροπός τε καὶ ὁμότροφος γίγνεσθαι καὶ οἴα μηδέποτε εἰς Ἀιδου καθαρῶς ἀφικέσθαι, ἀλλὰ ἀεὶ τοῦ σώματος ἀναπλέα ἔξιέναι, ὥστε ταχὺ πάλιν πίπτειν εἰς ἄλλο [83e] σῶμα καὶ ὥσπερ σπειρομένη ἐμφύεσθαι, καὶ ἐκ τούτων ἄμοιρος εἶναι τῆς τοῦ θείου τε καὶ καθαροῦ καὶ μονοειδοῦς συνουσίας. ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὁ Κέβης, ὥς Σώκρατες. τούτων τοίνυν ἔνεκα, ὥς Κέβης, οἱ δικαίως φιλομαθεῖς κόσμοι εἰσι καὶ ἀνδρεῖοι, οὐχ ὧν οἱ πολλοὶ ἔνεκά φασιν· ἡ σὺ οἴει;

St. 84a

οὐ δῆτα ἔγωγε. οὐ γάρ· ἀλλ' οὕτω λογίσαιτ' ἂν ψυχὴ ἀνδρὸς φιλοσόφου, καὶ οὐκ ἂν οἰηθείη τὴν μὲν φιλοσοφίαν χρῆναι αὐτὴν λύειν, λυούσης δὲ ἐκείνης, αὐτὴν παραδιδόναι ταῖς ἡδοναῖς καὶ λύπαις ἔσωτὴν πάλιν αὖτις ἐγκαταδεῖν καὶ ἀνήνυτον ἔργον πράττειν Πηνελόπης τινὰ ἔναντίως ιστὸν μεταχειριζομένης, ἀλλὰ γαλήνην τούτων παρασκευάζουσα, ἐπομένη τῷ λογισμῷ καὶ ἀεὶ ἐν τούτῳ οὔσα, τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ θεῖον καὶ τὸ ἀδόξαστον θεωμένη [84b] καὶ ὑπ' ἐκείνου τρεφομένη, ζῆν τε οἴεται οὕτω δεῖν ἔως ἂν ζῇ, καὶ ἐπειδὴν τελευτήσῃ, εἰς τὸ συγγενὲς καὶ εἰς τὸ τοιοῦτον ἀφικομένη ἀπηλλάχθαι τῶν ἀνθρωπίνων κακῶν. ἐκ δὴ τῆς τοιαύτης τροφῆς οὐδὲν δεινὸν μὴ φοβηθῆ, ταῦτα δ' ἐπιτηδεύσασα, ὥς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ὅπως μὴ διασπασθεῖσα ἐν τῇ ἀπαλλαγῇ

τοῦ σώματος ὑπὸ τῶν ἀνέμων διαφυσηθεῖσα καὶ διαπτομένη οἴχηται καὶ οὐδὲν ἔτι οὐδαμοῦ ἥ. σιγὴ [84c] οὖν ἐγένετο ταῦτα εἰπόντος τοῦ Σωκράτους ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ αὐτός τε πρὸς τῷ εἰρημένῳ λόγῳ ἦν ὁ Σωκράτης, ὃς ἰδεῖν ἐφαίνετο, καὶ ήμῶν οἱ πλεῖστοι. Κέβης δὲ καὶ Σιμίας σμικρὸν πρὸς ἄλλήλων διελεγέσθην. καὶ ὁ Σωκράτης ἴδων αὐτῷ ἤρετο, τί; ἔφη, ὑμῖν τὰ λεχθέντα μῶν μὴ δοκεῖ ἐνδεῶς λέγεσθαι; πολλὰς γὰρ δὴ ἔτι ἔχει ὑποψίας καὶ ἀντιλαβάς, εἴ γε δῆ τις αὐτὰ μέλλει ἵκανῶς διεξιέναι. εἰ μὲν οὖν τι ἄλλο σκοπεῖσθον, οὐδὲν λέγω· εἰ δέ τι περὶ τούτων ἀπορεῖτον, μηδὲν ἀποκνήσητε καὶ αὐτοὶ εἰπεῖν καὶ [84d] διελθεῖν, εἴ πῃ ὑμῖν φαίνεται βέλτιον ἀν λεχθῆναι, καὶ αὐτὸς καὶ ἔμετος συμπαραλαβεῖν, εἴ τι μᾶλλον οἰσθε μετ' ἔμοιο εὔπορήσειν. καὶ ὁ Σιμίας ἔφη· καὶ μήν, ὡς Σώκρατες, τάληθῇ σοι ἐρῶ. πάλαι γὰρ ήμῶν ἐκάτερος ἀπορῶν τὸν ἔτερον προωθεῖ καὶ κελεύει ἐρέσθαι διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν μὲν ἀκούσαι, ὅκνειν δὲ ὅχλον παρέχειν, μή σοι ἀηδὲς ἥ διὰ τὴν παροῦσαν συμφοράν. καὶ θὸς ἀκούσας ἐγέλασέν τε ἥρεμα καὶ φησιν· Βαβαί, ὡς Σιμία· ἥ που χαλεπῶς ἀν τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους πείσαιμι ὡς [84e] οὐ συμφοράν ἥγοῦμαι τὴν παροῦσαν τύχην, ὅτε γε μηδ' ὑμᾶς δύναμαι πείθειν, ἀλλὰ φοβεῖσθε μὴ δυσκολώτερόν τι νῦν διάκειμαι ἥ ἐν τῷ πρόσθεν βίῳ· καί, ὡς ἔοικε, τῶν κύκνων δοκῶ φαυλότερος ὑμῖν εἶναι τὴν μαντικήν, οἱ ἐπειδὴν αἰσθωνται ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἀποθανεῖν, ἄδουτες καὶ ἐν

St. 85a

τῷ πρόσθεν χρόνῳ, τότε δὴ πλεῖστα καὶ κάλλιστα ἄδουσι, γεγηθότες ὅτι μέλλουσι παρὰ τὸν θεόν ἀπιέναι οὐπέρ εἰσι θεράποντες. οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὸ αὐτῶν δέος τοῦ θανάτου καὶ τῶν κύκνων καταψεύδονται, καί φασιν αὐτοὺς θρηνοῦντας τὸν θάνατον ὑπὸ λύπης ἐξάδειν, καὶ οὐ λογίζονται ὅτι οὐδὲν ὅρνευον ἄδει ὅταν πεινῇ ἥ ῥιγῷ ἥ τινα ἄλλην λύπην λυπήται, οὐδὲ αὐτὴ ἥ τε ἀηδῶν καὶ χελιδῶν καὶ ὁ ἔποψ, ἢ δὴ φασι διὰ λύπην θρηνοῦντα ἄδειν. ἀλλ' οὕτε ταῦτα μοι φαίνεται λυπούμενα [85b] ἄδειν οὕτε οἱ κύκνοι, ἀλλ' ἄτε οἷμαι τοῦ Ἀπόλλωνος ὄντες, μαντικοί τέ εἰσι καὶ προειδότες τὰ ἐν Ἀιδου ἀγαθὰ ἄδουσι καὶ τέρπονται ἐκείνην τὴν ἥμέραν διαφερόντως ἥ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἥγοῦμαι ὁμόδουλός τε εἶναι τῶν κύκνων καὶ ιερὸς τοῦ αὐτοῦ θεοῦ, καὶ οὐ χεῖρον ἐκείνων τὴν μαντικὴν ἔχειν παρὰ τοῦ δεσπότου, οὐδὲ δυσθυμότερον αὐτῶν τοῦ βίου ἀπαλλάττεσθαι. ἀλλὰ τούτου γ' ἔνεκα λέγειν τε χρὴ καὶ ἐρωτᾶν ὅτι ἀν βούλησθε, ἔως ἀν Αθηναίων ἐῶσιν ἄνδρες ἔνδεκα. καλῶς, ἔφη, λέγεις, ὁ Σιμίας· καὶ ἐγὼ τέ σοι ἐρῶ ὃ ἀπορῶ, [85c] καὶ αὖ δε, ἥ οὐκ ἀποδέχεται τὰ εἰρημένα. ἔμοὶ γὰρ δοκεῖ, ὡς Σώκρατες, περὶ τῶν τοιούτων ἵσως ὕσπερ καὶ σοὶ τὸ μὲν σαφὲς εἰδέναι ἐν τῷ νῦν βίῳ ἥ ἀδύνατον εἶναι ἥ παγχάλεπόν τι, τὸ μέντοι αὖ τὰ λεγόμενα περὶ αὐτῶν μὴ οὐχὶ παντὶ τρόπῳ ἐλέγχειν καὶ μὴ προαφίστασθαι πρὶν ἀν πανταχῇ σκοπῶν ἀπείπη τις, πάνυ μαλθακοῦ εἶναι ἀνδρός· δεῖν γὰρ περὶ αὐτὰ ἐν γέ τι τούτων διαπράξασθαι, ἥ μαθεῖν ὅπῃ ἔχει ἥ εύρειν ἥ, εἰ ταῦτα ἀδύνατον, τὸν γοῦν βέλτιστον τῶν ἀνθρωπίνων λόγων λαβόντα καὶ δυσεξελεγκτότατον, ἐπὶ τούτου ὁχούμενον ὕσπερ ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον, εἰ μή τις δύναιτο ἀσφαλέστερον καὶ ἀκινδυνότερον ἐπὶ βεβαιοτέρου ὁχήματος, ἥ λόγου θείου τινός, διαπορευθῆναι. καὶ δὴ καὶ νῦν ἔγωγε οὐκ ἐπαισχυνθήσομαι ἐρέσθαι, ἐπειδὴ καὶ σὺ ταῦτα λέγεις, οὐδὲ ἔμαυτὸν αἰτιάσομαι ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ὅτι νῦν οὐκ εἴπον ἄ μοι δοκεῖ. ἔμοὶ γάρ, ὡς Σώκρατες, ἐπειδὴ καὶ πρὸς ἔμαυτὸν καὶ πρὸς τόνδε σκοπῶ τὰ εἰρημένα, οὐ πάνυ φαίνεται ἵκανῶς εἰρησθαι. καὶ [85e] ὁ Σωκράτης, ἵσως γάρ, ἔφη, ὡς ἐταῖρε, ἀληθῇ σοι φαίνεται· ἀλλὰ λέγε ὅπῃ δὴ οὐχ ἵκανῶς.

St. 86a

ταῦτη ἔμοιγε, ἥ δ' ὅς, ἥ δὴ καὶ περὶ ἀρμονίας ἄν τις καὶ λύρας τε καὶ χορδῶν τὸν αὐτὸν τούτον λόγον εἴποι, ὃς ἥ μὲν ἀρμονία ἀόρατον καὶ ἀσώματον καὶ πάγκαλόν τι καὶ θεῖόν ἔστιν ἐν τῇ ἡρμοσμένῃ λύρᾳ, αὐτὴ δὲ ἥ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ σώματά τε καὶ σωματοειδῆ καὶ σύνθετα καὶ γεώδη ἔστιν καὶ τοῦ θυητοῦ συγγενῆ. ἐπειδὴν οὖν ἥ κατάξῃ τις τὴν λύραν ἥ διατέμη καὶ διαρρήξῃ τὰς χορδάς, εἴ τις δισχυρίζοιτο τῷ αὐτῷ λόγῳ ὕσπερ σύ, ὡς ἀνάγκη ἔτι εἶναι τὴν ἀρμονίαν ἐκείνην καὶ μὴ ἀπολωλέναι — οὐδεμία γὰρ μηχανὴ ἀν εἴη τὴν μὲν λύραν ἔτι εἶναι διερρωγυιῶν τῶν χορδῶν καὶ τὰς χορδὰς θυητοειδεῖς οὕσας, τὴν δὲ ἀρμονίαν ἀπολωλέναι [86b] τὴν τοῦ θείου τε καὶ ἀθανάτου ὁμοφυῆ τε καὶ συγγενῆ, προτέραν τοῦ θυητοῦ ἀπολομένην — ἀλλὰ φαίη ἀνάγκη ἔτι που εἶναι αὐτὴν τὴν ἀρμονίαν, καὶ πρότερον τὰ ξύλα καὶ τὰς χορδὰς κατασαπήσεσθαι πρὶν τι ἐκείνην παθεῖν — καὶ γὰρ οὖν, ὡς Σώκρατες, οἷμαι ἔγωγε καὶ αὐτόν σε

τοῦτο ἐντεθυμῆσθαι, ὅτι τοιοῦτόν τι μάλιστα ὑπολαμβάνομεν τὴν ψυχὴν εἶναι, ὥσπερ ἐντεταμένου τοῦ σώματος ἡμῶν καὶ συνεχομένου ὑπὸ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ ξηροῦ καὶ ὑγροῦ καὶ τοιούτων τινῶν, κρᾶσιν εἶναι καὶ ἀρμονίαν αὐτῶν [86c] τούτων τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ἐπειδὰν ταῦτα καλῶς καὶ μετρίως κραθῇ πρὸς ἄλληλα — εἰ οὖν τυγχάνει ἡ ψυχὴ οὕσα ἀρμονία τις, δῆλον ὅτι, ὅταν χαλασθῇ τὸ σῶμα ἡμῶν ἀμέτρως ἡ ἐπιταθῇ ὑπὸ νόσων καὶ ἄλλων κακῶν, τὴν μὲν ψυχὴν ἀνάγκη εὐθὺς ὑπάρχει ἀπολωλέναι, καίπερ οὕσαν θειοτάτην, ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι ἀρμονίαι αἱ τ' ἐν τοῖς φθόγγοις καὶ ἐν τοῖς τῶν δημιουργῶν ἔργοις πᾶσι, τὰ δὲ λείψαντα τοῦ σώματος ἐκάστου πολὺν χρόνον παραμένειν, ἔως [86d] ἀν ἡ κατακαυθῇ ἡ κατασαπῇ — ὅρα οὖν πρὸς τοῦτον τὸν λόγον τί φήσομεν, ἐάν τις ἀξιοῦ κρᾶσιν οὕσαν τὴν ψυχὴν τῶν ἐν τῷ σώματι ἐν τῷ καλουμένῳ θανάτῳ πρώτην ἀπόλλυσθαι. διαβλέψας οὖν ὁ Σωκράτης, ὥσπερ τὰ πολλὰ εἰώθει, καὶ μειδιάσας, δίκαια μέντοι, ἔφη, λέγει ὁ Σιμίας. εἰ οὖν τις ὑμῶν εὔπορώτερος ἐμοῦ, τί οὐκ ἀπεκρίνατο; καὶ γὰρ οὐ φαύλως ἔοικεν ἀπτομένῳ τοῦ λόγου. δοκεῖ μέντοι μοι χρῆναι πρὸ τῆς ἀποκρίσεως ἔτι πρότερον κέβητος ἀκούσαι τί [86e] αὐδῆς ἐγκαλεῖ τῷ λόγῳ, ἵνα χρόνου ἐγγενομένου βουλευσώμεθα τί ἐροῦμεν, ἐπειτα δὲ ἀκούσαντας ἡ συγχωρεῖν αὐτοῖς ἐάν τι δοκῶσι προσάδειν, ἐάν δὲ μή, οὕτως ἡδη ὑπερδικεῖν τοῦ λόγου. ἀλλ' ἄγε, ἢ δ' ὅς, ὡς Κέβης, λέγε, τί ἦν τὸ σὲ αὐτὸν ἀπιστίαν παρέχει. λέγω δῆ, ἢ δ' ὅς ὁ Κέβης.

St. 87α

ἔμοὶ γὰρ φαίνεται ἔτι ἐν τῷ αὐτῷ ὁ λόγος εἶναι, καί, ὅπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, ταύτον ἔγκλημα ἔχειν. ὅτι μὲν γὰρ ἦν ἡμῶν ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν εἰς τόδε τὸ εἶδος ἐλθεῖν, οὐκ ἀνατίθεμαι μὴ οὐχὶ πάνυ χαριέντως καί, εἰ μὴ ἐπαχθές ἐστιν εἰπεῖν, πάνυ ίκανῶς ἀποδεδεῖχθαι· ὡς δὲ καὶ ἀποθανόντων ἡμῶν ἔτι που ἔστιν, οὐ μοι δοκεῖ τῆδε. ὡς μὲν οὐκ ἰσχυρότερον καὶ πολυχρονιώτερον ψυχὴ σώματος, οὐ συγχωρῶ τῇ Σιμίου ἀντιλήψει· δοκεῖ γάρ μοι πᾶσι τούτοις πάνυ πολὺ διαφέρειν. τί οὖν, ἀν φαίη ὁ λόγος, ἔτι ἀπιστεῖς, ἐπειδὴ ὄρφας ἀποθανόντος τοῦ ἀνθρώπου τό γε ἀσθενέστερον ἔτι ὅν; τὸ δὲ πολυχρονιώτερον οὐ δοκεῖ σοι ἀναγκαῖον εἶναι ἔτι σώζεσθαι ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ; πρὸς δὴ τοῦτο τόδε ἐπίσκεψαι, εἴ τι λέγω· εἰκόνος γάρ τινος, ὡς ἔοικεν, κάγὼ ὥσπερ Σιμίας δέομαι. ἔμοὶ γὰρ δοκεῖ ὁμοίως λέγεσθαι ταῦτα ὥσπερ ἂν τις περὶ ἀνθρώπου ὑφάντου πρεσβύτου ἀποθανόντος λέγοι τοῦτον τὸν λόγον, ὅτι οὐκ ἀπόλωλεν ὁ ἀνθρωπός ἀλλ' ἔστι που σῶς, τεκμήριον δὲ παρέχοιτο θοιμάτιον ὃ ἡμπείχετο αὐτὸς ὑφηνάμενος ὅτι ἔστι σῶν καὶ οὐκ ἀπόλωλεν, καὶ εἴ τις ἀπιστοίη [87c] αὐτῷ, ἀνερωτώῃ πότερον πολυχρονιώτερόν ἔστι τὸ γένος ἀνθρώπου ἡ ίματίου ἐν χρείᾳ τε ὄντος καὶ φορουμένου, ἀποκριναμένου δή τινος ὅτι πολὺ τὸ τοῦ ἀνθρώπου, οἷοιτο ἀποδεδεῖχθαι ὅτι παντὸς ἄρα μᾶλλον ὅ γε ἀνθρωπός σῶς ἔστιν, ἐπειδὴ τό γε ὀλιγοχρονιώτερον οὐκ ἀπόλωλεν. τὸ δ' οἶμαι, ὡς Σιμία, οὐχ οὕτως ἔχει· σκόπει γὰρ καὶ σὺ ἂ λέγω. πᾶς γὰρ ἀν ὑπολάβοι ὅτι εὑηθες λέγει ὁ τοῦτο λέγων· ὁ γὰρ ὑφάντης οὗτος πολλὰ κατατρίψας τοιαῦτα ίμάτια καὶ ὑφηνάμενος ἐκείνων μὲν ὕστερος ἀπόλωλεν πολλῶν ὄντων, [87d] τοῦ δὲ τελευταίου οἶμαι πρότερος, καὶ οὐδέν τι μᾶλλον τούτου ἔνεκα ἀνθρωπός ἔστιν ίματίου φαυλότερον οὐδ' ἀσθενέστερον. τὴν αὐτὴν δὲ ταύτην οἶμαι εἰκόνα δέξαιτ' ἀν ψυχὴ πρὸς σῶμα, καί τις λέγων αὐτὰ ταῦτα περὶ αὐτῶν μέτρι' ἂν μοι φαίνοιτο λέγειν, ὡς ἡ μὲν ψυχὴ πολυχρόνιόν ἔστι, τὸ δὲ σῶμα ἀσθενέστερον καὶ ὀλιγοχρονιώτερον· ἀλλὰ γὰρ ἀν φαίη ἐκάστην τῶν ψυχῶν πολλὰ σώματα κατατρίβειν, ἄλλως τε καν πολλὰ ἔτη βιῶ — εἰ γὰρ ὁρεῖ τὸ σῶμα καὶ ἀπολλύοιτο ἔτι ζῶντος τοῦ ἀνθρώπου, [87e] ἀλλ' ἡ ψυχὴ ἀεὶ τὸ κατατριβόμενον ἀνυφαίνοι — ἀναγκαῖον μεντάν εἴη, ὅπότε ἀπολλύοιτο ἡ ψυχὴ, τὸ τελευταῖον ὕφασμα τυχεῖν αὐτὴν ἔχουσαν καὶ τούτου μόνου προτέραν ἀπόλλυσθαι, ἀπολομένης δὲ τῆς ψυχῆς τότε ἡδη τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἐπιδεικνύοι τὸ σῶμα καὶ ταχὺ σαπὲν διοίχοιτο.

St. 88α

ώστε τούτῳ τῷ λόγῳ οὕπια ἄξιον πιστεύσαντα θαρρεῖν ὡς ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν ἔτι που ἡμῶν ἡ ψυχὴ ἔστιν. εἰ γάρ τις καὶ πλέον ἔτι τῷ λέγοντι ἡ ἂ σὺ λέγεις συγχωρήσειεν, δοὺς αὐτῷ μὴ μόνον ἐν τῷ πρὶν καὶ γενέσθαι ἡμᾶς χρόνῳ εἶναι ἡμῶν τὰς ψυχάς, ἄλλὰ μηδὲν κωλύειν καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωμεν ἐνίων ἔτι εἶναι καὶ ἔσεσθαι καὶ πολλάκις γενήσεσθαι καὶ ἀποθανεῖσθαι αὐθις — οὕτω γὰρ αὐτὸς φύσει ισχυρὸν εἶναι, ὥστε πολλάκις γιγνομένην ψυχὴν ἀντέχειν — δοὺς δὲ

ταῦτα ἐκεῖνο μηκέτι συγχωροῖ, μὴ οὐ πονεῖν αὐτὴν ἐν ταῖς πολλαῖς γενέσεσιν καὶ τελευτῶσάν γε ἐν τινι τῶν θανάτων παντάπασιν ἀπόλλυσθαι, τοῦτο δὲ τὸν θάνατον [88b] καὶ ταύτην τὴν διάλυσιν τοῦ σώματος ἢ τῇ ψυχῇ φέρει ὅλεθρον μηδένα φαίη εἰδέναι — ἀδύνατον γὰρ εἶναι ὄτωοῦν αἰσθέσθαι ἡμῶν — εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, οὐδενὶ προσήκει θάνατον θαρροῦντι μὴ οὐκ ἀνοήτως θαρρεῖν, ὃς ἂν μὴ ἔχῃ ἀποδεῖξαι ὅτι ἔστι ψυχὴ παντάπασιν ὀθάνατόν τε καὶ ἀνώλεθρον· εἰ δὲ μῆ, ἀνάγκην εἶναι ἀεὶ τὸν μέλλοντα ἀποθανεῖσθαι δεδιέναι ὑπὲρ τῆς αὐτοῦ ψυχῆς μὴ ἐν τῇ νῦν τοῦ σώματος διαζεύξει παντάπασιν ἀπόληται. πάντες [88c] οὖν ἀκούσαντες εἰπόντων αὐτῶν ἀηδῶς διετέθημεν, ὡς ὑστερον ἐλέγομεν πρὸς ἀλλήλους, ὅτι ὑπὸ τοῦ ἔμπροσθεν λόγου σφόδρα πεπεισμένους ἡμᾶς πάλιν ἐδόκουν ἀναταράξαι καὶ εἰς ἀπιστίαν καταβαλεῖν οὐ μόνον τοῖς προειρημένοις λόγοις, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ὑστερον μέλλοντα ῥηθῆσθαι, μὴ οὐδενὸς ἄξιοι εἴμεν κριταὶ ἢ καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ ἀπιστα ἦ. νὴ τοὺς θεούς, ὡς Φαίδων, συγγνώμην γε ἔχω ὑμῖν. καὶ γὰρ αὐτὸν με νῦν ἀκούσαντά σου τοιοῦτόν τι λέγειν πρὸς [88d] ἐμαυτὸν ἐπέρχεται· τίνι οὖν ἔτι πιστεύσομεν λόγω; ὡς γὰρ σφόδρα πιθανὸς ὡν, ὃν ὁ Σωκράτης ἐλεγε λόγον, νῦν εἰς ἀπιστίαν καταπέπτωκεν. θαυμαστῶς γάρ μου ὁ λόγος οὗτος ἀντιλαμβάνεται καὶ νῦν καὶ ἀεὶ, τὸ ἀρμονίαν τινὰ ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχήν, καὶ ὥσπερ ὑπέμνησέν με ῥηθεὶς ὅτι καὶ αὐτῷ μοι ταῦτα προσυδέδοκτο. καὶ πάνυ δέομαι πάλιν ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ἀλλου τινὸς λόγου ὃς με πείσει ὡς τοῦ ἀποθανόντος οὐ συναποθυήσκει ἡ ψυχή. λέγε οὖν πρὸς Διὸς πῃ ὁ Σωκράτης μετῆλθε τὸν λόγον; καὶ πότερον κάκεινος, [88e] ὥσπερ ὑμᾶς φής, ἔνδηλός τι ἐγένετο ἀχθόμενος ἡ οὕ, ἀλλὰ πράως ἐβοήθει τῷ λόγῳ; ἡ καὶ ίκανῶς ἐβοήθησεν ἡ ἐνδεῶς; πάντα ήμιν δίελθε ὡς δύνασαι ἀκριβέστατα.

St. 89a

καὶ μήν, ὡς Ἐχέκρατες, πολλάκις θαυμάσας Σωκράτη οὐ πώποτε μᾶλλον ἡγάσθην ἢ τότε παραγενόμενος. τὸ μὲν οὖν ἔχειν ὅτι λέγοι ἐκεῖνος ἵσως οὐδὲν ἄτοπον· ἀλλὰ ἔγωγε μάλιστα ἔθαύμασσα αὐτοῦ πρῶτον μὲν τοῦτο, ὡς ἡδέως καὶ εὔμενῶς καὶ ἀγαμένως τῶν νεανίσκων τὸν λόγον ἀπεδέξατο, ἐπειτα ἡμῶν ὡς ὀξέως ἥσθετο ὁ πεπόνθεμεν ὑπὸ τῶν λόγων, ἐπειτα ὡς εὗ ἡμᾶς ἱάσατο καὶ ὥσπερ πεφευγότας καὶ ἡττημένους ἀνεκαλέσατο καὶ προύτρεψεν πρὸς τὸ παρέπεσθαί τε καὶ συσκοπεῖν τὸν λόγον. πῶς δῆ; ἔγω ἔρω. ἔτυχον γὰρ ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ καθήμενος παρὰ τὴν κλίνην ἐπὶ χαμαιζήλου τινός, ὁ δὲ ἐπὶ πολὺ ὑψηλοτέρου ἡ ἔγω. καταψήσας οὖν μου τὴν κεφαλὴν καὶ συμπιέσας τὰς ἐπὶ τῷ αὐχένι τρίχας — εἰώθει γάρ, ὅπότε τύχοι, παίζειν μου εἰς τὰς τρίχας — Αὔριον δῆ, ἔφη, ἵσως, ὡς Φαίδων, τὰς καλὰς ταύτας κόμας ἀποκερῆ. ἔοικεν, ἦν δ' ἔγω, ὡς Σωκράτες. οὔκ, ἀν γε ἐμοὶ πείθη. ἀλλὰ τί; ἦν δ' ἔγω. τήμερον, ἔφη, κάγω τὰς ἐμὰς καὶ σὺ ταύτας, ἐάνπερ γε ἡμῖν ὁ λόγος τελευτήσῃ καὶ μὴ δυνώμεθα αὐτὸν ἀναβιώσασθαι. καὶ [89c] ἔγωγ' ἄν, εἰ σὺ εἶην καί με διαφεύγοι ὁ λόγος, ἔνορκον ἀν ποιησαίμην ὥσπερ Ἀργεῖοι, μὴ πρότερον κομήσειν, πρὶν ἀν νικήσω ἀναμαχόμενος τὸν Σιμμίου τε καὶ κέβητος λόγον. ἀλλ', ἦν δ' ἔγω, πρὸς δύο λέγεται οὐδ' ὁ Ἡρακλῆς οἰός τε εἶναι. ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἔφη, τὸν Ἰόλεων παρακάλει, ἔως ἔτι φῶς ἐστιν. παρακαλῶ τοίνυν, ἔφην, οὐχ ὡς Ἡρακλῆς, ἀλλ' ὡς Ἰόλεως τὸν Ἡρακλῆ. οὐδὲν διοίσει, ἔφη. ἀλλὰ πρῶτον εὐλαβηθῶμέν τι πάθος μὴ πάθωμεν. τὸ ποιῶν; ἦν δ' ἔγω. μὴ [89d] γενώμεθα, ἡ δ' ὅς, μισόλογοι, ὥσπερ οἱ μισάνθρωποι γιγνόμενοι· ὡς οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὅτι ἀν τις μείζον τούτου κακὸν πάθοι ἡ λόγους μισήσας. γίγνεται δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τρόπου μισολογία τε καὶ μισανθρωπία. ἡ τε γάρ μισανθρωπία ἔνδυεται ἐκ τοῦ σφόδρα τινὶ πιστεύσαι ἄνευ τέχνης, καὶ ἡγήσασθαι παντάπασί γε ἀληθῆ εἶναι καὶ ὑγιῆ καὶ πιστὸν τὸν ἄνθρωπον, ἐπειτα ὀλίγον ὑστερον εὐρεῖν τοῦτον πονηρόν τε καὶ ἀπιστον, καὶ αὐθις ἔτερον· καὶ ὅταν τοῦτο πολλάκις πάθη τις καὶ ὑπὸ τούτων μάλιστα οὖς ἀν ἡγήσαιτο οἰκειοτάτους [89e] τε καὶ ἔταιροτάτους, τελευτῶν δὴ θαμὰ προσκρούων μισεῖ τε πάντας καὶ ἡγεῖται οὐδενὸς οὐδὲν ὕγιες εἶναι τὸ παράπαν. ἡ οὐκ ἥσθησαι σύ πω τοῦτο γιγνόμενον; πάνυ γε, ἦν δ' ἔγω. οὐκοῦν, ἡ δ' ὅς, αἰσχρόν, καὶ δῆλον ὅτι ἄνευ τέχνης τῆς περὶ τάνθρωπεια ὁ τοιοῦτος χρῆσθαι ἐπεχείρει τοῖς ἀνθρώποις;

St. 90a

εἰ γάρ που μετὰ τέχνης ἔχρητο, ὥσπερ ἔχει οὕτως ἀν ἡγήσατο, τοὺς μὲν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς σφόδρα ὀλίγους εἶναι ἐκατέρους, τοὺς δὲ μεταξὺ πλείστους. πῶς λέγεις; ἔφην ἔγω. ὥσπερ, ἡ δ' ὅς, περὶ τῶν σφόδρα σμικρῶν καὶ μεγάλων· οἵει τι σπανιώτερον εἶναι ἡ σφόδρα

μέγαν ἡ σφόδρα σμικρὸν ἔξευρεῖν ἄνθρωπον ἡ κύνα ἡ ἄλλο ὄτιοῦν; ἡ αὖ ταχὺν ἡ βραδὺν ἡ αἰσχρὸν ἡ καλὸν ἡ λευκὸν ἡ μέλανα; ἡ οὐχὶ ἡσθησαι ὅτι πάντων τῶν τοιούτων τὰ μὲν ἄκρα τῶν ἐσχάτων σπάνια καὶ ὀλίγα, τὰ δὲ μεταξὺ ἄφθουα καὶ πολλά; πάνυ γε, ἦν δ' ἐγώ. οὐκοῦν [90b] οἵει, ἔφη, εἰ πονηρίας ἀγῶν προτεθείη, πάνυ ἀν ὀλίγους καὶ ἐνταῦθα τοὺς πρώτους φανῆναι; εἰκός γε, ἦν δ' ἐγώ. εἰκὼς γάρ, ἔφη. ἀλλὰ ταύτη μὲν οὐχ ὅμοιοι οἱ λόγοι τοῖς ἄνθρωποις, ἀλλὰ σοῦ νυνδὴ προάγοντος ἐγὼ ἐφεσπόμην, ἀλλ' ἐκείνῃ, ἦ, ἐπειδάν τις πιστεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης, κάπειτα ὀλίγον ὕστερον αὐτῷ δόξῃ ψευδῆς εἶναι, ἐνίστε μὲν ὥν, ἐνίστε δ' οὐκ ὥν, καὶ αὕθις ἔτερος καὶ ἔτερος· — καὶ μάλιστα δὴ οἱ περὶ [90c] τοὺς ἀντιλογικοὺς λόγους διατρίψαντες οἴσθ' ὅτι τελευτῶντες οἴονται σοφώτατοι γεγονέναι καὶ κατανευοηκέναι μόνοι ὅτι οὕτε τῶν πραγμάτων οὐδενὸς οὐδὲν ὑγιὲς οὐδὲ βέβαιον οὕτε τῶν λόγων, ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς ὤσπερ ἐν Εύρίπῳ ἄνω κάτω στρέφεται καὶ χρόνον οὐδένα ἐν οὐδενὶ μένει. πάνυ μὲν οὖν, ἔφην ἐγώ, ἀληθῆ λέγεις. οὐκοῦν, ὡς Φαίδων, ἔφη, οἰκτρὸν ἀν εἴη τὸ πάθος, εἰ δόντος δή τινος ἀληθοῦς καὶ βεβαίου λόγου καὶ δυνατοῦ κατανοησαι, [90d] ἐπειτα διὰ τὸ παραγίγνεσθαι τοιούτοις τισὶ λόγοις, τοῖς αὐτοῖς τοτὲ μὲν δοκοῦσιν ἀληθέσιν εἶναι, τοτὲ δὲ μή, μὴ ἐσαυτόν τις αἰτιώτο μηδὲ τὴν ἐσαυτοῦ ἀτεχνίαν, ἀλλὰ τελευτῶν διὰ τὸ ἀλγεῖν ἀσμενος ἐπὶ τοὺς λόγους ἀφ' ἐσαυτοῦ τὴν αἰτίαν ἀπώσαιτο καὶ ἡδη τὸν λοιπὸν βίου μισῶν τε καὶ λοιδορῶν τοὺς λόγους διατελοῦ, τῶν δὲ ὄντων τῆς ἀληθείας τε καὶ ἐπιστήμης στερηθείη. νὴ τὸν Δία, ἦν δ' ἐγώ, οἰκτρὸν δῆτα. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἔφη, τοῦτο εὐλαβηθῶμεν, καὶ μὴ παρίωμεν [90e] εἰς τὴν ψυχὴν ὡς τῶν λόγων κινδυνεύει οὐδὲν ὑγιὲς εἶναι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὅτι ἡμεῖς οὕπω ὑγιῶς ἔχομεν, ἀλλὰ ἀνδριστέον καὶ προθυμητέον ὑγιῶς ἔχειν, σοὶ μὲν οὖν καὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοῦ ἐπειτα βίου παντὸς ἔνεκα, ἐμοὶ δὲ

St. 91a

αὐτοῦ ἔνεκα τοῦ θανάτου, ὡς κινδυνεύω ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι περὶ αὐτοῦ τούτου οὐ φιλοσόφως ἔχειν ἀλλ' ὤσπερ οἱ πάνυ ἀπαίδευτοι φιλονίκως. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ὅταν περὶ του ἀμφισβητῶσιν, ὅπη μὲν ἔχει περὶ ὥν ἀν ὁ λόγος ἡ οὐ φροντίζουσιν, ὅπως δὲ ἂ αὐτοὶ ἔθεντο ταῦτα δόξει τοῖς παροῦσιν, τοῦτο προθυμοῦνται. καὶ ἐγὼ μοι δοκῶ ἐν τῷ παρόντι τοσοῦτον μόνον ἐκείνων διοίσειν· οὐ γὰρ ὅπως τοῖς παροῦσιν ἂ ἐγὼ λέγω δόξει ἀληθῆ εἶναι προθυμήσομαι, εἰ μὴ εἴη πάρεργον, ἀλλ' ὅπως αὐτῷ ἐμοὶ ὅτι μάλιστα δόξει οὕτως ἔχειν. [91b] λογίζομαι γάρ, ὡς φίλε ἔταιρε — θέασαι ὡς πλεονεκτικῶς — εἰ μὲν τυγχάνει ἀληθῆ ὄντα ἂ λέγω, καλῶς δὴ ἔχει τὸ πεισθῆναι· εἰ δὲ μηδέν ἔστι τελευτήσαντι, ἀλλ' οὖν τοῦτόν γε τὸν χρόνον αὐτὸν τὸν πρὸ τοῦ θανάτου ἥττον τοῖς παροῦσιν ἀηδῆς ἔσομαι ὀδυρόμενος, ἡ δὲ ἄνοιά μοι αὕτη οὐ συνδιατελεῖ — κακὸν γὰρ ἀν ἦν — ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον ἀπολεῖται. παρεσκευασμένος δή, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, οὔτωσὶ ἔρχομαι ἐπὶ τὸν λόγον· ὑμεῖς μέντοι, ἀν ἐμοὶ πείθησθε, σμικρὸν φροντίσαντες Σωκράτους, τῆς δὲ ἀληθείας πολὺ μᾶλλον, ἐὰν μέν τι οὐδεὶς δοκῶ ἀληθὲς λέγειν, συνομολογήσατε, εἰ δὲ μή, παντὶ λόγῳ ἀντιτείνετε, εὐλαβούμενοι ὅπως μὴ ἐγὼ ὑπὸ προθυμίας ἄμα ἐμαυτόν τε καὶ ὑμᾶς ἔξαπατήσας, ὤσπερ μέλιττα τὸ κέντρον ἐγκαταλιπὼν οἰχήσομαι. ἀλλ' ἵτεον, ἔφη. πρῶτον με ὑπομνήσατε ἂ ἐλέγετε, ἐὰν μὴ φαίνωμαι μεμνημένος. Σιμμίας μὲν γάρ, ὡς ἐγώμαι, ἀπιστεῖ τε καὶ φοβεῖται μὴ ἡ ψυχὴ ὅμως καὶ θειότερον καὶ κάλλιον [91d] ὃν τοῦ σώματος προαπολλύηται ἐν ἀρμονίας εἴδει οὕσα· Κέβης δέ μοι ἔδοξε τοῦτο μὲν ἐμοὶ συγχωρεῖν, πολυχρονιώτερόν γε εἶναι ψυχὴν σώματος, ἀλλὰ τόδε ἄδηλον παντί, μὴ πολλὰ δὴ σώματα καὶ πολλάκις κατατρίψασα ἡ ψυχὴ τὸ τελευταῖον σώμα καταλιποῦσα νῦν αὐτὴ ἀπολλύηται, καὶ ἡ αὐτὸ τοῦτο θάνατος, ψυχῆς ὄλεθρος, ἐπεὶ σώμα γε ἀεὶ ἀπολλύμενον οὐδὲν παύεται. ἄρα ἄλλ' ἡ ταῦτ' ἔστιν, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης, ἂ δεὶ ὑμᾶς ἐπισκοπεῖσθαι; συνωμολογείτην [91e] δὴ ταῦτ' εἶναι ἄμφω. πότερον οὖν, ἔφη, πάντας τοὺς ἔμπροσθε λόγους οὐκ ἀποδέχεσθε, ἡ τοὺς μέν, τοὺς δ' οὐ; τοὺς μέν, ἔφάτην, τοὺς δ' οὐ.

St. 92a

τί οὖν, ἡ δ' ὅς, περὶ ἐκείνους τοῦ λόγου λέγετε ἐν ὡς ἔφαμεν τὴν μάθησιν ἀνάμνησιν εἶναι, καὶ τούτου οὕτως ἔχοντος ἀναγκαίως ἔχειν ἄλλοθι πρότερον ἡμῶν εἶναι τὴν ψυχὴν, πρὶν ἐν τῷ σώματι ἐνδεθῆναι; ἐγὼ μέν, ἔφη ὁ Κέβης, καὶ τότε θαυμαστῶς ὡς ἐπείσθην ὑπ' αὐτοῦ καὶ νῦν ἐμμένω ὡς οὐδενὶ λόγῳ. καὶ μήν, ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ αὐτὸς οὕτως ἔχω, καὶ πάνυ ἀν θαυμάζοιμι

εῖ μοι περί γε τούτου ἄλλο ποτέ τι δόξειεν. καὶ ὁ Σωκράτης, ἀλλὰ ἀνάγκη σοι, ἔφη, ὡς ξένε Θηβαῖε, ἄλλα δόξαι, ἐάνπερ μείνῃ ἥδε ἡ οἰησις, τὸ ἀρμονίαν μὲν εἶναι σύνθετον πρᾶγμα, ψυχὴν δὲ ἀρμονίαν τινὰ ἐκ τῶν κατὰ τὸ σῶμα ἐντεταμένων συγκεῖσθαι· οὐ γάρ που ἀποδέξῃ γε σαυτοῦ [92b] λέγοντος ὡς πρότερον ἦν ἀρμονία συγκειμένη, πρὶν ἐκεῖνα εἶναι ἐξ ὧν ἔδει αὐτὴν συντεθῆναι. ἡ ἀποδέξῃ; οὐδαμῶς, ἔφη, ὡς Σωκρατεῖς. αἰσθάνη οὖν, ἡ δ' ὅς, ὅτι ταῦτά σοι συμβαίνει λέγειν, ὅταν φῆς μὲν εἶναι τὴν ψυχὴν πρὶν καὶ εἰς ἀνθρώπου εἶδός τε καὶ σῶμα ἀφικέσθαι, εἶναι δὲ αὐτὴν συγκειμένην ἐκ τῶν οὐδέπω ὅντων; οὐ γὰρ δὴ ἀρμονία γέ σοι τοιοῦτόν ἐστιν ὡς ἀπεικάζεις, ἀλλὰ πρότερον καὶ ἡ λύρα καὶ αἱ χορδαὶ καὶ οἱ [92c] φθόγγοι ἔτι ἀνάρμοστοι ὄντες γίγνονται, τελευταῖον δὲ πάντων συνίσταται ἡ ἀρμονία καὶ πρῶτον ἀπόλλυται. οὗτος οὖν σοι ὁ λόγος ἐκείνω πῶς συνάστεται; οὐδαμῶς, ἔφη ὁ Σιμμίας. καὶ μήν, ἡ δ' ὅς, πρέπει γε εἴπερ τῷ ἄλλῳ λόγῳ συνῳδῷ εἶναι καὶ τῷ περὶ ἀρμονίας. πρέπει γάρ, ἔφη ὁ Σιμμίας. οὗτος τοίνυν, ἔφη, σοὶ οὐ συνῳδός· ἀλλ' ὅρα πότερον αἱρῆ τῶν λόγων, τὴν μάθησιν ἐίναι ἡ ψυχὴν ἀρμονίαν; πολὺ μᾶλλον, ἔφη, ἐκεῖνον, ὡς Σωκρατεῖς. ὅδε μὲν γάρ μοι [92d] γέγονεν ἄνευ ἀποδείξεως μετὰ εἰκότος τινὸς καὶ εὐπρεπείας, δόθεν καὶ τοῖς πολλοῖς δοκεῖ ἀνθρώποις· ἔγὼ δὲ τοῖς διὰ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδείξεις ποιουμένοις λόγοις σύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσιν, καὶ ἂν τις αὐτοὺς μὴ φυλάττηται, εῦ μάλα ἔξαπατῶσι, καὶ ἐν γεωμετρίᾳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἀπασιν. ὁ δὲ περὶ τῆς ἀναμνήσεως καὶ μαθήσεως λόγος δι' ὑποθέσεως ἀξίας ἀποδέξασθαι εἴρηται. ἐρρήθη γάρ που οὕτως ἡμῶν εἶναι ἡ ψυχὴ καὶ πρὶν εἰς σῶμα ἀφικέσθαι, ὥσπερ αὐτῆς ἐστιν ἡ οὔσια ἔχουσα τὴν ἐπιωνυμίαν τὴν τοῦ ὃ ἐστιν ἔγω [92e] δὲ ταύτην, ὡς ἐμαυτὸν πείθω, ίκανῶς τε καὶ ὄρθως ἀποδέδεγμαι. ἀνάγκη οὖν μοι, ὡς ἔοικε, διὰ ταῦτα μήτε ἐμαυτοῦ μήτε ἄλλου ἀποδέχεσθαι λέγοντος ὡς ψυχὴ ἐστιν ἀρμονία. τί δέ, ἡ δ' ὅς, ὡς Σιμμία, τῇδε;

St. 93a

δοκεῖ σοι ἀρμονία ἡ ἄλλῃ τινὶ συνθέσει προσήκειν ἄλλως πῶς ἔχειν ἡ ὡς ἀν ἐκεῖνα ἔχῃ ἐξ ὧν ἀν συγκέηται; οὐδαμῶς. οὐδὲ μὴν ποιεῖν τι, ὡς ἔγῶμαι, οὐδέ τι πάσχειν ἄλλο παρ' ἀ ἀν ἐκεῖνα ἡ ποιῆ ἡ πάσχη; συνέφη. οὐκ ἄρα ἡγεῖσθαί γε προσήκει ἀρμονίαν τούτων ἐξ ὧν ἀν συντεθῆ, ἀλλ' ἔπεσθαι. συνεδόκει. πολλοῦ ἄρα δεῖ ἐναντία γε ἀρμονία κινηθῆναι ἀν ἡ φθέγξασθαι ἡ τι ἄλλο ἐναντιωθῆναι τοῖς αὐτῆς μέρεσιν. πολλοῦ μέντοι, ἔφη. τί δέ; οὐχ οὕτως ἀρμονία πέφυκεν εἶναι ἐκάστη ἀρμονία ὡς ἀν ἀρμοσθῆ; οὐ μανθάνω, ἔφη. ἡ οὐχί, ἡ δ' ὅς, ἀν μὲν μᾶλλον ἀρμοσθῆ καὶ ἐπὶ πλέον, εἴπερ [93b] ἐνδέχεται τοῦτο γίγνεσθαι, μᾶλλόν τε ἀν ἀρμονία εἴη καὶ πλείων, εἰ δ' ἡττόν τε καὶ ἐπ' ἔλαττον, ἡττων τε καὶ ἔλαττων; πάνυ γε. ἡ οὖν ἐστι τοῦτο περὶ ψυχῆν, ὥστε καὶ κατὰ τὸ σμικρότατον μᾶλλον ἐτέραν ἐτέρας ψυχῆς ἐπὶ πλέον καὶ μᾶλλον ἡ ἐπ' ἔλαττον καὶ ἡττον αὐτὸ τοῦτο εἶναι, ψυχήν; οὐδ' ὄπωστιοῦν, ἔφη. φέρε δῆ, ἔφη, πρὸς Διός· λέγεται ψυχὴ ἡ μὲν νοῦν τε ἔχειν καὶ ἀρετὴν καὶ εἶναι ἀγαθή, ἡ δὲ ἄνοιάν τε καὶ μοχθηρίαν καὶ [93c] εἶναι κακή; καὶ ταῦτα ἀληθῶς λέγεται; ἀληθῶς μέντοι. τῶν οὖν θεμένων ψυχὴν ἀρμονίαν εἶναι τί τις φήσει ταῦτα ὄντα εἶναι ἐν ταῖς ψυχαῖς, τὴν τε ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν; πότερον ἀρμονίαν αὖ τινα ἄλλην καὶ ἀναρμοστίαν; καὶ τὴν μὲν ἡρμόσθαι, τὴν ἀγαθήν, καὶ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἀρμονία οὕσῃ ἄλλην ἀρμονίαν, τὴν δὲ ἀνάρμοστον αὐτήν τε εἶναι καὶ οὐκ ἔχειν ἐν αὐτῇ ἄλλην; οὐκ ἔχω ἔγωγ', ἔφη ὁ Σιμμίας, εἰπεῖν· δῆλον δ' ὅτι τοιαῦτ' ἄττ' ἀν λέγοι ὁ ἐκεῖνο ὑποθέμενος. ἀλλὰ [93d] προωμολόγηται, ἔφη, μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἡττον ἐτέραν ἐτέρας ψυχὴν ψυχῆς εἶναι· τοῦτο δ' ἐστι τὸ ὄμολόγημα, μηδὲν μᾶλλον μηδ' ἐπὶ πλέον μηδ' ἡττον μηδ' ἐπ' ἔλαττον ἐτέραν ἐτέρας ἀρμονίαν ἀρμονίας εἶναι. ἡ γάρ; πάνυ γε. τὴν δέ γε μηδὲν μᾶλλον μηδὲ ἡττον ἀρμονίαν οὕσαν μήτε μᾶλλον μήτε ἡττον ἡρμόσθαι· ἐστιν οὕτως; ἐστιν. ἡ δὲ μήτε μᾶλλον μήτε ἡττον ἡρμοσμένη ἐστιν ὅτι πλέον ἡ ἔλαττον ἀρμονίας μετέχει, ἡ τὸ ἵσον; τὸ ἵσον. οὐκοῦν ψυχὴ ἐπειδὴ οὐδὲν μᾶλλον οὐδ' ἡττον ἄλλη ἄλλης [93e] αὐτὸ τοῦτο, ψυχὴ, ἐστίν, οὐδὲ δὴ μᾶλλον οὐδὲ ἡττον ἡρμοσται; οὕτω. τοῦτο δέ γε πεπονθυῖα οὐδὲν πλέον ἀναρμοστίας οὐδὲ ἀρμονίας μετέχοι ἄν; οὐ γὰρ οὖν. τοῦτο δ' αὖ πεπονθυῖα ἄρ' ἄν τι πλέον κακίας ἡ ἀρετῆς μετέχοι ἐτέρα ἐτέρας, εἴπερ ἡ μὲν κακία ἀναρμοστία, ἡ δὲ ἀρετὴ ἀρμονία εἴη; οὐδὲν πλέον.

St. 94a

μᾶλλον δέ γε που, ὡς Σιμμία, κατὰ τὸν ὄρθὸν λόγον κακίας οὐδεμία ψυχὴ μεθέξει, εἴπερ ἀρμονία ἐστίν· ἀρμονία γὰρ δήπου παντελῶς αὐτὸ τοῦτο οὕσα, ἀρμονία, ἀναρμοστίας οὕποτ' ἀν μετάσχοι.

οὐ μέντοι. οὐδέ γε δῆπου ψυχή, οῦσα παντελῶς ψυχή, κακίας. πῶς γὰρ ἔκ γε τῶν προειρημένων; ἐκ τούτου ἄρα τοῦ λόγου ἡμῖν πᾶσαι ψυχαὶ πάντων ζώων ὁμοίως ἀγαθαὶ ἔσονται, εἴπερ ὁμοίως ψυχαὶ πεφύκασιν αὐτὸ τοῦτο, ψυχαί, εἶναι. ἔμοιγε δοκεῖ, ἔφη, ὡς Σώκρατες. ἦ καὶ καλῶς δοκεῖ, ἦ δ' ὅς, οὕτω λέγεσθαι, καὶ πάσχειν ἀν [94b] ταῦτα ὁ λόγος εἰ ὥρθη ἡ ὑπόθεσις ἦν, τὸ ψυχὴν ἀρμονίαν εἶναι; οὐδ' ὁπωστιοῦν, ἔφη. τί δέ; ἦ δ' ὅς· τῶν ἐν ἀνθρώπῳ πάντων ἔσθ' ὅτι ἄλλο λέγεις ἄρχειν ἦ ψυχὴν ἄλλως τε καὶ φρόνιμον; οὐκ ἔγωγε. πότερον συγχωροῦσαν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα πάθεσιν ἦ καὶ ἐναντιούμενην; λέγω δὲ τὸ τοιόνδε, οἷον καύματος ἐνόντος καὶ δίψους ἐπὶ τούναντίον ἔλκειν, τὸ μὴ πίνειν, καὶ πείνης ἐνούσης ἐπὶ τὸ μὴ ἔσθίειν, καὶ ἄλλα μυρία που ὀρῶμεν [94c] ἐναντιούμενην τὴν ψυχὴν τοῖς κατὰ τὸ σῶμα· ἷ οὐ; πάνυ μὲν οὖν. οὐκοῦν αὖ ὡμολογήσαμεν ἐν τοῖς πρόσθεν μήποτ' ἀν αὐτήν, ἀρμονίαν γε οὖσαν, ἐναντία ἄδειν οἵς ἐπιτείνοιτο καὶ χαλῶτο καὶ ϕάλλοιτο καὶ ἄλλο ὄτιοῦν πάθος πάσχοι ἐκεῖνα ἔξ ὡν τυγχάνοι οὖσα, ἄλλ' ἐπεσθαι ἐκείνοις καὶ οὕποτ' ἀν ἡγεμονεύειν; ὡμολογήσαμεν, ἔφη· πῶς γὰρ οὐ; τί οὖν; νῦν οὐ πᾶν τούναντίον ἡμῖν φαίνεται ἐργαζομένη, ἡγεμονεύουσά τε ἐκείνων πάντων ἔξ ὡν φησί τις αὐτήν εἶναι, [94d] καὶ ἐναντιούμενη ὀλίγου πάντα διὰ παντὸς τοῦ βίου καὶ δεσπόζουσα πάντας τρόπους, τὰ μὲν χαλεπώτερον κολάζουσα καὶ μετ' ἀλγηδόνων, τὰ τε κατὰ τὴν γυμναστικὴν καὶ τὴν ἰατρικήν, τὰ δὲ πραφότερον, καὶ τὰ μὲν ἀπειλοῦσα, τὰ δὲ νουθετοῦσα, ταῖς ἐπιθυμίαις καὶ ὀργαῖς καὶ φόβοις ὡς ἄλλη οὖσα ἄλλῳ πράγματι διαλεγομένη; οἷον που καὶ Ὁμηρος ἐν Ὁδυσσείᾳ πεποίηκεν, οὗ λέγει τὸν Ὁδυσσέα·

στῆθος	δὲ	πλήξας	κραδίην	ἡνίπαπε	μύθω-
Brust	aber and	geschlagen having struck	Herz heart	schalt he rebuked	mit Wort- with word-

[94e]

τέτλαθι	δή,	κραδίη-	καὶ	κύντερον	ἄλλο	ποτ'	ἔτλης.
ertrage	ja,	Herz-	und	schlimmeres	anderes	einst	ertrugst.
endure	indeed,	heart-	and	more grim	another	once	you bore.

Hom. Od 20.17-18

ἄρ' οἵτινες αὐτὸν ταῦτα ποιῆσαι διανοούμενον ὡς ἀρμονίας αὐτῆς οὔσης καὶ οίας ἄγεσθαι ὑπὸ τῶν τοῦ σώματος παθημάτων, ἄλλ' οὐχ οίας ἄγειν τε ταῦτα καὶ δεσπόζειν, καὶ οὔσης αὐτῆς πολὺ θειοτέρου τινὸς πράγματος ἷ καθ' ἀρμονίαν; νὴ Δία, ὡς Σώκρατες, ἔμοιγε δοκεῖ.

St. 95a

οὐκ ἄρα, ὡς ἄριστε, ἡμῖν οὐδαμῇ καλῶς ἔχει ψυχὴν ἀρμονίαν τινὰ φάναι εἶναι· οὕτε γὰρ ἄν, ὡς ἔσοικεν, Ὁμήρως θείω ποιητῇ ὁμολογοῦμεν οὕτε αὐτοὶ ἡμῖν αὐτοῖς. ἔχει οὕτως, ἔφη. εἶεν δή, ἷ δ' ὅς ὁ Σωκράτης, τὰ μὲν Ἀρμονίας ἡμῖν τῆς Θεβαϊκῆς Ἱλεά πως, ὡς έσοικε, μετρίως γέγονεν· τί δὲ δὴ τὰ Κάδμου, ἔφη, ὡς Κέβης, πῶς ίλασόμεθα καὶ τίνι λόγῳ; σύ μοι δοκεῖς, ἔφη ὁ Κέβης, ἔξευρήσειν· τουτονὶ γοῦν τὸν λόγον τὸν πρὸς τὴν ἀρμονίαν θαυμαστῶς μοι εἴπεις ὡς παρὰ δόξαν. Σιμμίου γὰρ λέγοντος ὅτε ἡπόρει, πάνυ ἐθαύμαζον εἰ [95b] τι ἔξει τις χρήσασθαι τῷ λόγῳ αὐτοῦ· πάνυ οὖν μοι ἀτόπως ἔδοξεν εὐθὺς τὴν πρώτην ἔφοδον οὐ δέξασθαι τοῦ σοῦ λόγου. ταῦτα δὴ οὐκ ἀν θαυμάσαιμι καὶ τὸν τοῦ Κάδμου λόγον εἰ πάθοι. ὡγαθέ, ἔφη ὁ Σωκράτης, μὴ μέγα λέγε, μή τις ἡμῖν βασκανία περιτρέψῃ τὸν λόγον τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι. ἄλλὰ δὴ ταῦτα μὲν τῷ θεῷ μελήσει, ἡμεῖς δὲ Ὁμηρικῶς ἔγγυς ίόντες πειρώμεθα εἰ ἄρα τι λέγεις. ἔστι δὲ δὴ τὸ κεφάλαιον ὃν ζητεῖς· ἀξιοῖς ἐπιδειχθῆναι ἡμῶν τὴν ψυχὴν ἀνώλεθρόν [95c] τε καὶ ἀθάνατον οὖσαν, εἰ φιλόσοφος ἀνήρ μέλλων ἀποθανεῖσθαι, θαρρῶν τε καὶ ἡγούμενος ἀποθανῶν ἔκει εὖ πράξειν διαφερόντως ἷ εἰ ἐν ἄλλῳ βίῳ βιοὺς ἐτελεύτα, μὴ ἀνόητόν τε καὶ ἡλίθιον θάρρος θαρρήσει. τὸ δὲ ἀποφαίνειν ὅτι ίσχυρόν τί ἔστιν ἷ ψυχὴ καὶ θεοειδὲς καὶ ἦν ἔτι πρότερον, πρὶν ἡμᾶς ἀνθρώπους γενέσθαι, οὐδὲν κωλύειν φῆς πάντα ταῦτα μηνύειν ἀθανασίαν μὲν μή, ὅτι δὲ πολυχρόνιόν τέ ἔστιν ψυχὴ καὶ ἦν που πρότερον ἀμήχανον ὅσον χρόνον καὶ ἥδει τε

καὶ ἔπραττεν πολλὰ ἄττα· ἀλλὰ γὰρ οὐδέν [95d] τι μᾶλλον ἦν ἀθάνατον, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ εἰς ἀνθρώπου σῶμα ἐλθεῖν ἀρχὴ ἦν αὐτῇ ὀλέθρου, ὥσπερ νόσος· καὶ ταλαιπωρουμένη τε δὴ τοῦτον τὸν βίον ζῷη καὶ τελευτῶσά γε ἐν τῷ καλούμενῷ θαυάτῳ ἀπολλύοιτο. διαφέρει δὲ δὴ φῆς οὐδὲν εἴτε ἅπαξ εἰς σῶμα ἔρχεται εἴτε πολλάκις, πρός γε τὸ ἔκαστον ἡμῶν φοβεῖσθαι· προσήκει γὰρ φοβεῖσθαι, εἰ μὴ ἀνόητος εἴη, τῷ μὴ εἰδότι μηδὲ ἔχοντι λόγον διδόναι ὡς [95e] ἀθάνατόν ἔστι. τοιαῦτ' ἄττα ἔστιν, οἷμαι, ὡς Κέβης, ἢ λέγεις· καὶ ἔξεπίτηδες πολλάκις ἀναλαμβάνω, ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς, εἴ τέ τι βιούλει, προσθῆς ἡ ἀφέλης. καὶ ὁ Κέβης, ἀλλ' οὐδὲν ἔγωγε ἐν τῷ παρόντι, ἔφη, οὕτε ἀφελεῖν οὕτε προσθεῖναι δέομαι· ἔστι δὲ ταῦτα ἢ λέγω. ὁ οὖν Σωκράτης συχνὸν χρόνον ἐπισχὼν καὶ πρὸς ἑαυτόν τι σκεψάμενος, οὐ φαῦλον πρᾶγμα, ἔφη, ὡς Κέβης, ζητεῖς· δόλως γὰρ δεῖ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τὴν αἰτίαν διαπραγματεύσασθαι.

St. 96a

ἔγὼ οὖν σοι δίειμι περὶ αὐτῶν, ἐὰν βιούλη, τά γε ἐμὰ πάθη· ἔπειτα ἂν τί σοι χρήσιμον φαίνηται ὃν ἀν λέγω, πρὸς τὴν πειθῶ περὶ ὃν δὴ λέγεις χρήση. ἀλλὰ μήν, ἔφη ὁ Κέβης, βιούλομαί γε. ἄκουε τοίνυν ὡς ἔροῦντος. ἔγὼ γάρ, ἔφη, ὡς Κέβης, νέος ὃν θαυμαστῶς ὡς ἐπεθύμησα ταύτης τῆς σοφίας ἦν δὴ καλοῦσι περὶ φύσεως ἴστορίαν· ὑπερήφανος γάρ μοι ἐδόκει εἶναι, εἰδέναι τὰς αἰτίας ἐκάστου, διὰ τί γίγνεται ἔκαστον καὶ διὰ τί ἀπόλλυται καὶ διὰ τί ἔστι. καὶ πολλάκις ἐμαυτὸν [96b] ἄνω κάτω μετέβαλλον σκοπῶν πρῶτον τὰ τοιάδε· ἀρ' ἐπειδὰν τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν σηπεδόνα τινὰ λάβῃ, ὡς τινες ἔλεγον, τότε δὴ τὰ ζῷα συντρέφεται; καὶ πότερον τὸ αἷμα ἔστιν ὡς φρονοῦμεν, ἡ ὁ ἄηρ ἡ τὸ πῦρ; ἡ τούτων μὲν οὐδέν, ὁ δ' ἐγκέφαλός ἔστιν ὁ τὰς αἰσθήσεις παρέχων τοῦ ἀκούειν καὶ ὄραν καὶ ὀσφραίνεσθαι, ἐκ τούτων δὲ γίγνοιτο μνήμη καὶ δόξα, ἐκ δὲ μνήμης καὶ δόξης λαβούσης τὸ ἡρεμεῖν, κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι ἐπιστήμην; καὶ αὖ τούτων τὰς φθορᾶς σκοπῶν, καὶ τὰ περὶ τὸν οὐρανόν τε [96c] καὶ τὴν γῆν πάθη, τελευτῶν οὗτως ἐμαυτῷ ἔδοξα πρὸς ταύτην τὴν σκέψιν ἀφυῆς εἶναι ὡς οὐδὲν χρῆμα. τεκμήριον δέ σοι ἔρω ἰκανόν· ἔγὼ γὰρ ἢ καὶ πρότερον σαφῶς ἡπιστάμην, ὡς γε ἐμαυτῷ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐδόκουν, τότε ὑπὸ ταύτης τῆς σκέψεως οὕτω σφόδρα ἐτυφλώθην, ὥστε ἀπέμαθον καὶ ταῦτα ἢ πρὸ τοῦ ὥμην εἰδέναι, περὶ ἄλλων τε πολλῶν καὶ διὰ τί ἄνθρωπος αὐξάνεται. τοῦτο γὰρ ὧμην πρὸ τοῦ παντὶ δῆλον εἶναι, ὅτι διὰ τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν· [96d] ἐπειδὰν γὰρ ἐκ τῶν σιτίων ταῖς μὲν σαρξὶ σάρκες προσγένωνται, τοῖς δὲ ὄστοις ὄστα, καὶ οὕτω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ τοῖς ἄλλοις τὰ αὐτῶν οἰκεῖα ἐκάστοις προσγένηται, τότε δὴ τὸν ὄλιγον ὅγκον ὄντα ὕστερον πολὺν γεγονέναι, καὶ οὕτω γίγνεσθαι τὸν σμικρὸν ἄνθρωπον μέγαν. οὕτως τότε ὧμην· οὐ δοκῶ σοι μετρίως; ἔμοιγε, ἔφη ὁ Κέβης. σκέψαι δὴ καὶ τάδε ἔτι. ὧμην γὰρ ἰκανῶς μοι δοκεῖν, ὅπότε τις φαίνοιτο ἄνθρωπος παραστὰς μέγας σμικρῷ μείζων εἶναι [96e] αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, καὶ ἵππος ἵππου· καὶ ἔτι γε τούτων ἐναργέστερα, τὰ δέκα μοι ἐδόκει τῶν ὀκτὼ πλέονα εἶναι διὰ τὸ δύο αὐτοῖς προσεῖναι, καὶ τὸ δίπηχυ τοῦ πηχυαίου μεῖζον εἶναι διὰ τὸ ἡμίσει αὐτοῦ ὑπερέχειν. νῦν δὲ δῆ, ἔφη ὁ Κέβης, τί σοι δοκεῖ περὶ αὐτῶν;

St. 97a

πόρρω που, ἔφη, νὴ Δία ἐμὲ εἶναι τοῦ οἰεσθαι περὶ τούτων του τὴν αἰτίαν εἰδέναι, ὃς γε οὐκ ἀποδέχομαι ἐμαυτοῦ οὐδὲν ὡς ἐπειδὰν ἐνί τις προσθῇ ἔν, ἡ τὸ ἐν ὡς προσετέθη δύο γέγονεν, ἡ τὸ προστεθέν, ἡ τὸ προστεθὲν καὶ ὡς προσετέθη διὰ τὴν πρόσθεσιν τοῦ ἐτέρου τῷ ἐτέρῳ δύο ἐγένετο· θαυμάζω γὰρ εἰ ὅτε μὲν ἐκάτερον αὐτῶν χωρὶς ἀλλήλων ἦν, ἐν ἄρα ἐκάτερον ἦν καὶ οὐκ ἥστην τότε δύο, ἐπεὶ δ' ἐπλησίασαν ἀλλήλοις, αὕτη ἄρα αἰτία αὐτοῖς ἐγένετο τοῦ δύο γενέσθαι, ἡ σύνοδος τοῦ πλησίου ἀλλήλων τεθῆναι. οὐδέ γε ὡς ἔάν τις ἐν διασχίσῃ, δύναμαι ἔτι πείθεσθαι ὡς αὕτη αὖ αἰτία γέγονεν, ἡ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι· ἐναυτίᾳ γὰρ γίγνεται [97b] ἡ τότε αἰτία τοῦ δύο γίγνεσθαι. τότε μὲν γὰρ ὅτι συνήγετο πλησίον ἀλλήλων καὶ προσετίθετο ἐτερον ἐτέρῳ, νῦν δ' ὅτι ἀπάγεται καὶ χωρίζεται ἐτερον ἀφ' ἐτέρου. οὐδέ γε δι' ὅτι ἐν γίγνεται ὡς ἐπίσταμαι, ἔτι πείθω ἐμαυτόν, οὐδ' ἄλλο οὐδὲν ἐνὶ λόγῳ δι' ὅτι γίγνεται ἡ ἀπόλλυται ἡ ἔστι, κατὰ τούτον τὸν τρόπον τῆς μεθόδου, ἀλλά τιν' ἄλλον τρόπον αὐτὸς εἰκῇ φύρω, τοῦτον δὲ οὐδαμῇ προσίεμαι. ἀλλ' ἀκούσας μέν ποτε ἐκ βιβλίου τινός, ὡς ἔφη, Ἀναξαγόρου ἀναγιγνώσκοντος, [97c] καὶ λέγοντος ὡς ἄρα νοῦς ἔστιν ὁ διακοσμῶν τε καὶ πάντων αἰτιος, ταύτη δὴ τῇ αἰτίᾳ ἥστην τε καὶ ἔδοξε μοι τρόπον τινὰ εὖ ἔχειν τὸ τὸν νοῦν εἶναι πάντων

αῖτιον, καὶ ἡγησάμην, εἰ τοῦθ' οὕτως ἔχει, τόν γε νοῦν κοσμοῦντα πάντα κοσμεῖν καὶ ἔκαστον τιθέναι ταύτη σπη ἀν βέλτιστα ἔχῃ· εἰ οὖν τις βούλοιτο τὴν αἰτίαν εὑρεῖν περὶ ἐκάστου σπη γίγνεται ἡ ἀπόλλυται ἡ ἔστι, τοῦτο δεῖν περὶ αὐτοῦ εὑρεῖν, σπη βέλτιστου αὐτῷ ἔστιν ἡ εἶναι ἡ ἄλλο [97d] ὅτιον πάσχειν ἡ ποιεῖν· ἐκ δὲ δὴ τοῦ λόγου τούτου οὐδὲν ἄλλο σκοπεῖν προσήκειν ἀνθρώπῳ καὶ περὶ αὐτοῦ ἐκείνου καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀλλ' ἡ τὸ ἄριστον καὶ τὸ βέλτιστον. ἀναγκαῖον δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ τὸ χεῖρον εἰδέναι· τὴν αὐτὴν γὰρ εἶναι ἐπιστήμην περὶ αὐτῶν. ταῦτα δὴ λογιζόμενος ἀσμενος ὑπρήκενται ὥμην διδάσκαλον τῆς αἰτίας περὶ τῶν ὄντων κατὰ νοῦν ἐμαυτῷ, τὸν Ἀναξαγόραν, καὶ μοι φράσειν πρῶτον μὲν πότερον ἡ γῇ πλατεῖά ἔστιν ἡ στρογγύλη, [97e] ἐπειδὴ δὲ φράσειν, ἐπεκδιηγήσεσθαι τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀνάγκην, λέγοντα τὸ ἄμεινον καὶ ὅτι αὐτὴν ἄμεινον ἦν τοιαύτην εἶναι· καὶ εἰ ἐν μέσῳ φαίη εἶναι αὐτήν, ἐπεκδιηγήσεσθαι ὡς ἄμεινον ἦν αὐτὴν ἐν μέσῳ φαίη εἶναι· καὶ εἴ μοι

St. 98a

ταῦτα ἀποφαίνοι, παρεσκευάσμην ὡς οὐκέτι ποθεσόμενος αἰτίας ἄλλο εἶδος.

St. 99a

καὶ δὴ καὶ περὶ ἡλίου οὕτω παρεσκευάσμην ὠσαύτως πευσόμενος, καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων, τάχους τε πέρι πρὸς ἄλληλα καὶ τροπῶν καὶ τῶν ἄλλων παθημάτων, πῇ ποτε ταῦτ' ἄμεινόν ἔστιν ἔκαστον καὶ ποιεῖν καὶ πάσχειν ἢ πάσχει. οὐ γὰρ ἀν ποτε αὐτὸν ὥμην, φάσκοντά γε ὑπὸ νοῦ αὐτὰ κεκοσμῆσθαι, ἄλλην τινὰ αὐτοῖς αἰτίαν ἐπενεγκεῖν ἡ ὅτι βέλτιστον αὐτὰ οὕτως ἔχειν ἔστιν [98b] ὥσπερ ἔχει· ἔκαστω οὖν αὐτῶν ἀποδιδόντα τὴν αἰτίαν καὶ κοινῇ πᾶσι τὸ ἔκαστω βέλτιστον ὥμην καὶ τὸ κοινὸν πᾶσιν ἐπεκδιηγήσεσθαι ἀγαθόν· καὶ οὐκ ἀν ἀπεδόμην πολλοῦ τὰς ἐλπίδας, ἀλλὰ πάνυ σπουδῇ λαβὼν τὰς βίβλους ὡς τάχιστα οἴος τ' ἡ ἀνεγίγνωσκον, ἵν' ὡς τάχιστα εἰδείην τὸ βέλτιστον καὶ τὸ χεῖρον. ἀπὸ δὴ θαυμαστῆς ἐλπίδος, ὡς ἐταίρε, ὧχόμην φερόμενος, ἐπειδὴ προϊὼν καὶ ἀναγιγνώσκων ὄρῳ ἄνδρα τῷ μὲν νῷ οὐδὲν χρώμενον οὐδέ τινας αἰτίας ἐπαιτιώμενον εἰς τὸ διακοσμεῖν [98c] τὰ πράγματα, ἀέρας δὲ καὶ αἰθέρας καὶ ὕδατα αἰτιώμενον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ ἄτοπα. καί μοι ἔδοξεν ὁμοιότατον πεπονθέναι ὥσπερ ἀν εἴ τις λέγων ὅτι Σωκράτης πάντα ὅσα πράττει νῷ πράττει, καπειτα ἐπιχειρήσας λέγειν τὰς αἰτίας ἔκαστων ὡν πράττω, λέγοι πρῶτον μὲν ὅτι διὰ ταῦτα νῦν ἐνθάδε κάθημαι, ὅτι σύγκειται μου τὸ σῶμα ἐξ ὁστῶν καὶ νεύρων, καὶ τὰ μὲν ὁστᾶ ἔστιν στερεὰ καὶ διαφυάς ἔχει χωρὶς ἀπ' ἀλλήλων, τὰ δὲ νεῦρα οἷα ἐπιτείνεσθαι καὶ [98d] ἀνίεσθαι, περιαμπέχοντα τὰ ὁστᾶ μετὰ τῶν σαρκῶν καὶ δέρματος δ συνέχει αὐτά· αἰωρουμένων οὖν τῶν ὁστῶν ἐν ταῖς αὐτῶν συμβολαῖς χαλῶντα καὶ συντείνοντα τὰ νεῦρα κάμπτεσθαι που ποιεῖ οἴον τ' εἶναι ἐμὲ νῦν τὰ μέλη, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν συγκαμφθεὶς ἐνθάδε κάθημαι· καὶ αὖ περὶ τοῦ διαλέγεσθαι οὐδὲν ἐτέρας τοιαύτας αἰτίας λέγοι, φωνάς τε καὶ ἀέρας καὶ ἄκοας καὶ ἄλλα μυρία τοιαύτα [98e] αἰτιώμενος, ἀμελήσας τὰς ὡς ἀληθῶς αἰτίας λέγειν, ὅτι, ἐπειδὴ Αθηναίοις ἔδοξε βέλτιον εἶναι ἐμοῦ καταψηφίσασθαι, διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐμοὶ βέλτιον αὖ δέδοκται ἐνθάδε καθῆσθαι, καὶ δικαιότερον παραμένοντα ὑπέχειν τὴν δίκην ἥν ἀν κελεύσωσιν· ἐπεὶ νὴ τὸν κύνα, ὡς ἐγῶμαι, πάλαι ἀν ταῦτα τὰ νεῦρα καὶ τὰ ὁστᾶ ἡ περὶ Μέγαρα ἡ Βοιωτοὺς ἥν, ὑπὸ δόξης φερόμενα τοῦ βελτίστου, εἰ μὴ δικαιότερον ὥμην καὶ κάλλιον εἶναι πρὸ τοῦ φεύγειν τε καὶ ἀποδιδράσκειν ὑπέχειν τῇ πόλει δίκην ἥντιν' ἀν τάττη· ἀλλ' αἴτια μὲν τὰ τοιαῦτα καλεῖν λίαν ἄτοπον· εἰ δέ τις λέγοι ὅτι ἀνευ τοῦ τὰ τοιαῦτα ἔχειν καὶ ὁστᾶ καὶ νεῦρα καὶ ὅσα ἄλλα ἔχω οὐκ ἀν οἴος τ' ἡ ποιεῖν τὰ δόξαντά μοι, ἀληθῆ ἀν λέγοι· ὡς μέντοι διὰ ταῦτα ποιῶ ἢ ποιῶ, καὶ ταῦτα νῷ πράττων, ἀλλ' οὐ τῇ [99b] τοῦ βελτίστου αἱρέσει, πολλὴ ἀν καὶ μακρὰ ῥαθυμία εἴη τοῦ λόγου. τὸ γὰρ μὴ διελέσθαι οἴον τ' εἶναι ὅτι ἄλλο μέν τι ἔστι τὸ αἴτιον τῷ ὄντι, ἄλλο δὲ ἐκεῖνο ἀνευ οὐ τὸ αἴτιον οὐκ ἀν ποτ' εἴη αἴτιον· δὲ δὴ μοι φαίνονται ψηλαφῶντες οἱ πολλοὶ ὥσπερ ἐν σκότει, ἀλλοτρίῳ ὄνόματι προσχρώμενοι, ὡς αἴτιον αὐτὸ προσαγορεύειν. διὸ δὴ καὶ ὁ μέν τις δίνην περιτιθεὶς τῇ γῇ ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ μένειν δὴ ποιεῖ τὴν γῆν, ὁ δὲ ὥσπερ καρδόπω πλατείᾳ βάθρον τὸν ἀέρα ὑπερείδει· τὴν [99c] δὲ τοῦ ὡς οἴον τε βέλτιστα αὐτὰ τεθῆναι δύναμιν οὕτω νῦν κείσθαι, ταύτην οὔτε ζητοῦσιν οὔτε τινὰ οἴονται δαιμονίαν ισχὺν ἔχειν, ἀλλὰ ἡγοῦνται τούτου Ἀτλαντα ἃν ποτε ισχυρότερον καὶ ἀθανατώτερον καὶ μᾶλλον ἀπαντα συνέχοντα ἔξευρεῖν, καὶ ὡς ἀληθῶς τὸ ἀγαθὸν καὶ δέον συνδεῖν καὶ συνέχειν οὐδὲν οἴονται. ἐγὼ μὲν οὖν τῆς τοιαύτης αἰτίας ὅπη ποτὲ ἔχει

μαθητής ὁτουοῦν ἡδιστ' ἀν γενοίμην· ἐπειδὴ δὲ ταύτης ἐστερήθην καὶ οὕτ’ αὐτὸς εὔρειν οὕτε παρ’ ἄλλου μαθεῖν οἶός τε ἔγενόμην, τὸν δεύτερον πλοῦν [99d] ἐπὶ τὴν τῆς αἰτίας ζήτησιν ἣ πεπραγμάτευμαὶ βούλει σοι, ἔφη, ἐπίδειξιν ποιήσωμαι, ὡς Κέβης; ὑπερφυῶς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς βούλομαι. ἔδοξε τοίνυν μοι, ἡ δ' ὅς, μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ ἀπειρήκη τὰ ὄντα σκοπῶν, δεῖν εὐλαβηθῆναι μὴ πάθοιμι ὅπερ οἱ τὸν ἥλιον ἐκλείποντα θεωροῦντες καὶ σκοπούμενοι πάσχουσιν· διαφθείρονται γάρ που ἔνιοι τὰ ὄμματα, ἐὰν μὴ ἐν ὕδατι ἡ τινὶ [99e] τοιούτῳ σκοπῶνται τὴν εἰκόνα αὐτοῦ. τοιοῦτόν τι καὶ ἐγὼ διενοήθην, καὶ ἔδεισα μὴ παντάπασι τὴν ψυχὴν τυφλωθείην βλέπων πρὸς τὰ πράγματα τοῖς ὄμμασι καὶ ἐκάστῃ τῶν αἰσθήσεων ἐπιχειρῶν ἀπτεσθαι αὐτῶν. ἔδοξε δῆ μοι χρῆναι εἰς τοὺς λόγους καταφυγόντα ἐν ἐκείνοις σκοπεῖν τῶν ὄντων τὴν ἀλήθειαν.

St. 100a

ἴσως μὲν οὖν ὡς εἰκάζω τρόπον τινὰ οὐκ ἔοικεν· οὐ γὰρ πάνυ συγχωρῶ τὸν ἐν τοῖς λόγοις σκοπούμενον τὰ ὄντα ἐν εἰκόσι μᾶλλον σκοπεῖν ἡ τὸν ἐν τοῖς ἔργοις. ἀλλ' οὖν δὴ ταύτη γε ὥρμησα, καὶ ὑποθέμενος ἐκάστοτε λόγον ὃν ἀν κρίνω ἐρρωμενέστατον εἴναι, ἀ μὲν ἄν μοι δοκῇ τούτῳ συμφωνεῖν τίθημι ὡς ἀληθῆ ὄντα, καὶ περὶ αἰτίας καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων ὄντων, ἀ δ' ἀν μή, ὡς οὐκ ἀληθῆ. βούλομαι δέ σοι σαφέστερον εἰπεῖν ἂ λέγω· οἶμαι γάρ σε νῦν οὐ μανθάνειν. οὐ μὰ τὸν Δία, ἔφη ὁ Κέβης, οὐ σφόδρα. ἀλλ', [100b] ἡ δ' ὅς, ὡδε λέγω, οὐδὲν καινὸν, ἀλλ' ἀπερ ἀεί τε ἄλλοτε καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι λόγῳ οὐδὲν πέπαυμαι λέγων. ἔρχομαι γὰρ δὴ ἐπιχειρῶν σοι ἐπιδείξασθαι τῆς αἰτίας τὸ εἶδος ὃ πεπραγμάτευμαὶ, καὶ εἴμι πάλιν ἐπ' ἐκείνα τὰ πολυθρύλητα καὶ ἄρχομαι ἀπ' ἐκείνων, ὑποθέμενος εἴναι τι καλὸν αὐτὸν καθ' αὐτὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ μέγα καὶ τάλλα πάντα· ἂ εἴ μοι δίδως τε καὶ συγχωρεῖς εἴναι ταῦτα, ἐλπίζω σοι ἐκ τούτων τὴν αἰτίαν ἐπιδείξειν καὶ ἀνευρήσειν ὡς ἀθάνατον ἡ ψυχή. ἀλλὰ [100c] μήν, ἔφη ὁ Κέβης, ὡς διδόντος σοι οὐκ ἀν φθάνοις περαίνων. σκόπει δῆ, ἔφη, τὰ ἔξης ἐκείνοις ἐάν σοι συνδοκῇ ὕσπερ ἐμοί. φαίνεται γάρ μοι, εἴ τι ἐστιν ἄλλο καλὸν πλὴν αὐτὸν τὸ καλόν, οὐδὲ δι' ἐν ἄλλῳ καλὸν εἴναι ἡ διότι μετέχει ἐκείνου τοῦ καλοῦ· καὶ πάντα δὴ οὕτως λέγω. τῇ τοιᾶδε αἰτίᾳ συγχωρεῖς; συγχωρῶ, ἔφη. οὐ τοίνυν, ἡ δ' ὅς, ἔτι μανθάνω οὐδὲ δύναμαι τὰς ἄλλας αἰτίας τὰς σοφὰς ταύτας γιγνώσκειν· ἀλλ' ἐάν τίς μοι λέγῃ δι' [100d] ὅτι καλόν ἐστιν ὄτιον, ἡ χρῶμα εύανθες ἔχον ἡ σχῆμα ἡ ἄλλο ὄτιον τῶν τοιούτων, τὰ μὲν ἄλλα χαίρειν ἔω, — ταράττομαι γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσι — τοῦτο δὲ ἀπλῶς καὶ ἀτέχνως καὶ ἴσως εὐήθως ἔχω παρ' ἐμαυτῷ, ὅτι οὐκ ἄλλο τι ποιεῖ αὐτὸν καλὸν ἡ ἐκείνου τοῦ καλοῦ εἴτε παρουσία εἴτε κοινωνία εἴτε ὅπη δὴ καὶ ὅπως προσγενομένη· οὐ γὰρ ἔτι τοῦτο δισχυρίζομαι, ἀλλ' ὅτι τῷ καλῷ πάντα τὰ καλὰ γίγνεται καλά. τοῦτο γάρ μοι δοκεῖ ἀσφαλέστατον εἴναι καὶ ἐμαυτῷ ἀποκρίνασθαι καὶ ἄλλω, καὶ τούτου ἔχόμενος ἡγοῦμαι [100e] οὐκ ἄν ποτε πεσεῖν, ἀλλ' ἀσφαλὲς εἴναι καὶ ἐμοὶ καὶ ὄτωοῦν ἄλλω ἀποκρίνασθαι ὅτι τῷ καλῷ τὰ καλὰ γίγνεται καλά· ἡ οὐ καὶ σοὶ δοκεῖ; δοκεῖ. καὶ μεγέθει ἄρα τὰ μεγάλα μεγάλα καὶ τὰ μείζω μείζω, καὶ σμικρότητι τὰ ἐλάττω ἐλάττω; ναί.

St. 101a

οὐδὲ σὺ ἀρ' ἀν ἀποδέχοιο εἴ τίς τινα φαίη ἔτερον ἔτερον τῇ κεφαλῇ μείζω εἴναι, καὶ τὸν ἐλάττω τῷ αὐτῷ τούτῳ ἐλάττω, ἀλλὰ διαμαρτύροιο ἀν ὅτι σὺ μὲν οὐδὲν ἄλλο λέγεις ἡ ὅτι τὸ μείζον πᾶν ἔτερον ἔτερον οὐδενὶ ἄλλῳ μείζον ἐστιν ἡ μεγέθει, καὶ διὰ τοῦτο μείζον, διὰ τὸ μέγεθος, τὸ δὲ ἔλαττον οὐδενὶ ἄλλῳ ἔλαττον ἡ σμικρότητι, καὶ διὰ τοῦτο ἔλαττον, διὰ τὴν σμικρότητα, φοβούμενος οἶμαι μή τίς σοι ἐναντίος λόγος ἀπαντήσῃ, ἐὰν τῇ κεφαλῇ μείζονά τινα φῆς εἴναι καὶ ἐλάττω, πρῶτον μὲν τῷ αὐτῷ τὸ μείζον μείζον εἴναι καὶ τὸ ἔλαττον ἔλαττον, ἐπειτα τῇ κεφαλῇ σμικρῷ οὕσῃ τὸν μείζω [101b] μείζω εἴναι, καὶ τοῦτο δὴ τέρας εἴναι, τὸ σμικρῷ τινι μέγαν τινὰ εἴναι· ἡ οὐκ ἀν φοβοῖο ταῦτα; καὶ ὁ Κέβης γελάσας, ἔγωγε, ἔφη. οὐκοῦν, ἡ δ' ὅς, τὰ δέκα τῶν ὀκτὼ δυοῖν πλείω εἴναι, καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ὑπερβάλλειν, φοβοῖο ἀν λέγειν, ἀλλὰ μὴ πλήθει καὶ διὰ τὸ πλήθος; καὶ τὸ δίπηχον τοῦ πηχυαίου ἡμίσει μείζον εἴναι ἀλλ' οὐ μεγέθει; ὁ αὐτὸς γάρ που φόβος. πάνυ γ', ἔφη. τί δέ; ἐνὶ ἐνὸς προστεθέντος τὴν πρόσθεσιν αἰτίαν εἴναι τοῦ [101c] δύο γενέσθαι ἡ διασχισθέντος τὴν σχίσιν οὐκ εύλαβοῖο ἀν λέγειν; καὶ μέγα ἀν βιώης ὅτι οὐκ οἰσθα ἄλλως πως ἔκαστον γιγνόμενον ἡ μετασχὸν τῆς ιδίας οὐσίας ἐκάστου οὗ ἀν μετάσχῃ, καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἔχεις ἄλλην τινὰ αἰτίαν τοῦ δύο γενέσθαι ἀλλ' ἡ τὴν τῆς δυάδος μετάσχεσιν, καὶ δεῖν τούτου μετασχεῖν τὰ μέλλοντα δύο ἐσεσθαι, καὶ

μονάδος ὁ ἀν μέλλη ἐν ἔσεσθαι, τὰς δὲ σχίσεις ταύτας καὶ προσθέσεις καὶ τὰς ἄλλας τὰς τοιαύτας κομψείας ἐώης ἀν χαίρειν, παρεὶς ἀποκρίνασθαι τοῖς σεαυτοῦ σοφωτέροις· σὺ δὲ δεδιὼς ἄν, τὸ λεγόμενον, [101d] τὴν σαυτοῦ σκιὰν καὶ τὴν ἀπειρίαν, ἔχόμενος ἐκείνου τοῦ ἀσφαλοῦς τῆς ὑποθέσεως, οὕτως ἀποκρίναιο ἄν. εἰ δέ τις αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως ἔχοιτο, χαίρειν ἐώης ἀν καὶ οὐκ ἀποκρίναιο ἔως ἀν τὰ ἀπ' ἐκείνης ὅρμηθέντα σκέψαιο εἴς σοι ἀλλήλοις συμφωνεῖ ἡ διαφωνεῖ· ἐπειδὴ δὲ ἐκείνης αὐτῆς δέοι σε διδόναι λόγον, ὥσπατας ἄν διδοίης, ἄλλην αὐτὸύθεσιν ὑποθέμενος ἦτις τῶν ἄνωθεν βελτίστη φαίνοιτο, ἔως [101e] ἐπί τι ίκανὸν ἔλθοις, ἀμα δὲ οὐκ ἄν φύριοι ὥσπερ οἱ ἀντιλογικοὶ περὶ τε τῆς ἀρχῆς διαλεγόμενος καὶ τῶν ἐξ ἐκείνης ὠρμημένων, εἴπερ βούλοιο τι τῶν ὅντων εὔρειν; ἐκείνοις μὲν γάρ ισως οὐδὲ εἴς περὶ τούτου λόγος οὐδὲ φροντίς· ίκανοὶ γάρ ὑπὸ σοφίας ὁμοῦ πάντα κυκῶντες ὅμως δύνασθαι αὐτοῖς ἀρέσκειν· σὺ δ', εἴπερ εἴ τῶν φιλοσόφων,

St. 102a

οἵμαι ἄν ὡς ἐγὼ λέγω ποιοῖς. ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις, ὁ τε Σιμμίας ἄμα καὶ ὁ Κέβης. νὴ Δία, ὡ Φαίδων, εἰκότως γε· θαυμαστῶς γάρ μοι δοκεῖ ὡς ἐναργῶς τῷ καὶ σμικρὸν νοῦν ἔχοντι εἰπεῖν ἐκείνος ταῦτα. πάνυ μὲν οὖν, ὡ Ἐχέκρατες, καὶ πᾶσι τοῖς παροῦσιν ἔδοξεν. καὶ γάρ ήμιν τοῖς ἀποῦσι, νῦν δὲ ἀκούουσιν. ἄλλὰ τίνα δὴ ἦν τὰ μετὰ ταῦτα λεχθέντα;

St. 103a

ὡς μὲν ἐγὼ οἴμαι, ἐπεὶ αὐτῷ ταῦτα συνεχωρήθη, καὶ ὡμολογεῖτο εἶναί τι ἔκαστον τῶν εἰδῶν καὶ τούτων τάλλα μεταλαμβάνοντα αὐτῶν τούτων τὴν ἐπωνυμίαν ἴσχειν, τὸ δὴ μετὰ ταῦτα ἡρώτα, εἰ δῆ, ἢ δ' ὅς, ταῦτα οὕτως λέγεις, ἀρ' οὐχ, ὅταν Σιμμίαν Σωκράτους φῆς μείζω εἶναι, Φαίδωνος δὲ ἐλάττω, λέγεις τότ' εἶναι ἐν τῷ Σιμμίᾳ ἀμφότερα, καὶ μέγεθος καὶ σμικρότητα; ἔγωγε. ἄλλὰ γάρ, ἢ δ' ὅς, ὁμολογεῖς τὸ τὸν Σιμμίαν ὑπερέχειν Σωκράτους οὐχ ὡς τοῖς ὅρμασι λέγεται οὕτω καὶ τὸ ἀληθὲς ἔχειν; [102c] οὐ γάρ που πεφυκέναι Σιμμίαν ὑπερέχειν τούτῳ, τῷ Σιμμίαν εἶναι, ἄλλὰ τῷ μεγέθει ὃ τυγχάνει ἔχων· οὐδ' αὐτὸν Σωκράτους ὑπερέχειν ὅτι Σωκράτης ὁ Σωκράτης ἐστίν, ἄλλ' ὅτι σμικρότητα ἔχει ὁ Σωκράτης πρὸς τὸ ἐκείνου μέγεθος; ἀληθῆ. οὐδέ γε αὐτὸν Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι τῷ ὅτι Φαίδων ὁ Φαίδων ἐστίν, ἄλλ' ὅτι μέγεθος ἔχει ὁ Φαίδων πρὸς τὴν Σιμμίου σμικρότητα; ἐστι ταῦτα. οὕτως ἄρα ὁ Σιμμίας ἐπωνυμίαν ἔχει σμικρός τε καὶ μέγας εἶναι, ἐν μέσῳ ὧν ἀμφοτέρων, τοῦ μὲν τῷ μεγέθει ὑπερέχειν [102d] τὴν σμικρότητα ὑπέχων, τῷ δὲ τὸ μέγεθος τῆς σμικρότητος παρέχων ὑπερέχον. καὶ ἄμα μειδιάσας, ἔφη, καὶ συγγραφικῶς ἔρειν, ἄλλ' οὖν ἔχει γέ που ὡς λέγω. συνέφη. λέγω δὴ τοῦδε ἔνεκα, βουλόμενος δόξαι σοὶ ὅπερ ἔμοι. ἔμοὶ γάρ φαίνεται οὐ μόνον αὐτὸ τὸ μέγεθος οὐδέποτ' ἔθέλειν ἄμα μέγα καὶ σμικρὸν εἶναι, ἄλλὰ καὶ τὸ ἐν ήμιν μέγεθος οὐδέποτε προσδέχεσθαι τὸ σμικρὸν οὐδὲ ἔθέλειν ὑπερέχεσθαι, ἄλλὰ δυοῖν τὸ ἔτερον, ἡ φεύγειν καὶ ὑπεκχωρεῖν ὅταν αὐτῷ προσίη [102e] τὸ ἐναντίον, τὸ σμικρόν, ἡ προσελθόντος ἐκείνου ἀπολωλέναι· ὑπομένον δὲ καὶ δεξάμενον τὴν σμικρότητα οὐκ ἔθέλειν εἶναι ἔτερον ἡ ὅπερ ἦν. ὥσπερ ἐγὼ δεξάμενος καὶ ὑπομείνας τὴν σμικρότητα, καὶ ἔτι ὧν ὅσπερ είμι, οὗτος ὁ αὐτὸς σμικρός είμι· ἐκείνο δὲ οὐ τετόλμηκεν μέγα ὃν σμικρὸν εἶναι· ὡς δ' αὐτῶς καὶ τὸ σμικρὸν τὸ ἐν ήμιν οὐκ ἔθέλει ποτὲ μέγα γίγνεσθαι οὐδὲ εἶναι, οὐδὲ ἄλλο οὐδὲν τῶν ἐναντίων, ἔτι ὃν ὅπερ ἦν, ἄμα τούναντίον γίγνεσθαι τε καὶ εἶναι, ἄλλ' ἥτοι ἀπέρχεται ἡ ἀπόλλυται ἐν τούτῳ τῷ παθήματι. παντάπασιν, ἔφη ὁ Κέβης, οὕτω φαίνεται μοι. καί τις εἴπε τῶν παρόντων ἀκούσας — ὅστις δ' ἦν, οὐ σαφῶς μέμνημαι — πρὸς Θεῶν, οὐκ ἐν τοῖς πρόσθεν ήμιν λόγοις αὐτὸ τὸ ἐναντίον τῶν νυνὶ λεγομένων ὡμολογεῖτο, ἐκ τοῦ ἐλάττονος τὸ μεῖζον γίγνεσθαι καὶ ἐκ τοῦ μείζονος τὸ ἐλαττόν, καὶ ἀτεχνῶς αὕτη εἶναι ἡ γένεσις τοῖς ἐναντίοις, ἐκ τῶν ἐναντίων; νῦν δέ μοι δοκεῖ λέγεσθαι ὅτι τοῦτο οὐκ ἄν ποτε γένοιτο. καὶ ὁ Σωκράτης παραβαλὼν τὴν κεφαλὴν καὶ ἀκούσας, [103b] ἀνδρικῶς, ἔφη, ἀπεμνημόνευκας, οὐ μέντοι ἐνυοεῖς τὸ διαφέρον τοῦ τε νῦν λεγομένου καὶ τοῦ τότε. τότε μὲν γάρ ἐλέγετο ἐκ τοῦ ἐναντίου πράγματος τὸ ἐναντίον πράγμα γίγνεσθαι, νῦν δέ, ὅτι αὐτὸ τὸ ἐναντίον ἐαυτῷ ἐναντίον οὐκ ἄν ποτε γένοιτο, οὔτε τὸ ἐν ήμιν οὔτε τὸ ἐν τῇ φύσει. τότε μὲν γάρ, ὡ φίλε, περὶ τῶν ἔχόντων τὰ ἐναντία ἐλέγομεν, ἐπονομάζοντες αὐτὰ τῇ ἐκείνων ἐπωνυμίᾳ, νῦν δὲ περὶ ἐκείνων αὐτῶν ὧν ἐνόντων ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν τὰ ὀνομαζόμενα· αὐτὰ [103c] δ' ἐκείνα οὐκ ἄν ποτέ φαμεν ἔθελσαι γένεσιν ἀλλήλων δέξασθαι. καὶ ἄμα βλέψας πρὸς τὸν Κέβητα εἴπεν, ἄρα μή που, ὡ Κέβης, ἔφη, καὶ σέ

τι τούτων ἐτάρασξεν ὡν ὅδε εἶπεν; οὐδ' αὖ, ἔφη ὁ Κέβης, οὗτως ἔχω· καίτοι οὕτι λέγω ὡς οὐ πολλά με ταράττει. συνωμολογήκαμεν ἄρα, ἢ δ' ὅς, ἀπλῶς τοῦτο, μηδέποτε ἐναντίον ἐσαυτῷ τὸ ἐναντίον ἔσεσθαι. παντάπασιν, ἔφη. ἔτι δῆ μοι καὶ τόδε σκέψαι, ἔφη, εἰ ἄρα συνωμολογήσεις. Θερμόν τι καλεῖς καὶ ψυχρόν; ἔγωγε. ἀρ' ὅπερ χιόνα καὶ πῦρ; μὰ [103d] Δί' οὐκ ἔγωγε. ἀλλ' ἔτερόν τι πυρὸς τὸ θερμὸν καὶ ἔτερόν τι χιόνος τὸ ψυχρόν; ναί. ἀλλὰ τόδε γ' οἴμαι δοκεῖ σοι, οὐδέποτε χιόνα γ' οὔσαν δεξαμένην τὸ θερμόν, ὥσπερ ἐν τοῖς πρόσθεν ἐλέγομεν, ἔτι ἔσεσθαι ὅπερ ἦν, χιόνα καὶ θερμόν, ἀλλὰ προσιόντος τοῦ θερμοῦ ἡ ὑπεκχωρήσειν αὐτῷ ἡ ἀπολεῖσθαι. πάνυ γε. καὶ τὸ πῦρ γε αὖ προσιόντος τοῦ ψυχροῦ αὐτῷ ἡ ὑπεξέναι ἡ ἀπολεῖσθαι, οὐ μέντοι ποτὲ τολμήσειν δεξαμένον τὴν ψυχρότητα ἔτι εἶναι ὅπερ ἦν, πῦρ καὶ ψυχρόν. ἀληθῆ, [103e] ἔφη, λέγεις. ἔστιν ἄρα, ἢ δ' ὅς, περὶ ἔνια τῶν τοιούτων, ὥστε μὴ μόνον αὐτὸ τὸ εἶδος ἀξιοῦσθαι τοῦ αὐτοῦ ὄνόματος εἰς τὸν ἀεὶ χρόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι ὃ ἔστι μὲν οὐκ ἐκεῖνο, ἔχει δὲ τὴν ἐκείνου μορφὴν ἀεί, ὅτανπερ ἦ. ἔτι δὲ ἐν τῷδε ἵσως ἔσται σαφέστερον δὲ λέγω· τὸ γὰρ περιττὸν ἀεί που δεῖ τούτου τοῦ ὄνόματος τυγχάνειν ὅπερ νῦν λέγομεν· ἡ οὕ; πάνυ γε.

St. 104a

ἄρα μόνον τῶν ὄντων — τοῦτο γὰρ ἐρωτῶ — ἡ καὶ ἄλλο τι δὲ ἔστι μὲν οὐχ ὅπερ τὸ περιττόν, ὅμως δὲ δεῖ αὐτὸ μετὰ τοῦ ἐσαυτοῦ ὄνόματος καὶ τοῦτο καλεῖν ἀεὶ διὰ τὸ οὕτω πεφυκέναι ὥστε τοῦ περιττοῦ μηδέποτε ἀπολείπεσθαι; λέγω δὲ αὐτὸ εἶναι οἷον καὶ ἡ τριάς πέπονθε καὶ ἄλλα πολλά. σκόπει δὲ περὶ τῆς τριάδος. ἄρα οὐ δοκεῖ σοι τῷ τε αὐτῆς ὄνόματι ἀεὶ προσαγορευτέα εἶναι καὶ τῷ τοῦ περιττοῦ, ὄντος οὐχ ὅπερ τῆς τριάδος; ἀλλ' ὅμως οὕτως πέφυκε καὶ ἡ τριάς καὶ ἡ πεμπτὰς καὶ ὁ ἡμίσυς τοῦ ἀριθμοῦ ἄπας, ὥστε οὐκ [104b] ὧν ὅπερ τὸ περιττὸν ἀεὶ ἔκαστος αὐτῶν ἔστι περιττός· καὶ αὖ τὰ δύο καὶ τὰ τέτταρα καὶ ἄπας ὁ ἔτερος αὖ στίχος τοῦ ἀριθμοῦ οὐκ ὧν ὅπερ τὸ ἄρτιον ὅμως ἔκαστος αὐτῶν ἄρτιός ἔστιν ἀεὶ συγχωρεῖς ἡ οὕ; πῶς γὰρ οὕκ; ἔφη. δὲ τοίνυν, ἔφη, βούλομαι δηλώσαι, ἄθρει. ἔστιν δὲ τόδε, ὅτι φαίνεται οὐ μόνον ἐκεῖνα τὰ ἐναντία ἄλληλα οὐ δεχόμενα, ἀλλὰ καὶ ὅσα οὐκ ὄντ' ἄλλήλοις ἐναντία ἔχει ἀεὶ τάναντία, οὐδὲ ταῦτα ἔοικε δεχομένοις ἐκείνην τὴν ιδέαν ἡ ἀν τῇ ἐν αὐτοῖς οὕσῃ ἐναντία ἦ, ἀλλ' ἐπιούσης αὐτῆς ἥτοι ἀπολλύμενα ἡ ὑπεκχωροῦντα. ἡ οὐ φήσομεν τὰ τρία καὶ ἀπολεῖσθαι πρότερον καὶ ἄλλο ὀτιοῦν πείσεσθαι, πρὶν ὑπομεῖναι ἔτι τρία ὄντα ἄρτια γενέσθαι; πάνυ μὲν οὕν, ἔφη ὁ Κέβης. οὐδὲ μήν, ἢ δ' ὅς, ἐναντίον γέ ἔστι δυάς τριάδι. οὐ γὰρ οὕν. οὐκ ἄρα μόνον τὰ εἶδη τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα ἄλληλα, ἀλλὰ καὶ ἄλλ' ἄττα τὰ ἐναντία οὐχ ὑπομένει ἐπιόντα. ἀληθέστατα, ἔφη, λέγεις. βούλει οὕν, ἢ δ' ὅς, ἐὰν οἷοί τ' ὡμεν, δρισώμεθα ὅποια ταῦτα ἔστιν; πάνυ γε. ἀρ' [104d] οὕν, ἔφη, ὡ Κέβης, τάδε εἶη ἄν, ἂ ὅτι ἀν κατάσχη μὴ μόνον ἀναγκάζει τὴν αὐτοῦ ιδέαν αὐτὸ ἴσχειν, ἀλλὰ καὶ ἐναντίου αὐτῷ ἀεὶ τινος; πῶς λέγεις; ὥσπερ ἄρτι ἐλέγομεν. οἰσθα γὰρ δήπου ὅτι ἂ ἀν ἡ τῶν τριῶν ιδέα κατάσχη, ἀνάγκη αὐτοῖς οὐ μόνον τρισὶν εἶναι ἀλλὰ καὶ περιττοῖς. πάνυ γε. ἐπὶ τὸ τοιοῦτον δή, φαμέν, ἡ ἐναντία ιδέα ἐκείνη τῇ μορφῇ ἡ ἀν τοῦτο ἀπεργάζηται οὐδέποτ' ἀν ἔλθοι. οὐ γάρ. εἰργάζετο δέ γε ἡ περιττή; ναί. ἐναντία δὲ ταῦτη ἡ τοῦ ἄρτιου; ναί. ἐπὶ [104e] τὰ τρία ἄρα ἡ τοῦ ἄρτιου ιδέα οὐδέποτε ἥξει. οὐ δῆτα. ἄμοιρα δή τοῦ ἄρτιου τὰ τρία. ἄμοιρα. ἀνάρτιος ἄρα ἡ τριάς. ναί.

St. 105a

δὲ τοίνυν ἐλεγον δρίσασθαι, ποῖα οὐκ ἐναντία τινὶ ὄντα ὅμως οὐ δέχεται αὐτό, τὸ ἐναντίον — οἷον οὕν ἡ τριάς τῷ ἄρτιῳ οὐκ οὕσα ἐναντία οὐδέν τι μᾶλλον αὐτὸ δέχεται, τὸ γὰρ ἐναντίον ἀεὶ αὐτῷ ἐπιφέρει, καὶ ἡ δυάς τῷ περιττῷ καὶ τὸ πῦρ τῷ ψυχρῷ καὶ ἄλλα πάμπολλα — ἀλλ' ὅρα δὴ εἰ οὕτως δρίζη, μὴ μόνον τὸ ἐναντίον μὴ δέχεσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο, ὃ ἀν ἐπιφέρη τι ἐναντίον ἐκείνῳ, ἔφ' ὅτι ἀν αὐτὸ ἴη, αὐτὸ τὸ ἐπιφέρον τὴν τοῦ ἐπιφερομένου ἐναντιότητα μηδέποτε δέξασθαι. πάλιν δὲ ἀναμιμνήσκου· οὐ γὰρ χείρον πολλάκις ἀκούειν. τὰ πέντε τὴν τοῦ ἄρτιου οὐ δέχεται, οὐδὲ τὰ δέκα τὴν τοῦ περιττοῦ, τὸ διπλάσιον. τοῦτο μὲν οὕν καὶ αὐτὸ ἄλλω ἐναντίον, ὅμως δὲ τὴν τοῦ [105b] περιττοῦ οὐ δέχεται· οὐδὲ δὴ τὸ ἡμιόλιον οὐδὲ τάλλα τὰ τοιαῦτα, τὸ ἡμίσυ, τὴν τοῦ ὄλου, καὶ τριτημόριον αὖ καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα, εἴπερ ἔπῃ τε καὶ συνδοκεῖ σοι οὕτως. πάνυ σφόδρα καὶ συνδοκεῖ, ἔφη, καὶ ἐπομαί. πάλιν δή μοι, ἔφη, ἐξ ἀρχῆς λέγε. καὶ μή μοι δὲ ἀν ἐρωτῶ ἀποκρίνου, ἀλλὰ μιμούμενος ἐμέ. λέγω δὴ παρ' ἥν τὸ πρῶτον ἐλεγον ἀπόκρισιν, τὴν ἀσφαλῆ ἐκείνην, ἐκ τῶν οὕν λεγομένων ἄλλην δρῶν

άσφαλειαν. εἰ γὰρ ἔροιό με ὡς ἀν τί ἐν τῷ σώματι ἐγγένηται θερμὸν ἔσται, οὐ τὴν ἀσφαλῆ σοι ἐρῶ ἀπόκρισιν ἐκείνην τὴν ἀμαθῆ, ὅτι ὡς ἀν θερμότης, ἀλλὰ κομψοτέραν ἐκ τῶν νῦν, ὅτι ὡς ἀν πῦρ· οὐδὲ ἀν ἔρη ὡς ἀν σώματι τί ἐγγένηται νοσήσει, οὐκ ἐρῶ ὅτι ὡς ἀν νόσος, ἀλλ' ὡς ἀν πυρετός· οὐδ' ὡς ἀν ἀριθμῷ τί ἐγγένηται περιττὸς ἔσται, οὐκ ἐρῶ ὡς ἀν περιττότης, ἀλλ' ὡς ἀν μονάς, καὶ τάλλα οὕτως. ἀλλ' ὅρα εἰ ἥδη ἰκανῶς οἴσθ' ὅτι βούλομαι. ἀλλὰ πάνυ ἰκανῶς, ἔφη. ἀποκρίνου δῆ, ἦ δ' ὅς, ὡς ἀν τί ἐγγένηται σώματι ζῶν ἔσται; ὥι ἀν ψυχή, ἔφη. οὐκοῦν [105d] ἀεὶ τοῦτο οὕτως ἔχει; πῶς γὰρ οὐχί; ἦ δ' ὅς. ψυχὴ ἄρα ὅτι ἀν αὐτῇ κατάσχῃ, ἀεὶ ἥκει ἐπ' ἐκεῖνο φέρουσα ζωήν; ἥκει μέντοι, ἔφη. πότερον δ' ἔστι τι ζωὴ ἐναντίον ἢ οὐδέν; ἔστιν, ἔφη. τί; **Θάνατος.** οὐκοῦν ψυχὴ τὸ ἐναντίον ὡς αὐτῇ ἐπιφέρει ἀεὶ οὐ μή ποτε δέξηται, ὡς ἐκ τῶν πρόσθεν ὡμολόγηται; καὶ μάλα σφόδρα, ἔφη ὁ **Κέβης.** τί οὖν; τὸ μὴ δεχόμενον τὴν τοῦ ἀρτίου ιδέαν τί νυνδὴ ὡνομάζομεν; ἀνάρτιον, ἔφη. τὸ δὲ δίκαιον μὴ δεχόμενον καὶ δὲ ἀν μουσικὸν μὴ δέχηται; ἄμουσον, [105e] ἔφη, τὸ δὲ ἄδικον. εἰεν· δὲ δὲ ἀν θάνατον μὴ δέχηται τί καλοῦμεν; ἀθάνατον, ἔφη. οὐκοῦν ψυχὴ οὐ δέχεται θάνατον; οὐ. ἀθάνατον ἄρα ψυχή. ἀθάνατον. εἰεν, ἔφη· τοῦτο μὲν δὴ ἀποδεῖχθαι φῶμεν; ἢ πῶς δοκεῖ; καὶ μάλα γε ἰκανῶς, ὡς **Σώκρατες.**

St. 106a

τί οὖν, ἦ δ' ὅς, ὡς **Κέβης;** εἰ τῷ ἀναρτίῳ ἀναγκαῖον ἦν ἀνωλέθρω εἶναι, ἄλλο τι τὰ τρία ἢ ἀνώλεθρα ἀν ἦν; πῶς γὰρ οὗ; οὐκοῦν εἰ καὶ τὸ ἀθερμὸν ἀναγκαῖον ἦν ἀνώλεθρον εἶναι, ὅπότε τις ἐπὶ **χιόνα** θερμὸν ἐπάγοι, ὑπεξήσει ἀν ἡ **χιὼν** οὕσα σῶς καὶ ἄτηκτος; οὐ γὰρ ἀν ἀπώλετό γε, οὐδ' αὖ ὑπομένουσα ἐδέξατο ἀν τὴν **θερμότητα.** ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. ὡς δ' αὔτως οἴμαι κὰν εἰ τὸ ἄψυκτον ἀνώλεθρον ἦν, ὅπότε ἐπὶ τὸ πῦρ ψυχρόν τι ἐπήσει, οὐποτ' ἀν ἀπεσβέννυτο οὐδ' ἀπώλλυτο, ἀλλὰ σῶν ἀν ἀπελθὸν ὠχετο. ἀνάγκη, ἔφη. οὐκοῦν [106b] καὶ ὥδε, ἔφη, ἀνάγκη περὶ τοῦ ἀθανάτου εἰπεῖν; εἰ μὲν τὸ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρόν ἔστιν, ἀδύνατον ψυχῆ, ὅταν θάνατος ἐπ' αὐτὴν ἦη, ἀπόλλυσθαι. θάνατον μὲν γὰρ δὴ ἐκ τῶν προειρημένων οὐ δέχεται οὐδ' ἔσται τεθνηκεῖα, ὥσπερ τὰ τρία οὐκ ἔσται, ἔφαμεν, ἄρτιον, οὐδέ γ' αὖ τὸ περιττόν, οὐδὲ δὴ πῦρ ψυχρόν, οὐδέ γε ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης. ἀλλὰ τί κωλύει, φαίη ἄν τις, ἄρτιον μὲν τὸ περιττὸν μὴ γίγνεσθαι ἐπιόντος τοῦ ἀρτίου, ὥσπερ ὡμολόγηται, ἀπολομένου [106c] δὲ αὐτοῦ ἀντ' ἐκείνου ἄρτιον γεγονέναι; τῷ ταῦτα λέγοντι οὐκ ἀν ἔχοιμεν διαμαχέσασθαι ὅτι οὐκ ἀπόλλυται· τὸ γὰρ ἀνάρτιον οὐκ ἀνώλεθρόν ἔστιν· ἐπεὶ εἰ τοῦτο ὡμολόγητο ἡμῖν, ῥαδίως ἀν διεμαχόμεθα ὅτι ἐπειθόντος τοῦ ἀρτίου τὸ περιττὸν καὶ τὰ τρία οἰχεται ἀπιόντα· καὶ περὶ πυρὸς καὶ θερμοῦ καὶ τῶν ἄλλων οὕτως ἀν διεμαχόμεθα. ἢ οὕ; πάνυ μὲν οὖν. οὐκοῦν καὶ νῦν περὶ τοῦ ἀθανάτου, εἰ μὲν ἡμῖν ὁμολογεῖται καὶ ἀνώλεθρον εἶναι, ψυχὴ ἀν εἴη πρὸς τῷ ἀθάνατος εἶναι [106d] καὶ ἀνώλεθρος· εἰ δὲ μή, ἄλλου ἀν δέοι λόγου. ἀλλ' οὐδὲν δεῖ, ἔφη, τούτου γε ἔνεκα· σχολῆ γὰρ ἄν τις ἄλλο φθορὰν μὴ δέχοιτο, εἰ τό γε ἀθάνατον ἀίδιον δὲ φθορὰν δέξεται. ὁ δέ γε θεὸς οἴμαι, ἔφη ὁ **Σωκράτης,** καὶ αὐτὸς τὸ τῆς ζωῆς εἴδος καὶ εἴ τις ἄλλο ἀθάνατόν ἔστιν, παρὰ πάντων ἀν διεμαχηθείη μηδέποτε ἀπόλλυσθαι. παρὰ πάντων μέντοι νὴ **Δί'**, ἔφη, ἀνθρώπων τέ γε καὶ ἔτι μᾶλλον, ὡς ἐγῶμαι, παρὰ **θεῶν.** ὅπότε [106e] δὴ τὸ ἀθάνατον καὶ ἀδιάφθορόν ἔστιν, ἄλλο τις ψυχὴ ἦ, εἰ ἀθάνατος τυγχάνει οὕσα, καὶ ἀνώλεθρος ἀν εἴη; πολλὴ ἀνάγκη. ἐπιόντος ἄρα θανάτου ἐπὶ τὸν ἀνθρωπὸν τὸ μὲν θνητόν, ὡς ξοικεν, αὐτοῦ ἀποθνήσκει, τὸ δὲ ἀθάνατον σῶν καὶ ἀδιάφθορον οἰχεται ἀπιόν, ὑπεκχωρῆσαν τῷ θανάτῳ. φαίνεται.

St. 107a

παντὸς μᾶλλον ἄρα, ἔφη, ὡς **Κέβης,** ψυχὴ ἀθάνατον καὶ ἀνώλεθρον, καὶ τῷ ὄντι ἔσονται ἡμῶν αἱ ψυχαὶ ἐν Ἀιδου. οὐκούν **ἔγωγε,** ὡς **Σώκρατες,** ἔφη, ἔχω παρὰ ταῦτα ἄλλο τι λέγειν οὐδέ πη ἀπιστεῖν τοῖς λόγοις. ἀλλ' εἰ δὴ τις **Σιμμίας** ὅδε ἦ τις ἄλλος ἔχει λέγειν, εὗ ἔχει μὴ κατασιγῆσαι· ὡς οὐκ οἶδα εἰς ὄντινά τις ἄλλον καιρὸν ἀναβάλλοιτο ἢ τὸν νῦν παρόντα, περὶ τῶν **τοιούτων** βουλόμενος ἦ τις εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι. ἀλλὰ μήν, ἦ δ' ὅς ὁ **Σιμμίας**, οὐδ' αὐτὸς ἔχω ἔτι ὅπη ἀπιστῶ ἔκ γε τῶν λεγομένων· ὑπὸ μέντοι τοῦ μεγέθους περὶ ὕν [107b] οἱ λόγοι εἰσίν, καὶ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἀτιμάζων, ἀναγκάζομαι ἀπιστίαν ἔτι ἔχειν παρ' ἐμαυτῷ περὶ τῶν εἰρημένων. οὐ μόνον γ', ἔφη, ὡς **Σιμμία,** ὁ **Σωκράτης,** ἀλλὰ ταῦτα τε εὗ λέγεις καὶ τάς γε ὑποθέσεις τὰς πρώτας, καὶ εἰ πισταὶ ὑμῖν εἰσιν, δῆμως ἐπισκεπτέαι σαφέστερον· καὶ ἔτιν αὐτὰς ἰκανῶς διέλητε, ὡς ἐγῶμαι, ἀκολουθήσετε τῷ λόγῳ, καθ' ὅσον δυνατὸν μάλιστ' ἀνθρώπῳ ἐπακολουθῆσαι· καὶ

τοῦτο αὐτὸς σαφὲς γένηται, οὐδὲν ζητήσετε περαιτέρω. ἀληθῆ, ἔφη, λέγεις. ἀλλὰ [107c] τόδε γ', ἔφη, ὡς ἄνδρες, δίκαιον διανοηθῆναι, δτι, εἴπερ ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, ἐπιμελείας δὴ δεῖται οὐχ ὑπὲρ τοῦ χρόνου τούτου μόνον ἐν ᾧ καλοῦμεν τὸ ζῆν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ παντός, καὶ ὁ κίνδυνος νῦν δὴ καὶ δόξειν ἀν δεινὸς εἶναι, εἴ τις αὐτῆς ἀμελήσει. εἰ μὲν γάρ ην ὁ θάνατος τοῦ παντὸς ἀπαλλαγῆ, ἔρμαιον ἀν ην τοῖς κακοῖς ἀποθανοῦσι τοῦ τε σώματος ἅμ' ἀπηλλάχθαι καὶ τῆς αὐτῶν κακίας μετὰ τῆς ψυχῆς· νῦν δ' ἐπειδὴ ἀθάνατος φαίνεται οὖσα, οὐδεμία ἀν [107d] εἴη αὐτῇ ἄλλη ἀποφυγὴ κακῶν οὐδὲ σωτηρία πλὴν τοῦ ὡς βελτίστην τε καὶ φρονιμωτάτην γενέσθαι. οὐδὲν γάρ ἄλλο ἔχουσα εἰς Ἀιδου ἡ ψυχὴ ἔρχεται πλὴν τῆς παιδείας τε καὶ τροφῆς, ἀ δὴ καὶ μέγιστα λέγεται ὥφελεῖν ἢ βλάπτειν τὸν τελευτήσαντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐκεῖσε πορείας. λέγεται δὲ οὕτως, ὡς ἄρα τελευτήσαντα ἔκαστον ὁ ἔκαστος δαιμῶν, ὅσπερ ζῶντα εἰλήχει, οὔτος ἄγειν ἐπιχειρεῖ εἰς δὴ τινα τόπον, οἱ δεῖ τοὺς συλλεγέντας διαδικασμένους εἰς Ἀιδου πορεύεσθαι [107e] μετὰ ἡγεμόνος ἐκείνου ὡς δὴ προστέτακται τοὺς ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεῦσαι· τυχόντας δὲ ἐκεῖ ὃν δὴ τυχεῖν καὶ μείναντας ὃν χρὴ χρόνον ἄλλος δεῦρο πάλιν ἡγεμὼν κομίζει ἐν πολλαῖς χρόνοι καὶ μακραῖς περιόδοις.

St. 108a

ἔστι δὲ ἄρα ἡ πορεία οὐχ ὡς ὁ Αἰσχύλου Τήλεφος λέγει· ἐκεῖνος μὲν γάρ ἀπλῆν οἷμόν φησιν εἰς Ἀιδου φέρειν, ἡ δ' οὔτε ἀπλῆ οὔτε μία φαίνεται μοι εἶναι. οὐδὲν γάρ ἀν ἡγεμόνων ἔδει· οὐ γάρ πού τις ἀν διαμάρτοι οὐδαμόσε μιᾶς ὄδοῦ οὗσης. νῦν δὲ ἔοικε σχίσεις τε καὶ τριόδους πολλὰς ἔχειν· ἀπὸ τῶν θυσιῶν τε καὶ νομίμων τῶν ἐνθάδε τεκμαιρόμενος λέγω. ἡ μὲν οὖν κοσμία τε καὶ φρόνιμος ψυχὴ ἐπεταί τε καὶ οὐκ ἀγνοεῖ τὰ παρόντα· ἡ δ' ἐπιθυμητικῶς τοῦ σώματος ἔχουσα, ὅπερ ἐν τῷ ἔμπροσθεν εἴπον, περὶ ἐκεῖνο πολὺν χρόνον [108b] ἐπτομένη καὶ περὶ τὸν ὄρατὸν τόπον, πολλὰ ἀντιτείνασα καὶ πολλὰ παθοῦσα, βίᾳ καὶ μόγις ὑπὸ τοῦ προστεταγμένου δαιμονίου οἰχεται ἀγομένη. ἀφικομένην δὲ θθιπερ αἱ ἄλλαι, τὴν μὲν ἀκάθαρτον καί τι πεποιηκυῖαν τοιοῦτον, ἢ φόνων ἀδίκων ἡμμένην ἢ ἄλλ' ἄττα τοιαύτα εἰργασμένην, ἢ τούτων ἀδελφά τε καὶ ἀδελφῶν ψυχῶν ἔργα τυγχάνει ὅντα, ταύτην μὲν ἄπας φεύγει τε καὶ ὑπεκτρέπεται καὶ οὔτε συνέμπορος οὔτε ἡγεμὼν ἐθέλει γίγνεσθαι, αὐτὴ δὲ [108c] πλανᾶται ἐν πάσῃ ἔχομένη ἀπορίᾳ ἔως ἀν δὴ τινες χρόνοι γένωνται, ὃν ἐλθόντων ὑπ' ἀνάγκης φέρεται εἰς τὴν αὐτῇ πρέπουσαν οἰκησιν· ἡ δὲ καθαρῶς τε καὶ μετρίως τὸν βίον διεξελθοῦσα, καὶ συνεμπόρων καὶ ἡγεμόνων θεῶν τυχοῦσα, ὥκησεν τὸν αὐτῇ ἔκαστη τόπον προσήκοντα. εἰσὶν δὲ πολλοὶ καὶ θαυμαστοὶ τῆς γῆς τόποι, καὶ αὐτὴ οὔτε οία οὔτε δση δοξάζεται ὑπὸ τῶν περὶ γῆς εἰωθότων λέγειν, ὡς ἐγὼ ὑπὸ τινος πέπεισμαι. καὶ [108d] ὁ Σιμμίας, πῶς ταῦτα, ἔφη, λέγεις, ὡς Σώκρατες; περὶ γάρ τοι γῆς καὶ αὐτὸς πολλὰ δὴ ἀκήκοα, οὐ μέντοι ταῦτα ἢ σὲ πείθει· ήδεως οὖν ἀν ἀκούσαιμι. ἀλλὰ μέντοι, ὡς Σιμμία, οὐχ ἡ Γλαύκου τέχνη γέ μοι δοκεῖ εἶναι διηγήσασθαι ἢ γ' ἔστιν· ὡς μέντοι ἀληθῆ, χαλεπώτερόν μοι φαίνεται ἢ κατὰ τὴν Γλαύκου τέχνην, καὶ ἄμα μὲν ἐγὼ ἵσως οὐδ' ἀν οἵος τε εἴην, ἄμα δέ, εἰ καὶ ἡπιστάμην, ὁ βίος μοι δοκεῖ ὁ ἐμός, ὡς Σιμμία, τῷ μήκει τοῦ λόγου οὐκ ἔξαρκεῖν. τὴν μέντοι ἰδέαν τῆς γῆς οἴαν πέπεισμαι [108e] εἶναι, καὶ τοὺς τόπους αὐτῆς οὐδέν με κωλύει λέγειν.

St. 109a

ἀλλ', ἔφη ὁ Σιμμίας, καὶ ταῦτα ἀρκεῖ. πέπεισμαι τοίνυν, ἡ δ' ὅς, ἐγὼ ὡς πρῶτον μέν, εἰ ἔστιν ἐν μέσῳ τῷ οὐρανῷ περιφερῆς οὖσα, μηδὲν αὐτῇ δεῖν μήτε ἀέρος πρὸς τὸ μὴ πεσεῖν μήτε ἄλλης ἀνάγκης μηδεμιᾶς τοιαύτης, ἀλλὰ ἱκανὴν εἶναι αὐτὴν ἵσχειν τὴν ὄμοιότητα τοῦ οὐρανοῦ αὐτοῦ ἐσαυτῷ πάντη καὶ τῆς γῆς αὐτῆς τὴν ἴσορροπίαν· ἴσορροπον γάρ πρᾶγμα ὁμοίου τινὸς ἐν μέσῳ τεθὲν οὐχ ἔξει μᾶλλον οὐδ' ἡττον οὐδαμόσε κλιθῆναι, ὁμοίως δ' ἔχον ἀκλινὲς μενεῖ. πρῶτον μὲν τοίνυν, ἡ δ' ὅς, τοῦτο πέπεισμαι. καὶ ὥρθως γε, ἔφη ὁ Σιμμίας. ἔτι τοίνυν, ἔφη, πάμμεγά τι εἶναι αὐτό, καὶ ἡμᾶς οἰκεῖν τοὺς [109b] μέχρι Ἡρακλείων στηλῶν ἀπὸ Φάσιδος ἐν σμικρῷ τινι μορίῳ, ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἢ βατράχους περὶ τὴν θάλατταν οἰκοῦντας, καὶ ἄλλους ἄλλοθι πολλοὺς ἐν πολλοῖσι τοιούτοις τόποις οἰκεῖν. εἶναι γάρ πανταχῇ περὶ τὴν γῆν πολλὰ κοῖλα καὶ παντοδαπὰ καὶ τὰς ἰδέας καὶ τὰ μεγέθη, εἰς ἢ συνερρυηκέναι τό τε ὅδωρ καὶ τὴν ὄμιχλην καὶ τὸν ἀέρα· αὐτὴν δὲ τὴν γῆν καθαρὰν ἐν καθαρῷ κεῖσθαι τῷ οὐρανῷ ἐν ὥπερ ἔστι τὰ ἄστρα, δον δὴ αἰθέρα ὄνομάζειν τοὺς [109c] πολλοὺς τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα εἰωθότων

λέγειν· οῦ δὴ ὑποστάθμην ταῦτα εἶναι καὶ συρρεῖν ἀεὶ εἰς τὰ κοῖλα τῆς γῆς. ἡμᾶς οὖν οἰκοῦντας ἐν τοῖς κοίλοις αὐτῆς λεληθέναι καὶ οἰεσθαι ἄνω ἐπὶ τῆς γῆς οἰκεῖν, ὕσπερ ἀν εἴ τις ἐν μέσῳ τῷ πυθμένι τοῦ πελάγους οἰκῶν οἰοιτό τε ἐπὶ τῆς θαλάττης οἰκεῖν καὶ διὰ τοῦ ὅδατος ὄρῶν τὸν ἥλιον καὶ τὰ ἄλλα ἄστρα τὴν θαλάτταν ἡγοῖτο οὐρανὸν εἶναι, διὰ δὲ βραδυτήτα [109d] τε καὶ ἀσθένειαν μηδεπώποτε ἐπὶ τὰ ἄκρα τῆς θαλάττης ἀφιγμένος μηδὲ ἐωρακώς εἶη, ἔκδὺς καὶ ἀνακύψας ἐκ τῆς θαλάττης εἰς τὸν ἐνθάδε τόπον, ὅσῳ καθαρώτερος καὶ καλλίων τυγχάνει ὧν τοῦ παρὰ σφίσι, μηδὲ ἄλλου ἀκηκοῶς εἴη τοῦ ἐωρακότος. ταύτῳ δὴ τοῦτο καὶ ἡμᾶς πεπονθέναι· οἰκοῦντας γὰρ ἔν τινι κοίλῳ τῆς γῆς οἰεσθαι ἐπάνω αὐτῆς οἰκεῖν, καὶ τὸν ἀέρα οὐρανὸν καλεῖν, ὃς διὰ τούτου οὐρανοῦ ὅντος τὰ ἄστρα χωροῦντα· τὸ δὲ εἶναι ταύτον, ὑπ' [109e] ἀσθενείας καὶ βραδυτήτος οὐχ οἷον τε εἶναι ἡμᾶς διεξελθεῖν ἐπ' ἔσχατον τὸν ἄέρα· ἐπει, εἴ τις αὐτοῦ ἐπ' ἄκρα ἔλθοι ἢ πτηνὸς γενόμενος ἀνάπτοιτο, κατιδεῖν ἀν ἀνακύψαντα, ὕσπερ ἐνθάδε οἱ ἐκ τῆς θαλάττης ἰχθύες ἀνακύπτοντες ὄρῶσι τὰ ἐνθάδε, οὔτως ἄν τινα καὶ τὰ ἐκεῖ κατιδεῖν, καὶ εἰ ἡ φύσις ἵκανὴ εἴη ἀνασχέσθαι θεωροῦσα, γνῶναι ἀν ὅτι ἐκείνος ἐστιν ὁ ἀληθῶς οὐρανὸς καὶ τὸ ἀληθινὸν φῶς

St. 110a

καὶ ἡ ὡς ἀληθῶς γῆ. ἦδε μὲν γὰρ ἡ γῆ καὶ οἱ λίθοι καὶ ἄπας ὁ τόπος ὁ ἐνθάδε διεφθαρμένα ἐστὶν καὶ καταβεβρωμένα, ὕσπερ τὰ ἐν τῇ θαλάττῃ ὑπὸ τῆς ἄλμης, καὶ οὕτε φύεται ἄξιον λόγου οὐδὲν ἐν τῇ θαλάττῃ, οὕτε τέλειον ὡς ἐπος εἰπεῖν οὐδέν ἐστι, σήραγγες δὲ καὶ ἄμμος καὶ πηλὸς ἀμήχανος καὶ βόρβοροί εἰσιν, δπου ἀν καὶ ἡ γῆ ἦ, καὶ πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν κάλλη κρίνεσθαι οὐδὲν ὄπωστιοῦν ἄξια. ἐκεῖνα δὲ αὖ τῶν παρ' ἡμῖν πολὺ ἀν ἔτι πλέον φανεῖη διαφέρειν· εἰ [110b] γὰρ δὴ καὶ μῦθον λέγειν καλόν, ἄξιον ἀκοῦσαι, ὡς Σιμμία, οίᾳ τυγχάνει τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπὸ τῷ οὐρανῷ ὅντα. ἄλλα μήν, ἔφη ὁ Σιμμίας, ὡς Σώκρατες, ἡμεῖς γε τούτου τοῦ μύθου ἡδεῶς ἀν ἀκούσαιμεν. λέγεται τοίνυν, ἔφη, ὡς ἔταιρε, πρῶτον μὲν εἶναι τοιαύτη ἡ γῆ αὐτὴ ἰδεῖν, εἴ τις ἄνωθεν θεῷτο, ὕσπερ αἱ δωδεκάσκυτοι σφαιραι, ποικίλη, χρώμασιν διειλημμένη, ὡν καὶ τὰ ἐνθάδε εἶναι χρώματα ὕσπερ δείγματα, οἵς δὴ οἱ γραφῆς καταχρῶνται. [110c] ἐκεῖ δὲ πᾶσαν τὴν γῆν ἐκ τοιούτων εἶναι, καὶ πολὺ ἔτι ἐκ λαμπροτέρων καὶ καθαροτέρων ἢ τούτων· τὴν μὲν γὰρ ἀλουργῆ εἶναι καὶ θαυμαστὴν τὸ κάλλος, τὴν δὲ χρυσοειδῆ, τὴν δὲ ὅση λευκὴ γύψου ἢ χίονος λευκοτέραν, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων χρωμάτων συγκειμένην ὡσαύτως, καὶ ἔτι πλειόνων καὶ καλλιόνων ἢ ὅσα ἡμεῖς ἐωράκαμεν. καὶ γὰρ αὐτὰ ταῦτα τὰ κοῖλα αὐτῆς, ὅδατος τε καὶ ἀέρος ἔκπλεα ὅντα, [110d] χρώματός τι εἶδος παρέχεσθαι στίλβοντα ἐν τῇ τῶν ἄλλων χρωμάτων ποικιλίᾳ, ὕστε ἐν τι αὐτῆς εἶδος συνεχὲς ποικίλον φαντάζεσθαι. ἐν δὲ ταύτῃ οὕση τοιαύτη ἀνὰ λόγον τὰ φυόμενα φύεσθαι, δένδρα τε καὶ ἄνθη καὶ τοὺς καρπούς· καὶ αὖ τὰ ὅρη ὡσαύτως καὶ τοὺς λίθους ἔχειν ἀνὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὴν τε λειότητα καὶ τὴν διαφάνειαν καὶ τὰ χρώματα καλλίω· ὧν καὶ τὰ ἐνθάδε λιθίδια εἶναι ταῦτα τὰ ἀγαπώμενα μόρια, σάρδινα τε καὶ ίάσπιδας καὶ σμαράγδους καὶ [110e] πάντα τὰ τοιαύτα· ἐκεῖ δὲ οὐδὲν ὅτι οὐ τοιοῦτον εἶναι καὶ ἔτι τούτων καλλίω. τὸ δ' αἴτιον τούτου εἶναι ὅτι ἐκεῖνοι οἱ λίθοι εἰσὶ καθαροὶ καὶ οὐ κατεδηδεσμένοι οὐδὲ διεφθαρμένοι ὕσπερ οἱ ἐνθάδε ύπὸ σηπεδόνος καὶ ἄλμης ὑπὸ τῶν δεύρω συνερρυηκότων, ἢ καὶ λίθοις καὶ γῇ καὶ τοῖς ἄλλοις ζῷοις τε καὶ φυτοῖς αἰσχη τε καὶ νόσους παρέχει.

St. 111a

τὴν δὲ γῆν αὐτὴν κεκοσμῆσθαι τούτοις τε ἄπασι καὶ ἔτι χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ τοῖς ἄλλοις αὖ τοῖς τοιούτοις. ἐκφανῆ γὰρ αὐτὰ πεφυκέναι, ὅντα πολλὰ πλήθει καὶ μεγάλα καὶ πανταχοῦ τῆς γῆς, ὕστε αὐτὴν ἰδεῖν εἶναι θέαμα εύδαιμόνων θεατῶν. ζῶα δ' ἐπ' αὐτῇ εἶναι ἄλλα τε πολλὰ καὶ ἀνθρώπους, τοὺς μὲν ἐν μεσογαίᾳ οἰκοῦντας, τοὺς δὲ περὶ τὸν ἄέρα ὕσπερ ἡμεῖς περὶ τὴν θαλάτταν, τοὺς δ' ἐν νήσοις ἀς περιρρεῖν τὸν ἄέρα πρὸς τῇ ἡπείρῳ οὕσας· καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅπερ ἡμῖν τὸ ὅδωρ τε καὶ ἡ θάλαττά ἐστι πρὸς τὴν ἡμετέραν χρείαν, τοῦτο ἐκεῖ τὸν [111b] ἄέρα, δὲ δὲ ἡμῖν ἄήρ, ἐκείνοις τὸν αἰθέρα. τὰς δὲ ὥρας αὐτοῖς κρᾶσιν ἔχειν τοιαύτην ὕστε ἐκείνους ἀνόσους εἶναι καὶ χρόνου τε ζῆν πολὺ πλείω τῶν ἐνθάδε, καὶ ὄψει καὶ ἀκοῇ καὶ φρονήσει καὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἡμῶν ἀφεστάναι τῇ αὐτῇ ἀποστάσει ἡπερ ἄήρ τε ὅδατος ἀφέστηκεν καὶ αἰθήρ ἄέρος πρὸς καθαρότητα. καὶ δὴ καὶ θεῶν ἄλση τε καὶ ιερὰ αὐτοῖς εἶναι, ἐν οἷς τῷ ὅντι οἰκητὰς θεοὺς εἶναι, καὶ φήμας τε καὶ μαντείας καὶ αἰσθήσεις τῶν θεῶν καὶ τοιαύτας συνουσίας

[111c] γίγνεσθαι αύτοῖς πρὸς αὐτούς· καὶ τόν γε ἥλιον καὶ σελήνην καὶ ἄστρα ὁρᾶσθαι ὑπὲρ αὐτῶν οἴα τυγχάνει ὄντα, καὶ τὴν ἄλλην εὔδαιμονίαν τούτων ἀκόλουθον εἶναι. καὶ ὅλην μὲν δὴ τὴν γῆν οὕτω πεφυκέναι καὶ τὰ περὶ τὴν γῆν· τόπους δ' ἐν αὐτῇ εἶναι κατὰ τὰ ἔγκοιλα αὐτῆς κύκλῳ περὶ ὅλην πολλούς, τοὺς μὲν βαθυτέρους καὶ ἀναπεπταμένους μᾶλλον ἢ ἐν ᾧ ἡμεῖς οἰκοῦμεν, τοὺς δὲ βαθυτέρους ὄντας τὸ χάσμα αὐτοὺς ἔλαττον ἔχειν τοῦ παρ' ἡμῖν τόπου, [111d] ἔστι δ' οὓς καὶ βραχυτέρους τῷ βάθει τοῦ ἐνθάδε εἶναι καὶ πλατυτέρους. τούτους δὲ πάντας ὑπὸ γῆν εἰς ἀλλήλους συντετρήσθαι τε πολλαχῇ καὶ κατὰ στενότερα καὶ εὐρύτερα καὶ διεξόδους ἔχειν, ἢ πολὺ μὲν ὕδωρ ἢεῖν ἐξ ἀλλήλων εἰς ἀλλήλους ὕσπερ εἰς κρατῆρας, καὶ ἀενάων ποταμῶν ἀμήχανα μεγέθη ὑπὸ τὴν γῆν καὶ θερμῶν ὑδάτων καὶ ψυχρῶν, πολὺ δὲ πῦρ καὶ πυρὸς μεγάλους ποταμούς, πολλούς δὲ ὑγροῦ πηλοῦ καὶ καθαρωτέρου καὶ βορβορωδεστέρου, ὕσπερ [111e] ἐν Σικελίᾳ οἱ πρὸ τοῦ ῥύακος πηλοῦ ῥέοντες ποταμοὶ καὶ αὐτὸς ὁ ῥύαξ· ὃν δὴ καὶ ἐκάστους τοὺς τόπους πληροῦσθαι, ὡς ἀν ἐκάστοις τύχῃ ἐκάστοτε ἡ περιρροὴ γιγνομένη. ταῦτα δὲ πάντα κινεῖν ἄνω καὶ κάτω ὕσπερ αἰώραν τινὰ ἐνοῦσαν ἐν τῇ γῇ· ἔστι δὲ ἄρα αὕτη ἡ αἰώρα διὰ φύσιν τοιάνδε τινά.

St. 112a

ἐν τι τῶν χασμάτων τῆς γῆς ἄλλως τε μέγιστου τυγχάνει ὃν καὶ διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς, τοῦτο ὅπερ Ὄμηρος εἶπε, λέγων αὐτό

τῆλε	μάλ'	ἢχι	βάθιστον	ὑπὸ	χθονός	ἔστι	βέρεθρον·
weit	sehr,	wo	tiefstes	unter	der Erde	ist	Ab grund-
far	very,	where	deepest	under	earth	is	abyss.

Hom. II. 8.14

ὅ καὶ ἄλλοθι καὶ ἐκεῖνος καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν ποιητῶν Τάρταρον κεκλήκασιν. εἰς γὰρ τοῦτο τὸ χάσμα συρρέουσί τε πάντες οἱ ποταμοὶ καὶ ἐκ τούτου πάλιν ἐκρέουσιν· γίγνουσται δὲ ἐκαστοί τοιοῦτοι δι' οἵας ἀν καὶ τῆς γῆς ῥέωσιν. ἡ δὲ αἰτία [112b] ἔστιν τοῦ ἐκρεῖν τε ἐντεῦθεν καὶ εἰσρεῖν πάντα τὰ ῥεύματα, ὅτι πυθμένα οὐκ ἔχει οὐδὲ βάσιν τὸ ὑγρὸν τοῦτο. αἰωρεῖται δὴ καὶ κυμαίνει ἄνω καὶ κάτω, καὶ ὁ ἄὴρ καὶ τὸ πνεῦμα τὸ περὶ αὐτὸν ταύτων ποιεῖ· συνέπεται γὰρ αὐτῷ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς γῆς ὄρμῆσῃ καὶ ὅταν εἰς τὸ ἐπὶ τάδε, καὶ ὕσπερ τῶν ἀναπνεόντων ἀεὶ ἐκπνεῖ τε καὶ ἀναπνεῖ ῥέον τὸ πνεῦμα, οὕτω καὶ ἐκεῖ συναιωρούμενον τῷ ὑγρῷ τὸ πνεῦμα δεινούς τινας ἀνέμους καὶ ἀμηχάνους παρέχεται καὶ εἰσὶν [112c] καὶ ἔξιόν. ὅταν τε οὖν ὑποχωρήσῃ τὸ ὕδωρ εἰς τὸν τόπον τὸν δὴ κάτω καλούμενον, τοῖς κατ' ἐκεῖνα τὰ ῥεύματα διὰ τῆς γῆς εἰσρεῖ τε καὶ πληροῖ αὐτὰ ὕσπερ οἱ ἐπαντλοῦντες· ὅταν τε αὖ ἐκεῖθεν μὲν ἀπολίπῃ, δεῦρο δὲ ὄρμῆσῃ, τὰ ἐνθάδε πληροῖ αὐθίς, τὰ δὲ πληρωθέντα ῥεῖ διὰ τῶν ὄχετῶν καὶ διὰ τῆς γῆς, καὶ εἰς τοὺς τόπους ἐκαστα ἀφικνούμενα, εἰς οὓς ἐκάστοις ὠδοποίηται, θαλάττας τε καὶ λίμνας καὶ ποταμοὺς καὶ κρήνας ποιεῖ· ἐντεῦθεν δὲ πάλιν δυόμενα κατὰ [112d] τῆς γῆς, τὰ μὲν μακροτέρους τόπους περιελθόντα καὶ πλείους, τὰ δὲ ἐλάττους καὶ βραχυτέρους, πάλιν εἰς τὸν Τάρταρον ἐμβάλλει, τὰ μὲν πολὺ κατωτέρω ἢ ἡ ἐπηντλεῖτο, τὰ δὲ ὀλίγον· πάντα δὲ ὑποκάτω εἰσρεῖ τῆς ἐκροῆς, καὶ ἔνια μὲν καταντικρὺ ἢ ἡ εἰσρεῖ ἐξέπεσεν, ἔνια δὲ κατὰ τὸ αὐτὸν μέρος· ἔστι δὲ ἡ παντάπασιν κύκλῳ περιελθόντα, ἡ ἄπαξ ἡ καὶ πλεονάκις περιελιχθέντα περὶ τὴν γῆν ὕσπερ οἱ ὄφεις, εἰς τὸ δυνατὸν κάτω καθέντα πάλιν ἐμβάλλει. δυνατὸν [112e] δέ ἔστιν ἐκατέρωσε μέχρι τοῦ μέσου καθιέναι, πέρα δ' οὕτως ἄναντες γὰρ ἀμφοτέροις τοῖς ῥεύμασι τὸ ἐκατέρωθεν γίγνεται μέρος.

St. 113a

τὰ μὲν οὖν δὴ ἄλλα πολλά τε καὶ μεγάλα καὶ παντοδαπὰ ῥεύματά ἔστι· τυγχάνει δ' ἄρα ὄντα ἐν τούτοις τοῖς πολλοῖς τέτταρ' ἄττα ῥεύματα, ὃν τὸ μὲν μέγιστον καὶ ἐξωτάτω ῥέον περὶ κύκλῳ ὁ καλούμενος Ὁκεανός ἔστιν, τούτου δὲ καταντικρὺ καὶ ἐναντίως ῥέων Ἀχέρων, δος δι' ἐρήμων τε τόπων ῥεῖ ὄλλων καὶ δὴ καὶ ὑπὸ γῆν ῥέων εἰς τὴν λίμνην ἀφικνεῖται τὴν Ἀχερουσιάδα, οὗ αἱ τῶν τετελευτηκότων ψυχαὶ τῶν πολλῶν ἀφικνοῦνται καὶ τινας εἰμαρμένους

χρόνους μείνασαι, αἱ μὲν μακροτέρους, αἱ δὲ βραχυτέρους, πάλιν ἐκπέμπονται εἰς τὰς τῶν ζώων γενέσεις. τρίτος δὲ ποταμὸς τούτων κατὰ μέσον ἐκβάλλει, καὶ ἐγγὺς τῆς ἐκβολῆς ἐκπίπτει εἰς τόπον μέγαν πυρὶ πολλῷ καόμενον, καὶ λίμνην ποιεῖ μείζω τῆς παρ' ἡμῖν θαλάττης, ζέουσαν ὕδατος καὶ πηλοῦ· ἐντεῦθεν δὲ χωρεῖ [113b] κύκλῳ θολερὸς καὶ πηλώδης, περιελιττόμενος δὲ τῇ γῇ ἄλλοσέ τε ἀφικνεῖται καὶ παρ' ἔσχατα τῆς Ἀχερούσιάδος λίμνης, οὐ συμμειγνύμενος τῷ ὕδατι· περιελιχθεὶς δὲ πολλάκις ὑπὸ γῆς ἐμβάλλει κατωτέρω τοῦ Ταρτάρου· οὗτος δ' ἔστιν ὃν ἐπονομάζουσιν Πυριφλεγέθοντα, οὐ καὶ οἱ ρύακες ἀποστάσματα ἀναφυσῶσιν ὅπῃ ἀν τύχωσι τῆς γῆς. τούτου δὲ αὖ καταντικρὺ ὁ τέταρτος ἐκπίπτει εἰς τόπον πρῶτον δεινόν τε καὶ ἄγριον, ὡς λέγεται, χρῶμα δ' ἔχοντα ὅλον οἶον ὁ κυανός, [113c] ὃν δὴ ἐπονομάζουσι Στύγιον, καὶ τὴν λίμνην ἦν ποιεῖ ὁ ποταμὸς ἐμβάλλων, Στύγα· ὁ δὲ ἐμπεσὼν ἐνταῦθα καὶ δεινὰς δυνάμεις λαβὼν ἐν τῷ ὕδατι, δὺς κατὰ τῆς γῆς, περιελιττόμενος χωρεῖ ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι καὶ ἀπαντᾷ ἐν τῇ Ἀχερούσιάδι λίμνῃ ἔξι ἐναντίας· καὶ οὐδὲ τὸ τούτου ὕδωρ οὐδενὶ μείγνυται, ἀλλὰ καὶ οὗτος κύκλῳ περιελθὼν ἐμβάλλει εἰς τὸν Τάρταρον ἐναντίος τῷ Πυριφλεγέθοντι· ὄνομα δὲ τούτῳ ἔστιν, ὡς οἱ ποιηταὶ λέγουσιν, κωκυτός. τούτων [113d] δὲ οὕτως πεφυκότων, ἐπειδὰν ἀφίκωνται οἱ τετελευτήκοτες εἰς τὸν τόπον οἵ ὁ δαίμων ἔκαστον κομίζει, πρῶτον μὲν διεδικάσαντο οἱ τε καλῶς καὶ ὄσιως βιώσαντες καὶ οἱ μῆτραι· καὶ οἱ μὲν ἀν δόξωσι μέσως βεβιωκέναι, πορευθέντες ἐπὶ τὸν Ἀχέροντα, ἀναβάντες ἢ δὴ αὐτοῖς ὀχήματά ἔστιν, ἐπὶ τούτων ἀφικνοῦνται εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἔκει οἰκοῦσί τε καὶ καθαιρόμενοι τῶν τε ἀδικημάτων διδόντες δίκας ἀπολύονται, εἴ τίς τι ἡδίκηκεν, τῶν τε εὔεργεσιῶν τιμᾶς [113e] φέρονται κατὰ τὴν ἀξίαν ἔκαστος· οἱ δὲ ἀν δόξωσιν ἀνιάτως ἔχειν διὰ τὰ μεγέθη τῶν ἀμαρτημάτων, ἢ ιεροσυλίας πολλὰς καὶ μεγάλας ἢ φόνους ἀδίκους καὶ παρανόμους πολλοὺς ἔξειργασμένοι ἢ ἄλλα ὅσα τοιαῦτα τυγχάνει ὄντα, τούτους δὲ ἡ προσήκουσα μοῖρα ῥίπτει εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθεν οὕποτε ἐκβαίνουσιν.

St. 114a

οἱ δὲ ἀν ιάσιμα μὲν μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτηκέναι ἀμαρτήματα, οἵον πρὸς πατέρα ἢ μητέρα ὑπ' ὄργης βίαιον τι πράξαντες, καὶ μεταμέλον αὐτοῖς τὸν ἄλλον βίου βιῶσιν, ἢ ἀνδροφόνοι τοιούτῳ τινὶ ἄλλῳ τρόπῳ γένωνται, τούτους δὲ ἐμπεσεῖν μὲν εἰς τὸν Τάρταρον ἀνάγκη, ἐμπεσόντας δὲ αὐτοὺς καὶ ἐνιαυτὸν ἔκει γενομένους ἐκβάλλει τὸ κῦμα, τοὺς μὲν ἀνδροφόνους κατὰ τὸν Κωκυτόν, τοὺς δὲ πατραλοίας καὶ μητραλοίας κατὰ τὸν Πυριφλεγέθοντα· ἐπειδὰν δὲ φερόμενοι γένωνται κατὰ τὴν λίμνην τὴν Ἀχερούσιάδα, ἐνταῦθα βοῶσί τε καὶ καλοῦσιν, οἱ μὲν οὓς ἀπέκτειναν, οἱ δὲ οὓς ὑβρισαν, καλέσαντες δὲ ἵκετεύουσι καὶ [114b] δέονται ἔᾶσαι σφᾶς ἐκβῆναι εἰς τὴν λίμνην καὶ δέξασθαι, καὶ ἐὰν μὲν πείσωσιν, ἐκβαίνουσί τε καὶ λήγουσι τῶν κακῶν, εἰ δὲ μῆτρα, φέρονται αὐθίς εἰς τὸν Τάρταρον καὶ ἔκειθεν πάλιν εἰς τοὺς ποταμούς, καὶ ταῦτα πάσχοντες οὐ πρότερον παύονται πρὶν ἀν πείσωσιν οὓς ἡδίκησαν· αὕτη γὰρ ἡ δίκη ὑπὸ τῶν δικαστῶν αὐτοῖς ἐτάχθη. οἱ δὲ δὴ ἀν δόξωσι διαφερόντως πρὸς τὸ ὄσιως βιῶναι, οὕτοι εἰσιν οἱ τῶνδε μὲν τῶν τόπων τῶν ἐν τῇ γῇ ἐλευθερούμενοί τε καὶ ἀπαλλαττόμενοι ὕσπερ [114c] δεσμωτηρίων, ἄνω δὲ εἰς τὴν καθαρὰν οἰκησιν ἀφικνούμενοι καὶ ἐπὶ γῆς οἰκιζόμενοι. τούτων δὲ αὐτῶν οἱ φιλοσοφία ἱκανῶς καθηράμενοι ἄνευ τε σωμάτων ζῶσι τὸ παράπαν εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, καὶ εἰς οἰκήσεις ἔτι τούτων καλλίους ἀφικνοῦνται, ἀς οὕτε ῥάδιον δηλώσαι οὕτε ὁ χρόνος ἱκανὸς ἐν τῷ παρόντι. ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα χρὴ ὡν διελήλυθαμεν, ὡς Σιμμία, πᾶν ποιεῖν ὥστε ἀρετῆς καὶ φρονήσεως ἐν τῷ βίῳ μετασχεῖν· καλὸν γὰρ τὸ ἄθλον καὶ ἡ ἐλπὶς μεγάλη. τὸ μὲν οὖν ταῦτα δισχυρίσασθαι οὕτως ἔχειν ὡς ἐγὼ διελήλυθα, οὐ πρέπει νοῦν ἔχοντι ἀνδρί· ὅτι μέντοι ἡ ταῦτ' ἔστιν ἡ τοιαῦτ' ἄττα περὶ τὰς ψυχὰς ἡμῶν καὶ τὰς οἰκήσεις, ἐπείπερ ἀθάνατόν γε ἡ ψυχὴ φαίνεται οὖσα, τοῦτο καὶ πρέπειν μοι δοκεῖ καὶ ἄξιον κινδυνεῦσαι οἰομένῳ οὕτως ἔχειν — καλὸς γὰρ ὁ κίνδυνος — καὶ χρὴ τὰ τοιαῦτα ὕσπερ ἐπάρδειν ἔαυτῷ, διὸ δὴ ἔγωγε καὶ πάλαι μηκύνω τὸν μῦθον. ἀλλὰ τούτων δὴ ἔνεκα θαρρεῖν χρὴ περὶ τῇ ἔαυτοῦ ψυχῆς ἄνδρα [114e] ὄστις ἐν τῷ βίῳ τὰς μὲν ἄλλας ἡδονὰς τὰς περὶ τὸ σῶμα καὶ τοὺς κόσμους εἴασε χαίρειν, ὡς ἀλλοτρίους τε ὄντας, καὶ πλέον θάτερον ἡγησάμενος ἀπεργάζεσθαι, τὰς δὲ περὶ τὸ μανθάνειν ἐσπούδασέ τε καὶ κοσμήσας τὴν ψυχὴν οὐκ ἀλλοτρίω ἀλλὰ τῷ αὐτῆς κόσμῳ, σωφροσύνῃ τε καὶ

St. 115a

δικαιοσύνῃ καὶ ἀνδρείᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ καὶ ἀληθείᾳ, οὕτω περιμένει τὴν εἰς Ἀιδου πορείαν ὡς

πορευσόμενος ὅταν ἡ εἰμαρμένη καλῇ. ὑμεῖς μὲν οὖν, ἔφη, ὡς Σιμμία τε καὶ Κέβης καὶ οἱ ἄλλοι, εἰς αὐθις ἐν τινι χρόνῳ ἔκαστοι πορεύσεσθε· ἐμὲ δὲ νῦν ἥδη καλεῖ, φαίνῃ ἀν ἀνὴρ τραγικός, ἡ εἰμαρμένη, καὶ σχεδόν τί μοι ὥρα τραπέσθαι πρὸς τὸ λουτρόν· δοκεῖ γὰρ δὴ βέλτιον εἶναι λουσάμενον πιεῖν τὸ φάρμακον καὶ μὴ πράγματα ταῖς γυναιξὶ παρέχειν νεκρὸν λούειν. ταῦτα [115b] δὴ εἰπόντος αὐτοῦ ὁ Κρίτων, εἶεν, ἔφη, ὡς Σώκρατες· τί δὲ τούτοις ἡ ἐμοὶ ἐπιστέλλεις ἡ περὶ τῶν παιδῶν ἡ περὶ ἄλλου του, ὅτι ἀν σοι ποιοῦντες ἡμεῖς ἐν χάριτι μάλιστα ποιοῦμεν; ἄπερ ἀεὶ λέγω, ἔφη, ὡς Κρίτων, οὐδὲν καινότερον· ὅτι ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμενοι ὑμεῖς καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἐμοῖς καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐν χάριτι ποιήσετε ἄττ' ἀν ποιῆτε, καν μὴ νῦν ὀμολογήσητε· ἐὰν δὲ ὑμῶν μὲν αὐτῶν ἀμελῆτε καὶ μὴ ὑθέλητε ὕσπερ κατ' ἵχνη κατὰ τὰ νῦν τε εἰρημένα καὶ τὰ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ ζῆν, οὐδὲ ἐὰν πολλὰ ὀμολογήσητε ἐν [115c] τῷ παρόντι καὶ σφόδρα, οὐδὲν πλέον ποιήσετε. ταῦτα μὲν τοίνυν προθυμησόμεθα, ἔφη, οὕτω ποιεῖν· θάπτωμεν δέ σε τίνα τρόπον; ὅπως ἀν, ἔφη, βούλησθε, ἔανπερ γε λάβητε με καὶ μὴ ἐκφύγω ὑμᾶς. γελάσας δὲ ἄμα ἡσυχῇ καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποβλέψας εἶπεν· οὐ πείθω, ὡς ἄνδρες, Κρίτωνα, ὡς ἐγὼ εἰμι οὗτος Σωκράτης, ὁ νυνὶ διαλεγόμενος καὶ διατάττων ἔκαστον τῶν λεγομένων, ἀλλ' οἴεταί με ἐκεῖνον εἶναι δὲν [115d] ὅψεται ὀλίγον ὕστερον νεκρόν, καὶ ἐρωτᾷ δὴ πῶς με θάπτῃ. ὅτι δὲ ἐγὼ πάλαι πολὺν λόγον πεποίημαι, ὡς, ἐπειδὴν πίστιν τὸ φάρμακον, οὐκέτι ὑμῖν παραμενῶ, ἀλλ' οἰχήσομαι ἀπίστων εἰς μακάρων δῆ τινας εὔδαιμονίας, ταῦτα μοι δοκῶ αὐτῷ ἄλλως λέγειν, παραμυθούμενος ἄμα μὲν ὑμᾶς, ἄμα δ' ἐμαυτόν. ἐγγυήσασθε οὖν με πρὸς Κρίτωνα, ἔφη, τὴν ἐναντίαν ἐγγύην ἡ ἦν οὗτος πρὸς τοὺς δικαστὰς ἡγγυᾶτο. οὗτος μὲν γὰρ ἡ μὴν παραμενεῖν· ὑμεῖς δὲ ἡ μὴν μὴ παραμενεῖν ἐγγυήσασθε ἐπειδὴν ἀποθάνω, ἀλλὰ οἰχήσεσθαι ἀπιόντα, [115e] Ἱνα Κρίτων ῥᾶσιν φέρῃ, καὶ μὴ ὄρῶν μου τὸ σῶμα ἡ καόμενον ἡ κατορυττόμενον ἀγανακτῇ ὑπὲρ ἐμοῦ ὡς δεινὰ πάσχοντος, μηδὲ λέγη ἐν τῇ ταφῇ ὡς ἡ προτίθεται Σωκράτη ἡ ἐκφέρει ἡ κατορύττει. εὖ γὰρ ἴσθι, ἡ δ' ὅς, ὡς ἄριστε Κρίτων, τὸ μὴ καλῶς λέγειν οὐ μόνον εἰς αὐτὸ τοῦτο πλημμελές, ἀλλὰ καὶ κακόν τι ἐμποιεῖ ταῖς ψυχαῖς.

St. 116a

ἄλλὰ θαρρεῖν τε χρὴ καὶ φάναι τούμὸν σῶμα θάπτειν, καὶ θάπτειν οὕτως ὅπως ἀν σοι φίλον ἡ καὶ μάλιστα ἡγῇ νόμιμον εἶναι. ταῦτ' εἰπὼν ἐκεῖνος μὲν ἀνίστατο εἰς οἰκημά τι ὡς λουσόμενος, καὶ ὁ Κρίτων εἴπετο αὐτῷ, ἡμᾶς δ' ἐκέλευε περιμένειν. περιεμένομεν οὖν πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς διαλεγόμενοι περὶ τῶν εἰρημένων καὶ ἀνασκοποῦντες, τοτὲ δ' αὖ περὶ τῆς συμφορᾶς διεξιόντες ὅση ἡμῖν γεγονυῖα εἴη, ἀτεχνῶς ἡγούμενοι ὕσπερ πατρὸς στερηθέντες διάξειν ὄρφανοὶ τὸν ἔπειτα βίον. ἐπειδὴ δὲ [116b] ἔλούσατο καὶ ἡνέχθη παρ' αὐτὸν τὰ παιδία — δύο γὰρ αὐτῷ ὑεῖς σμικροὶ ἡσαν, εἰς δὲ μέγας — καὶ αἱ οἰκεῖαι γυναῖκες ἀφίκοντο ἐκεῖναι, ἐναντίον τοῦ Κρίτωνος διαλεχθείς τε καὶ ἐπιστείλας ἄττα ἐβούλετο, τὰς μὲν γυναῖκας καὶ τὰ παιδία ἀπιέναι ἐκέλευσεν, αὐτὸς δὲ ἡκε παρ' ἡμᾶς. καὶ ἦν ἥδη ἐγγὺς ἡλίου δυσμῶν χρόνου γὰρ πολὺν διέτριψεν ἔνδον. ἔλθων δ' ἐκαθέζετο λελουμένος καὶ οὐ πολλὰ ἄττα μετὰ ταῦτα διελέχθη, καὶ ἦκεν ὁ τῶν ἔνδεκα ὑπηρέτης καὶ στὰς παρ' [116c] αὐτόν, ὡς Σώκρατες, ἔφη, οὐ καταγνώσομαι γε σοῦ ὅπερ ἄλλων καταγιγνώσκω, ὅτι μοι χαλεπαίνουσι καὶ καταρῶνται ἐπειδὴν αὐτοῖς παραγγεῖλα πίνειν τὸ φάρμακον ἀναγκαζόντων τῶν ἀρχόντων. σὲ δὲ ἐγὼ καὶ ἄλλως ἔγνωκα ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ γενναιότατον καὶ πραότατον καὶ ἄριστον ἄνδρα ὄντα τῶν πώποτε δεῦρο ἀφικομένων, καὶ δὴ καὶ νῦν εὖ οἶδ' ὅτι οὐκ ἐμοὶ χαλεπαίνεις, γιγνώσκεις γὰρ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ ἐκείνοις. νῦν οὖν, οἰσθα γὰρ ἂν ἥλθον ἀγγέλλων, [116d] χαῖρέ τε καὶ πειρῶ ὡς ῥᾶστα φέρειν τὰ ἀναγκαῖα. καὶ ἄμα δακρύσας μεταστρεφόμενος ἀπήιει. καὶ ὁ Σωκράτης ἀναβλέψας πρὸς αὐτόν, καὶ σύ, ἔφη, χαῖρε, καὶ ἡμεῖς ταῦτα ποιήσομεν. καὶ ἄμα πρὸς ἡμᾶς, ὡς ἀστεῖος, ἔφη, ὁ ἄνθρωπος· καὶ παρὰ πάντα μοι τὸν χρόνον προσήγει καὶ διελέγετο ἐνίστετε καὶ ἦν ἄνδρων λῶστος, καὶ νῦν ὡς γενναίως με ἀποδακρύει. ἀλλ' ἄγε δῆ, ὡς Κρίτων, πειθώμεθα αὐτῷ, καὶ ἐνεγκάτω τις τὸ φάρμακον, εἰ τέτριπται· εἰ δὲ μή, τριψάτω ὁ ἄνθρωπος. καὶ [116e] ὁ Κρίτων, ἀλλ' οἴμαι, ἔφη, ἔγωγε, ὡς Σώκρατες, ἔτι ἥλιον εἶναι ἐπὶ τοῖς ὄρεσιν καὶ οὕπω δεδυκέναι. καὶ ἄμα ἐγὼ οἴδα καὶ ἄλλους πάνυ ὄψε πίνοντας, ἐπειδὴν παραγγελθῆ αὐτοῖς, δειπνήσαντάς τε καὶ πιόντας εὖ μάλα, καὶ συγγενομένους γ' ἐνίους ὃν ἀν τύχωσιν ἐπιθυμοῦντες. ἀλλὰ μηδὲν ἐπείγου· ἔτι γὰρ ἐγχωρεῖ.

St. 117a

καὶ ὁ Σωκράτης, εἰκότως γε, ἔφη, ὡς Κρίτων, ἐκεῖνοί τε ταῦτα ποιοῦσιν, οὓς σὺ λέγεις — οἵονται γὰρ κερδαίνειν ταῦτα ποιήσαντες — καὶ ἔγωγε ταῦτα εἰκότως οὐ ποιήσω· οὐδὲν γὰρ οἶμαι κερδανεῖν ὀλίγον ὕστερον πιὼν ἄλλο γε ἢ γέλωτα ὄφλήσειν παρ' ἐμαυτῷ, γλιχόμενος τοῦ ζῆν καὶ φειδόμενος οὐδενὸς ἔτι ἐνόντος. ἀλλ' ίθι, ἔφη, πείθου καὶ μὴ ἄλλως ποίει. καὶ ὁ Κρίτων ἀκούσας ἔνευσε τῷ παιδὶ πλησίον ἐστῶτι. καὶ ὁ παῖς ἔξελθὼν καὶ συχνὸν χρόνον διατρίψας ἥκεν ἄγων τὸν μέλλοντα δώσειν τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμένον. ίδων δὲ ὁ Σωκράτης τὸν ἄνθρωπον, εἶεν, ἔφη, ὡς βέλτιστε, σὺ γὰρ τούτων ἐπιστήμων, τί χρὴ ποιεῖν; οὐδὲν ἄλλο, ἔφη, ἢ πιόντα περιιέναι, ἔως ἂν σου βάρος ἐν [117b] τοῖς σκέλεσι γένηται, ἐπειτα κατακεῖσθαι· καὶ οὕτως αὐτὸς ποιήσει. καὶ ἅμα ὥρεξε τὴν κύλικα τῷ Σωκράτει. καὶ ὃς λαβὼν καὶ μάλα ἴλεως, ὡς Ἐχέκρατες, οὐδὲν τρέσας οὐδὲ διαφθείρας οὔτε τοῦ χρώματος οὔτε τοῦ προσώπου, ἀλλ' ὥσπερ εἰώθει ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τί λέγεις, ἔφη, περὶ τοῦδε τοῦ πώματος πρὸς τὸ ἀποσπεῖσαί τινι; ἔξεστιν ἡ οὐ; τοσοῦτον, ἔφη, ὡς Σώκρατες, τρίβομεν ὅσον οἰόμεθα μέτριον εἶναι πιεῖν. μανθάνω, [117c] ἡ δ' ὅς· ἀλλ' εὔχεσθαί γέ που τοῖς θεοῖς ἔξεστί τε καὶ χρή, τὴν μετοίκησιν τὴν ἐνθένδε ἐκεῖσε εύτυχη γενέσθαι· ἀ δὴ καὶ ἔγω εὔχομαί τε καὶ γένοιτο ταύτη· καὶ ἅμ' εἰπὼν ταῦτα ἐπισχόμενος καὶ μάλα εὐχερῶς καὶ εὐκόλως ἔξεπιεν. καὶ ἡμῶν οἱ πολλοὶ τέως μὲν ἐπιεικῶς οἷοί τε ἥσαν κατέχειν τὸ μὴ δακρύειν, ὡς δὲ εἴδομεν πίνοντά τε καὶ πεπωκότα, οὐκέτι, ἀλλ' ἐμοῦ γε βίᾳ καὶ αὐτοῦ ἀστακτὶ ἔχωρει τὰ δάκρυα, ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαον ἐμαυτόν — οὐ γὰρ δὴ ἐκεῖνόν γε, ἀλλὰ τὴν ἐμαυτοῦ τύχην, οἷον ἀνδρὸς ἐταίρου [117d] ἐστερημένος εἴην. ὁ δὲ Κρίτων ἔτι πρότερος ἐμοῦ, ἐπειδὴ οὐχ οἴσ τ' ἦν κατέχειν τὰ δάκρυα, ἔξανέστη. Ἀπολλόδωρος δὲ καὶ ἐν τῷ ἔμπροσθεν χρόνῳ οὐδὲν ἐπαύετο δακρύων, καὶ δὴ καὶ τότε ἀναβρυχησάμενος κλάων καὶ ἀγανακτῶν οὐδένα ὅντινα οὐ κατέκλασε τῶν παρόντων πλήν γε αὐτοῦ Σωκράτους. ἐκείνος δέ, οἷα, ἔφη, ποιεῖτε, ὡς θαυμάσιοι. ἔγω μέντοι οὐχ ἡκιστα τούτου ἔνεκα τὰς γυναικας ἀπέπεμψα, ἵνα μὴ τοιαῦτα [117e] πλημμελοῖεν· καὶ γὰρ ἀκήκοα ὅτι ἐν εὐφημίᾳ χρὴ τελευτᾶν. ἀλλ' ἡσυχίαν τε ἄγετε καὶ καρτερεῖτε. καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες ἡσχύνθημέν τε καὶ ἐπέσχομεν τοῦ δακρύειν. ὁ δὲ περιελθών, ἐπειδὴ οἱ βαρύνεσθαι ἔφη τὰ σκέλη, κατεκλίνη ὕπτιος — οὕτω γὰρ ἐκέλευεν ὁ ἄνθρωπος — καὶ ἅμα ἐφαπτόμενος αὐτοῦ οὗτος ὁ δοὺς τὸ φάρμακον, διαλιπὼν χρόνον ἐπεσκόπει τοὺς πόδας καὶ τὰ σκέλη, κάπειτα σφόδρα πιέσας αὐτοῦ τὸν πόδα ἥρετο εἰ αἰσθάνοιτο,

St. 118a

ὁ δ' οὐκ ἔφη. καὶ μετὰ τοῦτο αὖθις τὰς κνήμας· καὶ ἐπανιὼν οὕτως ἡμῖν ἐπεδείκνυτο ὅτι ψύχοιτό τε καὶ πήγνυτο. καὶ αὐτὸς ἡπτετο καὶ εἴπεν ὅτι, ἐπειδὰν πρὸς τῇ καρδίᾳ γένηται αὐτῷ, τότε οἰχήσεται. ἥδη οὖν σχεδόν τι αὐτοῦ ἦν τὰ περὶ τὸ ἡτρον ψυχόμενα, καὶ ἐκκαλυψάμενος — ἔνεκεκάλυπτο γάρ — εἴπεν — ὁ δὴ τελευταῖον ἐφθέγξατο — ὡς Κρίτων, ἔφη, τῷ Ἀσκληπιῷ ὀφείλομεν ἀλεκτρυόνα· ἀλλὰ ἀπόδοτε καὶ μὴ ἀμελήσητε. ἀλλὰ ταῦτα, ἔφη, ἐσται, ὁ Κρίτων· ἀλλ' ὅρα εἴ τι ἄλλο λέγεις. ταῦτα ἐρομένου αὐτοῦ οὐδὲν ἔτι ἀπεκρίνατο, ἀλλ' ὀλίγον χρόνον διαλιπὼν ἔκινήθη τε καὶ ὁ ἄνθρωπος ἔξεκάλυψεν αὐτόν, καὶ ὃς τὰ ὅμματα ἔστησεν· ίδων δὲ ὁ Κρίτων συνέλαβε τὸ στόμα καὶ τοὺς ὄφθαλμούς. ἥδε ἡ τελευτή, ὡς Ἐχέκρατες, τοῦ ἐταίρου ἡμῖν ἐγένετο, ἀνδρός, ὡς ἡμεῖς φαῖμεν ἄν, τῶν τότε ὃν ἐπειράθημεν ἀρίστου καὶ ἄλλως φρονιμωτάτου καὶ δικαιοτάτου.